



ครูคือร่มไม้ : บทเรียนเหนือความเป็นจริง



วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2565

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

ครูคือร่มไม้ : บทเรียนเหนือความเป็นจริง



วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา แผนก ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

TEACHER IS THE TREE SHADE : A SURREAL LESSON



A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Fine Arts (VISUAL ARTS EDUCATION)
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2022
Copyright of Silpakorn University

หัวข้อ	ครูคือร่มไม้ : บทเรียนเหนือความเป็นจริง
โดย	นายภาคิน อิศวมงคล
สาขาวิชา	ทัศนศิลป์ศึกษา แผนก ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	ศาสตราจารย์เกียรติคุณ พิษณุ ศุภนิมิตร
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุขุมล นิชภัทรอนันต์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิสูตร โพธิ์เงิน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย (ผู้รักษาการแทน)
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นีรติศัย)

พิจารณาเห็นชอบโดย

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ทินกร กายรสสุวรรณ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ศาสตราจารย์เกียรติคุณ พิษณุ ศุภนิมิตร)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุขุมล นิชภัทรอนันต์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิสูตร โพธิ์เงิน)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. โสมฉาย บุญญานันต์)

636120014 : ทัศนศิลป์ศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทบัณฑิต

คำสำคัญ : ครูคือร่มไม้ / บทเรียนเหนือความเป็นจริง

นาย ภาคิน อิศวมงคล: ครูคือร่มไม้ : บทเรียนเหนือความเป็นจริง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ศาสตราจารย์เกียรติคุณ พิษณุ ศุภนิมิตร

การสร้างสรรคผลงานวิทยานิพนธ์ หัวข้อเรื่อง ครูคือร่มไม้ : บทเรียนเหนือความเป็นจริง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เทคนิควิธีการ และกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ จากประสบการณ์ตรงของผู้สร้างสรรค์เกี่ยวกับวิชาชีพครู โดยอาศัยอารมณ์ความรู้สึกของตนเองเป็นสื่อในการแสดงออกถึงความรักความเมตตาต่อศิษย์จนก่อเกิดเป็นความรู้สึกภาคภูมิใจในความเป็นครูของตนเองและการมองเห็นคุณค่าของวิชาชีพครู รวมไปถึงการนำเสนอเนื้อหาสาระผ่านผลงานจิตรกรรม(Painting) แนวเหนือจริง (Surrealism) โดยใช้สัญลักษณ์ในการแฝงนัยยะความหมายและความรู้สึกระหว่างครูกับนักเรียน เพื่อถ่ายทอดคุณค่าอุดมการณ์และจิตวิญญาณความเป็นครู

ขอบเขตการสร้างสรรคผลงานชุดนี้มีกระบวนการหรือขั้นตอนตามลำดับ โดยเริ่มจากการศึกษาข้อมูลรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับวิชาชีพครู ไตร่ตรองประสบการณ์ ตลอดจนการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง อิทธิพลทางศิลปกรรม แนวคิด รูปแบบเทคนิควิธีการจากศิลปิน นำมาสู่การปฏิบัติสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่ถ่ายทอดแนวคิดการสร้างสรรคจากประสบการณ์ของตนเอง โดยนำเสนอผ่านการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม (Painting) เทคนิคระบายสีอะคริลิคบนเฟรมผ้าใบ (Acrylic on canvas) ซึ่งเทคนิคนี้ยังเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนรู้ให้แก่แก่นักเรียนของผู้สร้างสรรค์เอง จึงมีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์ถึงประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม สร้างสรรคผลงานในรูปแบบศิลปะแนวเหนือจริง (Surrealism) ซึ่งแสดงออกผ่านสัญลักษณ์หรือสัญลักษณ์ทางรูปทรงของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เปรียบเสมือนครูคือต้นไม้ใหญ่ให้ร่มเงาอันร่มรื่น คอยเป็นที่พิทักษ์อิงอาศัยของเหล่าบรรดาลูกศิษย์ทั้งหลาย เพื่อการเจริญเติบโตของงามและความสมบูรณ์ของชีวิต แฝงนัยยะทางความหมายและความรู้สึกระหว่างครูกับนักเรียน สะท้อนเรื่องราวของผู้สร้างสรรค์ที่มีอุดมการณ์และจิตวิญญาณของการเป็นครู ผ่านกาลเวลาแต่ละช่วงของเหตุการณ์ในการจัดการเรียนรู้ของครู ก่อเกิดเป็นบทเรียนแห่งการเรียนรู้ ความรักและความผูกพัน และความรู้สึกภาคภูมิใจในความเป็นครูของตนเองและการมองเห็นคุณค่าของวิชาชีพครู

ผลการศึกษาและสร้างสรรคในครั้งนี้ มีรูปแบบ เนื้อหา เทคนิคที่แสดงออกถึงเรื่องราว อารมณ์ความรู้สึก และการนำเสนอผลงานศิลปะสร้างสรรค์ที่มีการพัฒนาทั้งการจัดองค์ประกอบภาพ การผสมผสานทางเทคนิค รูปแบบผลงานจิตรกรรมเหนือจริง(Surrealism) ที่มีความพึงพอใจเป็นอย่างมาก มีความสมบูรณ์ทั้งในด้านเนื้อหาและรูปแบบ เทคนิควิธีการวัสดุอุปกรณ์ที่มีความสัมพันธ์ลงตัวตรงตามแนวความคิดในการถ่ายทอดมาจากประสบการณ์และความรู้สึก อีกทั้งยังมีการพัฒนาปรับปรุงผลงานสร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สอดคล้องตรงตามเป้าหมายที่ต้องการแสดงออกถึงความรักความเมตตาและความปรารถนาดีของครูที่มีต่อศิษย์ นำไปสู่การถ่ายทอดให้รู้ถึงคุณค่าและจิตวิญญาณของความเป็นครูให้แก่ตนเองและผู้อื่น สร้างสรรคผลงานจิตรกรรม(Painting) จำนวน 4 ชิ้น เทคนิคระบายสีอะคริลิคบนเฟรมผ้าใบ (Acrylic on canvas) แต่ละชิ้นขนาด 100x120 เซนติเมตร นำผลงานมาจัดติดตั้งแขวนบนผนังกำแพงของสถานที่จัดนิทรรศการในการนำเสนอผลงานศิลปะ

636120014 : Major (VISUAL ARTS EDUCATION)

Keyword : Teacher is the tree shade / A surreal lesson

MR. PHAKIN ISAWAMONGKOL : TEACHER IS THE TREE SHADE : A SURREAL
LESSON THESIS ADVISOR : PROFESSOR PISHNU SUPANIMIT

Creation of thesis works under title "Teacher is a Tree: Surreal Lesson" The objectives are to investigate concepts, theories, techniques and methods and the art work creation process. From the hands-on experience as a creator in teaching profession by using his own emotion conveying love and kindness towards the students until it creates the feeling of pride in being a teacher and appreciation in the value of the teaching profession, including content presentation through painting (surrealism) using symbols implying the meaning and feelings between teachers and students as to convey the value, ideology and spirit of being a teacher

This set of creative work scopes with a sequential process or step, starting from the study of the teaching profession details considering on experiences as well as studying related theories influences, concepts, forms, techniques, methods from artists, which led to creative practice and art works creation that convey creative ideas from creator own experiences. The creation of painting (Acrylic on canvas) were presented, which this technique is also a part of the teaching management for the students of him, therefore, it is relevant to both direct and indirect experiences. Surrealism works creation which expresses through sign or shape symbols of the natural environment that compare to the teacher who is as a big tree that provides a shady shade, being the shelter for students, wait and see the growth and wellbeing of students life, which hidden meanings and feelings between teachers and students. These reflect; the story of the creator who has the ideology and spirit of being a teacher through time, each period of events in teacher teaching management, form; a lesson of teaching and learning, love and commitment included be proud; of being a teacher and appreciate; the value of the teaching profession.

The results of this study and creativity ; there were forms, contents, and techniques that express the story, emotion and feeling. The creative works presentation have been developed both Surrealism painting composition and technical combination that is highly satisfied. It is complete in both content, form, technique, materials that is perfectly composed and it is accurate with concept, convey from experiences and feelings. Moreover, there is also a constant development and improvement of creative works. In order to meet the goals, to express the love, kindness and goodwill of teachers towards the students. This leads to the conveyance of the value and spirit of being a teacher to oneself and others. 4 of 100x120 centimeters acrylic paintings on canvas were created and revealed to the public.

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “ครูคือร่มไม้ : บทเรียนเหนือความเป็นจริง” สำเร็จ ลุล่วงได้ด้วยดี ด้วยการให้ความช่วยเหลือแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ศาสตราจารย์เกียรติคุณ พิษณุ ศุภนิมิต อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชุมล นิธิภัทรอนันต์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิสูตร โปธิ์เงิน ที่ให้ความรู้ คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการ สร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ประจำภาควิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและ ภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ทุกท่าน ที่ให้ความรู้และสามารถนำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานและ การทำงานในวิชาชีพครูตลอดการศึกษา รวมถึงเจ้าหน้าที่ประจำหลักสูตรทุกท่านที่อำนวยความสะดวกและประสานงาน ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือในทุก ๆ ด้าน การสร้างสรรค์ผลงานค้นคว้าข้อมูลในการศึกษาจัดทำวิทยานิพนธ์ ของผู้เขียนจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา บุคคลอันเป็นที่รัก คอยให้ความรัก ความอบอุ่น มอบกำลังใจ กำลังใจ กำลังสติปัญญา และกำลังทุนทรัพย์ในการศึกษาเล่าเรียน

ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาสาขาทัศนศิลป์ศึกษา รุ่นที่ 12 ทุกท่านที่ให้กำลังใจและความช่วยเหลือ ตลอดการศึกษาระดับปริญญาโทมาโดยตลอด

ท้ายนี้ผู้เขียนมีความปีติซาบซึ้งใจเป็นอย่างยิ่ง ด้วยความรัก ความเมตตา ความกรุณาจากทุกท่าน ซึ่งผู้เขียนเพียรพยายามอย่างสุดกำลังความสามารถในการสร้างสรรค์ทั้งผลงานศิลปะและงานเขียนวิทยานิพนธ์ เพื่อก่อประโยชน์สูงสุดเท่าที่สามารถทำได้ สำหรับคุณงามความดีอันใดที่เกิดจากการทำวิทยานิพนธ์หัวข้อ “ครูคือร่มไม้ : บทเรียนเหนือความเป็นจริง (Teacher is the tree shade : A surreal lesson)” ฉบับนี้ ผู้เขียนขอให้เป็นกตเวทิตา แด่บิดา มารดา ตลอดจนครูอาจารย์ที่เคารพและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่ทำให้เกิดผล งานวิทยานิพนธ์ชุดนี้จนสำเร็จได้ด้วยดี ขอกราบขอบพระคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

นาย ภาคิน อิศวมงคล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญรูปภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญของปัญหาและแรงบันดาลใจ.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	3
1.3 แนวความคิดสร้างสรรค์.....	3
1.4 กรอบแนวคิดการสร้างสรรค์.....	4
1.5 สมมุติฐานของการสร้างสรรค์.....	4
1.6 ขอบเขตการสร้างสรรค์.....	4
1.7 ขั้นตอนวิธีการในการศึกษาและสร้างสรรค์.....	5
1.8 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
1.9 วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์.....	7
1.10 งบประมาณในการวิจัย.....	7
1.11 ประโยชน์ที่ได้รับ.....	8
บทที่ 2 เอกสาร ข้อมูล และศิลปกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	9
1. อิทธิพลที่มีต่อแนวคิดแรงบันดาลใจ.....	9
1.1 พระบรมราโชวาทเกี่ยวกับวิชาชีพรู้.....	9

1.2 นิยามและความหมายของครู	11
1.3 วิชาชีพรู	13
1.4 ประสบการณ์วิชาชีพรู	25
2. ทฤษฎีและเทคนิคที่เกี่ยวข้อง	33
2.1 จิตรกรรม	33
2.2 กระบวนการสร้างสรรค์	35
2.3 ศิลปะรูปแบบเหนือจริง (Surrealism)	35
3. อิทธิพลทางศิลปกรรม	37
3.1 ซัลวาดอร์ ดาลี (Salvador Dali)	37
3.2 เรอเน มากริตต์ (René Magritte)	46
3.3 ประทีป คชบัว (Prateep Kochabua)	52
3.4 จงจิตร มุลมาตย์ (Jongjit Moolmat)	57
4. การสร้างสัญลักษณ์ในผลงานของข้าพเจ้า	64
4.1 การสร้างสัญลักษณ์ทางด้านเทคนิค	64
4.2 การสร้างสัญลักษณ์ทางรูปแบบและเนื้อหา	64
บทที่ 3 การดำเนินงานและกระบวนการสร้างสรรค์	67
3.1 แนวความคิดและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน	67
3.2 รูปแบบและการใช้สัญลักษณ์ของงานสร้างสรรค์	68
3.3 วิธีการดำเนินงานวิจัยสร้างสรรค์	69
3.4 ระยะเวลาในการดำเนินงาน	70
3.5 วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงาน	70
3.6 เทคนิค ขั้นตอน และกระบวนการ	71
สรุป	89
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์การสร้างสรรค์	90

4.1 วิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์ช่วงก่อนวิทยานิพนธ์.....	90
4.1.1 วิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์ช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1 มี 2 ชิ้น.....	91
4.1.2 วิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์ช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 2 มี 2 ชิ้น.....	93
4.1.3 วิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์ช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3 มี 2 ชิ้น.....	95
สรุป การวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์ช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ทั้ง 3 ชุด จำนวน 6 ชิ้น....	98
4.2 วิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์.....	99
4.2.1 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 1”	99
4.2.2 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 2”	101
4.2.3 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 3”	104
4.2.4 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 4”	107
4.2.5 วิเคราะห์ผลงานศิลปกรรมของศิลปินและผลงานวิทยานิพนธ์	112
สรุปการวิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์.....	114
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	115
สรุปการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์.....	115
อภิปราย	116
ข้อเสนอแนะ	118
รายการอ้างอิง.....	120
ประวัติผู้เขียน.....	124

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ตารางวิเคราะห์อิทธิพลทางศิลปกรรมต่อการสร้างงาน.....	62
ตารางที่ 2 รายละเอียดของระยะเวลาในการดำเนินงาน.....	70
ตารางที่ 3 ตารางแสดงพัฒนาการในการสร้างสรรค์ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์.....	72
ตารางที่ 4 ตารางวิเคราะห์ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1-3.....	97
ตารางที่ 5 ตารางวิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 1”	101
ตารางที่ 6 ตารางวิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 2”	103
ตารางที่ 7 ตารางวิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 3”	106
ตารางที่ 8 ตารางวิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 4 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 4”	109
ตารางที่ 9 ตารางวิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ทั้ง 4 ชั้น	110
ตารางที่ 10 ตารางเปรียบเทียบผลงานศิลปกรรมของศิลปินและผลงานวิทยานิพนธ์	112



สารบัญรูปภาพ

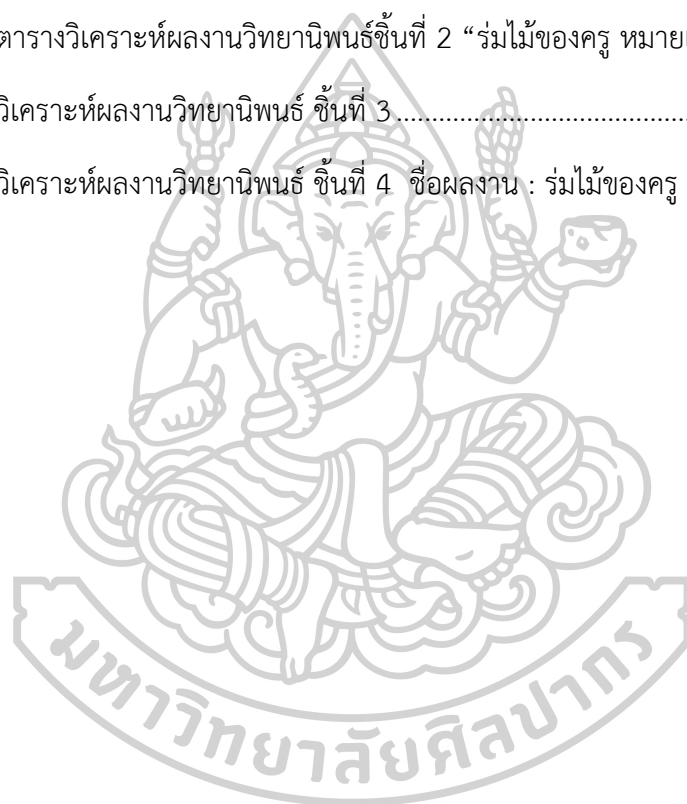
	หน้า
รูปภาพที่ 1 ภาพบรรยากาศการเรียนการสอนรายวิชาทัศนศิลป์ของข้าพเจ้า	26
รูปภาพที่ 2 ภาพบรรยากาศการเรียนการสอนรายวิชาทัศนศิลป์ของข้าพเจ้า	26
รูปภาพที่ 3 ภาพบรรยากาศการเรียนการสอนรายวิชาทัศนศิลป์ของข้าพเจ้า	27
รูปภาพที่ 4 ภาพบรรยากาศการเรียนการสอนรายวิชาทัศนศิลป์ของข้าพเจ้า	27
รูปภาพที่ 5 ภาพบรรยากาศการทำกิจกรรมร่วมกับนักเรียน	27
รูปภาพที่ 6 ภาพบรรยากาศการทำกิจกรรมร่วมกับนักเรียน	28
รูปภาพที่ 7 ภาพบรรยากาศการทำกิจกรรมร่วมกับนักเรียน	28
รูปภาพที่ 8 ภาพบรรยากาศการทำกิจกรรมร่วมกับนักเรียน	28
รูปภาพที่ 9 ภาพบรรยากาศกิจกรรมนักเรียนความสามารถพิเศษด้านทัศนศิลป์	29
รูปภาพที่ 10 ภาพบรรยากาศกิจกรรมนักเรียนความสามารถพิเศษด้านทัศนศิลป์	29
รูปภาพที่ 11 ภาพบรรยากาศกิจกรรมนักเรียนความสามารถพิเศษด้านทัศนศิลป์	30
รูปภาพที่ 12 ภาพบรรยากาศกิจกรรมนักเรียนความสามารถพิเศษด้านทัศนศิลป์	30
รูปภาพที่ 13 ภาพบรรยากาศกิจกรรมนักเรียนความสามารถพิเศษด้านทัศนศิลป์	30
รูปภาพที่ 14 ภาพบรรยากาศกิจกรรมนักเรียนความสามารถพิเศษด้านทัศนศิลป์	31
รูปภาพที่ 15 ภาพบรรยากาศกิจกรรมนักเรียนความสามารถพิเศษด้านทัศนศิลป์	31
รูปภาพที่ 16 ภาพบรรยากาศกิจกรรมนักเรียนความสามารถพิเศษด้านทัศนศิลป์	31
รูปภาพที่ 17 ภาพบรรยากาศกิจกรรมนักเรียนความสามารถพิเศษด้านทัศนศิลป์	32
รูปภาพที่ 18 ซัลวาดอร์ ดาลี (Salvador Dali).....	37
รูปภาพที่ 19 ภาพผลงาน The Persistence of Memory (ค.ศ.1931).....	38
รูปภาพที่ 20 ภาพผลงาน Paranoiac Face (ค.ศ.1937)	39
รูปภาพที่ 21 ภาพผลงาน Apparition of Face and Fruit Dish on a Beach (ค.ศ.1938).....	40

รูปภาพที่ 22 ภาพผลงาน The Face of War (ค.ศ.1940).....	42
รูปภาพที่ 23 ภาพผลงาน Galatea of the Spheres (ค.ศ.1952).....	43
รูปภาพที่ 24 ภาพผลงาน Portrait of the Viscountess Marie Laure de Noailles (ค.ศ.1932).....	44
รูปภาพที่ 25 เรอเน มากริตต์ (René Magritte).....	46
รูปภาพที่ 26 ภาพผลงาน " Memory of a Voyage" (ค.ศ.1951)	47
รูปภาพที่ 27 ภาพผลงาน " The Idol " (ค.ศ.1965)	48
รูปภาพที่ 28 ภาพผลงาน " Sixteenth of September" (ค.ศ.1956)	48
รูปภาพที่ 29 ภาพผลงาน " The hesitation waltz" (ค.ศ.1950).....	49
รูปภาพที่ 30 ภาพผลงาน รสน้ำตา "La saveur des larmes" (ค.ศ.1948)	50
รูปภาพที่ 31 ภาพผลงาน เกาะสมบัติ" L'île au Trésor" (ค.ศ.1942).....	51
รูปภาพที่ 32 ประทีป คชบัว (Prateep Kochabua).....	52
รูปภาพที่ 33 ภาพผลงาน แสงบุญ,1995	53
รูปภาพที่ 34 ผลงาน ธรรมชาติ, (1995).....	54
รูปภาพที่ 35 ภาพผลงาน ที่ซ่อนอยู่ (Hidden),1950	54
รูปภาพที่ 36 ภาพผลงาน ละทิ้ง,199	55
รูปภาพที่ 37 ผลงาน ข้างหน้า, (1995).....	55
รูปภาพที่ 38 ผลงาน หลังเขา, (1995).....	56
รูปภาพที่ 39 จงจิตร มุลมาตย์ (Jongjit Moolmat)	57
รูปภาพที่ 40 ภาพผลงาน สาระแห่งชีวิต (2),2018.....	58
รูปภาพที่ 41 ภาพผลงาน เฉกเช่นกัน,2018	59
รูปภาพที่ 42 ภาพผลงาน นี่แหละ...ชีวิต,2018.....	59
รูปภาพที่ 43 ภาพผลงาน อีกด้านของจิต,2018.....	60
รูปภาพที่ 44 ชีวิตเป็นเรื่องหนัก,2018.....	60
รูปภาพที่ 45 เมื่อจิตเห็นธรรม,2018	61

รูปภาพที่ 46 เตรียมข้อมูล,ต้นแบบ,แบบร่าง (Sketch)	73
รูปภาพที่ 47 แบบร่างผลงาน (Sketch) ผลงานชิ้นที่ 1 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 1”	74
รูปภาพที่ 48 แบบร่างผลงาน (Sketch) ผลงานชิ้นที่ 1 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 2” เทคนิคสีอะคริลิกบนกระดาษชานอ้อย ขนาด 20x24 ซม.....	74
รูปภาพที่ 49 แบบร่างผลงาน (Sketch) ผลงานชิ้นที่ 3 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 3” เทคนิคสีอะคริลิกบนกระดาษชานอ้อย ขนาด 20x24 ซม.....	75
รูปภาพที่ 50 แบบร่างผลงาน (Sketch) ผลงานชิ้นที่ 4 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 4” เทคนิคสีอะคริลิกบนกระดาษชานอ้อย ขนาด 20x24 ซม.....	75
รูปภาพที่ 51 เสนอแบบร่างผลงาน(Sketch) ทั้ง 4 ชิ้น ต่อคณะกรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา.....	76
รูปภาพที่ 52 เตรียมวัสดุ อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงาน.....	76
รูปภาพที่ 53 ลงสีพื้นหลังชิ้นที่ 1 ผลงานชิ้นที่ 1 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 1”	77
รูปภาพที่ 54 ลงสีพื้นหลังชิ้นที่ 2 โดยเพิ่มบรรยากาศของผลงานและร่างโครงสร้างองค์ประกอบผลงานชิ้นที่ 1 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 1”	77
รูปภาพที่ 55 ลงสีองค์ประกอบต่างๆโดยภาพรวม ผลงานชิ้นที่ 1 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 1”	78
รูปภาพที่ 56 เพิ่มองค์ประกอบย่อยพร้อมเก็บรายละเอียดทุกส่วนของภาพให้สมบูรณ์ ผลงานชิ้นที่ 1 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 1”	78
รูปภาพที่ 57 ลงสีพื้นหลังและร่างภาพ ผลงานชิ้นที่ 2 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 2”	79
รูปภาพที่ 58 ลงสีโครงสร้างลำต้นและกิ่งไม้ตามรูปทรงใบหน้า (Portrait) ผลงานชิ้นที่ 2 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 2”	79
รูปภาพที่ 59 ลงสีและใส่องค์ประกอบต่างๆของต้นไม้โดยภาพรวม ผลงานชิ้นที่ 2	80
รูปภาพที่ 60 เพิ่มส่วนที่เป็นองค์ประกอบย่อยพร้อมเก็บรายละเอียดทุกส่วนของภาพให้สมบูรณ์ ผลงานชิ้นที่ 2 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 2”	80
รูปภาพที่ 61 นำเสนอความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์ ครั้งที่ 2 ผลงานทั้ง 2 ชิ้น.....	81
รูปภาพที่ 62 นำเสนอความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์ ครั้งที่ 2 ต่อคณะกรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อนำคำแนะนำ มาแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาผลงานให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผลงานทั้ง 2 ชิ้น “ร่มไม้ของครู หมายเลข1,2”	81

รูปภาพที่ 63 ลงสีพื้นหลัง ผลงานชิ้นที่ 3 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 3”	82
รูปภาพที่ 64 ร่างโครงสร้างตามแบบร่าง(Sketch) ผลงานชิ้นที่ 3 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 3”	82
รูปภาพที่ 65 ลงสีและใส่องค์ประกอบต่างๆของต้นไม้โดยภาพรวม ผลงานชิ้นที่ 3 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 3”	83
รูปภาพที่ 66 เพิ่มน้ำหนักอ่อนโดยใช้เครื่องพ่นสี (Airbrush) ผลงานชิ้นที่ 3 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 3” ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์, กันยายน 2565.....	83
รูปภาพที่ 67 เพิ่มส่วนที่เป็นองค์ประกอบต่างๆ ผลงานชิ้นที่ 3 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 3”	84
รูปภาพที่ 68 เก็บรายละเอียดทุกส่วนของภาพให้สมบูรณ์ ผลงานชิ้นที่ 3 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 3”	84
รูปภาพที่ 69 ลงสีพื้นหลังและร่างภาพ ผลงานชิ้นที่ 4 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 4”	85
รูปภาพที่ 70 ลงสีโครงสร้างลำต้นและกิ่งไม้ตามรูปทรงใบหน้า (Portrait) ผลงานชิ้นที่ 4 “ร่มไม้ของ ครู หมายเลข 4”	85
รูปภาพที่ 71 ลงสีโครงสร้างลำต้นและกิ่งไม้ตามรูปทรงใบหน้า (Portrait).....	86
รูปภาพที่ 72 ลงสีและใส่องค์ประกอบต่างๆของต้นไม้โดยภาพรวม ผลงานชิ้นที่ 4 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 4”	86
รูปภาพที่ 73 เก็บรายละเอียดของสีบรรยากาศโดยเน้นน้ำหนักเข้ม ผลงานชิ้นที่ 4 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 4”	87
รูปภาพที่ 74 เพิ่มองค์ประกอบส่วนต่างๆและเก็บรายละเอียดของภาพให้สมบูรณ์ ผลงานชิ้นที่ 4 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 4”	87
รูปภาพที่ 75 นำเสนอความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์ ครั้งที่ 3 ผลงานทั้ง 4 ชิ้น “ร่มไม้ของครู หมายเลข 1,2,3,4”	88
รูปภาพที่ 76 นำเสนอความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์ ครั้งที่ 3 ต่อคณะกรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อนำคำแนะนำ มาแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาผลงานให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น เพื่อเตรียมนำผลงานจัด นิทรรศการผลงานทั้ง 4 ชิ้น “ร่มไม้ของครู หมายเลข1,2,3,4”	88
รูปภาพที่ 77 วิเคราะห์ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1 ชิ้นที่ 1.....	92

รูปภาพที่ 78 วิเคราะห์ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1 ชั้นที่ 2.....	92
รูปภาพที่ 79 วิเคราะห์ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 2 ชั้นที่ 1.....	94
รูปภาพที่ 80 วิเคราะห์ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 2 ชั้นที่ 2.....	94
รูปภาพที่ 81 วิเคราะห์ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3 ชั้นที่ 1.....	96
รูปภาพที่ 82 วิเคราะห์ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3 ชั้นที่ 2.....	96
รูปภาพที่ 83 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1	100
รูปภาพที่ 84 ตารางวิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 2”	102
รูปภาพที่ 85 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3.....	105
รูปภาพที่ 86 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4 ชื่อผลงาน : ร่มไม้ของครู หมายเลข 4.....	108



บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหาและแรงบันดาลใจ

ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกมิติทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และเทคโนโลยี อันเป็นผลมาจากการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ และการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจ การเมืองโลก สิ่งสำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ คือการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง เพื่อให้ประเทศอยู่รอดและเจริญเติบโต มีศักยภาพการแข่งขันในระดับนานาชาติ ซึ่งแนวทางหลักในการพัฒนาดังกล่าว คือการพัฒนาการศึกษาของประชากรในประเทศ เพราะการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญในการเพิ่มพูนความรู้เสริมสร้างพัฒนาการทางความคิด สติปัญญา ทักษะและคุณธรรมของบุคคลให้เป็นคนดี มีทักษะที่จะช่วยพัฒนาสังคมและประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้าในยุคโลกาภิวัตน์ ดังนั้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งผู้ที่มีหน้าที่โดยตรงในการพัฒนาให้บุคคลนั้นมีความรู้ความสามารถและมีคุณธรรม ให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่ต้องอาศัยทักษะต่าง ๆ เป็นองค์ประกอบสำคัญของชีวิต นั่นคือ ครู ทำให้ครูต้องพัฒนาศักยภาพและมาตรฐานของตนเองเพื่อให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและส่งผลให้การจัดการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอีกด้วย

“หน้าที่ของครูนั้นเป็นหน้าที่ที่มีความสำคัญยิ่ง เพราะเป็นการปลูกฝังความรู้ ความคิด และจิตใจให้แก่เยาวชน เพื่อที่จะได้เติบโตขึ้นเป็นพลเมืองที่ดีและมีประสิทธิภาพของประเทศในกาลข้างหน้า ผู้เป็นครูจึงจัดได้ว่าเป็นผู้ที่มีบทบาทอย่างสำคัญ ในการสร้างสรรค์บัณฑิตอนาคตของชาติบ้านเมือง” จากตอนหนึ่งของพระบรมราโชวาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร รัชกาลที่ ๑๐ ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยครู ฅนอาคารใหม่สวนอัมพร เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ.2523 (จิราวุฒ ก๊กใหญ่.2557) จากพระบรมราโชวาทของพระองค์ท่านสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของครู ผู้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาบุคคล สังคมและประเทศชาติ โดยบทบาทหน้าที่ที่ของครูนั้นมีหลายด้าน คือ บทบาทหน้าที่ต่อศิษย์ครูจะตองเป็นผู้อบรมสั่งสอนแนะนำ และเป็นตัวแบบที่ดีทำให้ศิษย์พัฒนาเจริญก้าวหน้าไปในทางที่พึงประสงค์ บทบาทหน้าที่ต่อโรงเรียน ครูจะตองเป็นสมาชิกที่ดีของโรงเรียน เป็นผู้ร่วมงานที่ดีของบุคลากรในโรงเรียน ทำหน้าที่ในโรงเรียนให้สมบูรณ์และเป็นกำลังสำคัญที่จะทำให้โรงเรียนเจริญก้าวหน้า บทบาทต่อตัวเอง ครูจะตองเป็นผู้ที่สมบูรณ์พร้อม เป็นสมาชิกที่มีค่าของครอบครัวและวงศ์ตระกูล เป็นผู้รักความเจริญก้าวหน้า และมีคุณธรรม บทบาทต่อชุมชน ครูจะตองเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม มีความรับผิดชอบ เป็นพลเมืองดีมีส่วนร่วมในการพัฒนาสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่ชุมชนที่ตนอาศัยอยู่ บทบาทต่อวงการอาชีพ ครูจะตองเป็นสมาชิกที่ดีของวงการครูมีส่วนร่วมสร้างสรรค์รรโลงอาชีพครูให้มีความศักดิ์ศรีมีเกียรติภูมิและช่วยยกระดับฐานะอาชีพครูให้สูงขึ้น จะเห็นได้ว่าวิชาชีพครูนั้นเป็นวิชาชีพ

ชั้นสูง ที่ต้องมีความรู้ ศักยภาพ มีความสามารถเหมาะสมทั้งในด้านการถ่ายทอดความรู้แก่ศิษย์และดำรงตนเองอยู่ในสังคมอย่างปวงชนียบุคคล มีเกียรติและศักดิ์ศรีของวิชาชีพ ประกอบวิชาชีพนี้ด้วยความรัก มีอุดมการณ์และจิตวิญญาณของความเป็นครู

จากประสบการณ์ของผู้สร้างสรรค์เองก็เป็นหนึ่งในผู้ที่ประกอบอาชีพครู บรรจรรับราชการ ตำแหน่งครูผู้ช่วย ในปีพ.ศ.2560 และได้รับการบรรจุแต่งตั้งตำแหน่งครู ในปีพ.ศ.2562 จนถึงปัจจุบันรวมเป็นระยะเวลา 5 ปี ในสถานศึกษาโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งตลอดระยะเวลาที่ได้ประกอบวิชาชีพนี้ ได้รับหน้าที่หลักด้านสายการสอน คือ การสอนในรายวิชาทัศนศิลป์ ที่เห็นความสำคัญและเข้าใจบริบทหน้าที่ของตนเองในการอบรมสั่งสอนนักเรียน โดยเฉพาะการเป็นครูผู้สอนนักเรียนความสามารถพิเศษด้านทัศนศิลป์ ที่ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกศรัทธาและภาคภูมิใจในการประกอบอาชีพนี้ ซึ่งเป็นโครงการที่จัดตั้งขึ้นเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักเรียนที่มีความสนใจและความสามารถในด้านทัศนศิลป์ โดยโครงการนี้ก่อตั้งและเติบโตมาพร้อมกับวิชาชีพครูของข้าพเจ้า ซึ่งจะใช้เวลาหลังเลิกเรียนในทุกวันในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับศิลปะ ข้าพเจ้าทำหน้าที่ทั้งสอนวิชาความรู้ ส่งเสริมทักษะปฏิบัติ ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ด้วยความรัก ให้ความเมตตา มุ่งมั่นตั้งใจและทุ่มเทกำลังกาย ใจและสติปัญญา รวมถึงดูแลเอาใจใส่ความเป็นอยู่ของนักเรียนจนเขาเหล่านั้นประสบความสำเร็จ อย่่างไรก็ตามไม่ว่าจะทำหน้าที่สอนหรือหน้าที่อื่นๆ ข้าพเจ้าก็คือครูคนหนึ่งเปรียบเสมือนตนเองเป็นร่มไม้ ให้ที่พิงพิงอิงอาศัย ให้ความรักความอบอุ่น ทั้งร่างกาย ใจและสติปัญญาให้กับนักเรียน เพราะตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา มีเรื่องราว กิจกรรม ประสบการณ์ ความทรงจำและความสำเร็จมากมายที่เกิดขึ้นกับลูกศิษย์รุ่นแล้วรุ่นเล่า สร้างความรัก ความผูกพันและความอบอุ่นใจซึ่งกันและกัน ก่อเกิดเป็นบทเรียนสำคัญที่ทำให้ตัวข้าพเจ้ามองเห็นคุณค่าในตนเองและวิชาชีพมากยิ่งขึ้น จึงเกิดเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ขึ้น

ทั้งหมดที่กล่าวมานั้นผู้สร้างสรรค์ได้นำประสบการณ์ในการประกอบวิชาชีพครูของตนเองเป็นแรงบันดาลใจนำไปสู่การแนวความคิดการสร้างสรรค์ ในประเด็นเรื่องของการบอกเล่าเรื่องราว ประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ สะท้อนคุณค่าและจิตวิญญาณของความเป็นครู โดยเสนอผ่านการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม(Painting) ในรูปแบบเหนือจริง(Surrealism) แสดงออกผ่านสัญลักษณ์ทางรูปทรงของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เปรียบเสมือนครูคือต้นไม้ใหญ่หยั่งรากฝังลึกลงดินอย่างแข็งแรง ตั้งตระหง่านคอยเป็นที่พิงพิงอิงอาศัยของเหล่าบรรดาสัตว์น้อยใหญ่ ให้ร่มเงาอันร่มรื่น เป็นมิตรกับระบบนิเวศที่มีความเกื้อหนุนเชื่อมโยงเกิดเป็นวัฏจักรสัมพันธ์พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันในการเจริญเติบโตงอกงามและความสมบูรณ์ของชีวิต แฝงนัยยะทางความหมายและความรู้สึกระหว่างครู

กับนักเรียน สะท้อนเรื่องราวของผู้สร้างสรรค์ที่มีอุดมการณ์และจิตวิญญาณของการเป็นครูผู้ให้ ผู้สร้างและผู้เติมเต็มชีวิตแก่ศิษย์ ผ่านกาลเวลาแต่ละช่วงของเหตุการณ์ในการจัดการเรียนรู้ของครู ก่อเกิดเป็นบทเรียนแห่งการเรียนรู้ ความรักและความผูกพันซึ่งกันและกัน นำไปสู่การถ่ายทอดให้รู้ถึงคุณค่าและจิตวิญญาณของความเป็นครูให้แก่ตนเองและผู้อื่น

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เทคนิควิธีการ กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ จากประสบการณ์ตรงของผู้สร้างสรรค์เกี่ยวกับวิชาชีพครู ประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ สะท้อนคุณค่าและจิตวิญญาณของความเป็นครู

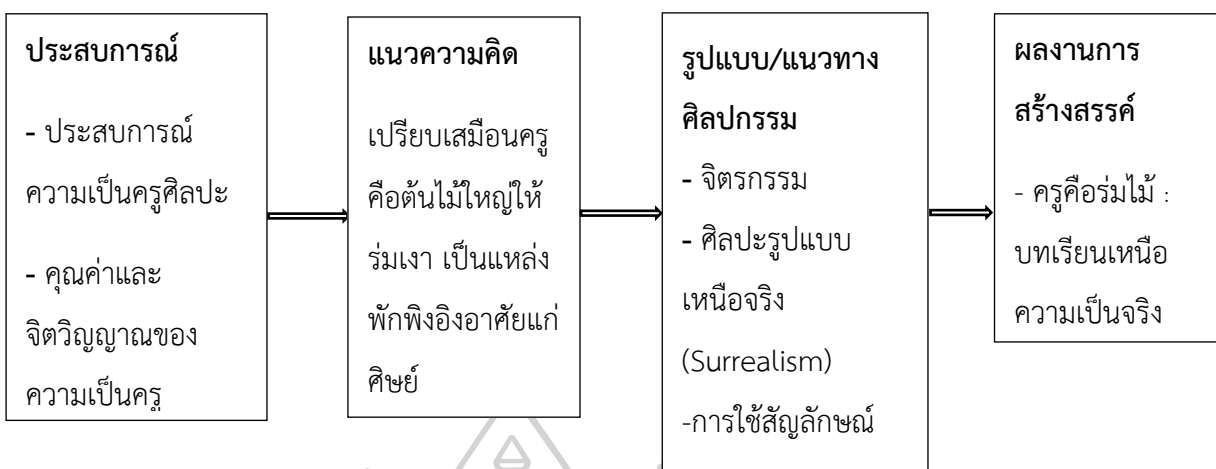
1.2.2 เพื่อสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม (Painting) ในรูปแบบเหนือจริง(Surrealism) แฝงนัยยะทางความหมายและความรู้สึกระหว่างครูกับนักเรียน

1.2.3 เพื่อถ่ายทอดคุณค่าและจิตวิญญาณของความเป็นครู

1.3 แนวความคิดสร้างสรรค์

ข้าพเจ้าต้องการถ่ายทอดเรื่องราว ประสบการณ์ในการประกอบวิชาชีพครู โดยอาศัยอารมณ์ความรู้สึกของตนเองเป็นสื่อในการแสดงออกถึงความรักความเมตตาต่อศิษย์ มีความเป็นมิตร คอยดูแลเอาใจใส่ เปรียบเสมือนตนเองเป็นที่พึ่งพิงทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา พร้อมทั้งจะเสียสละ อดทน อดกลั้นต่อปัญหาและอุปสรรคต่างๆ เพื่อนำพาชีวิตนักเรียนให้เจริญเติบโตได้อย่างสมบูรณ์ จนก่อเกิดเป็นความรู้สึกภาคภูมิใจในความเป็นครูของตนเอง และมองเห็นคุณค่าของวิชาชีพครูมากยิ่งขึ้นโดยแสดงออกผ่านการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม(Painting) ในรูปแบบเหนือจริง(Surrealism) นำเสนอผ่านสัญลักษณ์ทางรูปทรงของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เปรียบเสมือนครูคือต้นไม้ใหญ่หยั่งรากฝังลึกลงดินอย่างแข็งแรงตั้งตระหง่านคอยเป็นที่พึ่งพิงอิงอาศัยของเหล่าบรรดาสัตว์น้อยใหญ่ ให้ร่มเงาอันร่มรื่น เป็นมิตรกับระบบนิเวศที่มีความเกื้อหนุนเชื่อมโยงเกิดเป็นวัฏจักรสัมพันธ์พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันในการเจริญเติบโตงอกงามและความสมบูรณ์ของชีวิต แฝงนัยยะทางความหมายและความรู้สึกระหว่างครูกับนักเรียน ผ่านกาลเวลาแต่ละช่วงของเหตุการณ์ในการจัดการเรียนรู้ของครู ก่อเกิดเป็นบทเรียนแห่งการเรียนรู้ แห่งความรักและความผูกพันซึ่งกันและกัน

1.4 กรอบแนวคิดการสร้างสรรค



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการสร้างสรรค

1.5 สมมุติฐานของการสร้างสรรค

สามารถถ่ายทอดแรงบันดาลใจ แนวความคิด เนื้อหาสาระ จินตนาการ อารมณ์และ ความรู้สึก จากประสบการณ์ตรงของผู้สร้างสรรค ผ่านผลงานจิตรกรรมในรูปแบบเหนือจริง (Surrealism) โดยเสนอการบอกเล่าเรื่องราว ประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ สะท้อนคุณค่าและจิต วิญญาณของความเป็นครู ผ่านสัญลักษณ์ทางรูปทรงของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เปรียบเสมือนครุคือ ต้นไม้ใหญ่หยั่งรากฝังลึกลงดินอย่างแข็งแรง ตั้งตระหง่านคอยเป็นที่พักพิงอิงอาศัยของเหล่าบรรดา สัตว์น้อยใหญ่ ให้ร่มเงาอันร่มรื่น เป็นมิตรกับระบบนิเวศที่มีความเกื้อหนุนเชื่อมโยงเกิดเป็นวัฏจักร สัมพันธ์พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันในการเจริญเติบโตงอกงามและความสมบูรณ์ของชีวิต แฝงนัยยะทาง ความหมายและความรู้สึกระหว่างครูกับนักเรียน สะท้อนเรื่องราวของครุผู้มีอุดมการณ์และจิต วิญญาณของการเป็นผู้ให้ ผู้สร้างและผู้เติมเต็มชีวิตแก่ศิษย์ ผ่านกาลเวลาแต่ละช่วงของเหตุการณ์ใน การจัดการเรียนรู้ของครุ ก่อเกิดเป็นบทเรียนแห่งการเรียนรู้ ความรักและความผูกพันซึ่งกันและกัน นำไปสู่การสร้างความตระหนักรู้ถึงคุณค่าและจิตวิญญาณของความเป็นครูให้แก่ตนเองและผู้อื่น เพื่อให้ได้รับองค์ความรู้และผลงานศิลปกรรมที่มีคุณค่าทางสุนทรียภาพอีกทั้งยังสร้างความตระหนักรู้ แก่ผู้สร้างสรรคและผู้ชมถึงคุณค่าและจิตวิญญาณของความเป็นครู

1.6 ขอบเขตการสร้างสรรค

ผู้สร้างสรรคนำเสนอผลงานจิตรกรรมในรูปแบบเหนือจริง ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจาก ประสบการณ์ในการประกอบวิชาชีพครูของตัวผู้สร้างสรรคเอง

1.6.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นครู เรื่องราวและประสบการณ์จากการจัดการเรียนรู้ในการประกอบวิชาชีพครูของผู้สร้างสรรค์ ที่สะท้อนมุมมองของครูผู้มีอุดมการณ์และจิตวิญญาณของความเป็นครู ผ่านกาลเวลาแต่ละช่วงของเหตุการณ์ในการจัดการเรียนรู้ ระหว่างครูกับนักเรียน ก่อเกิดเป็นบทเรียนแห่งการเรียนรู้ ความรักและความผูกพันซึ่งกันและกัน นำไปสู่การมองเห็นคุณค่าและจิตวิญญาณของตนเองในการประกอบวิชาชีพครู

1.6.2 ขอบเขตด้านเทคนิค การสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบจิตรกรรม(Painting) เทคนิคสีอะคริลิก(Acrylic color) บนผืนผ้าใบ ซึ่งเทคนิคนี้ยังเป็นส่วนหนึ่งในการนำไปจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนของผู้สร้างสรรค์เอง จึงมีความเกี่ยวข้องและเชื่อมโยงถึงประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม อีกทั้งยังมีความประทับใจและชื่นชอบตลอดจนศึกษา วิเคราะห์ รูปแบบ เทคนิควิธีการรวมถึงกระบวนการสร้างสรรค์จากผลงานของศิลปิน ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ ปรับใช้ให้เกิดลักษณะเฉพาะตนในการสร้างสรรค์ผลงาน

1.6.3 ขอบเขตด้านรูปแบบ/แนวทาง ผู้สร้างสรรค์ถ่ายทอดแนวความคิด จินตนาการ อารมณ์และความรู้สึก ที่มีแรงบันดาลใจมาจากประสบการณ์ของผู้สร้างสรรค์ในการประกอบวิชาชีพครู แสดงออกและการศึกษาเทคนิควิธีการ กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม โดยอาศัยความบันดาลใจมาจากศิลปะแนวเหนือจริง (Surrealism) แสดงออกผ่านสัญลักษณ์ทางรูปทรงของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ โดยนำรูปแบบและวิธีการคิดจากงานศิลปกรรมของศิลปินที่ทำงานศิลปะเหนือจริงเป็นส่วนในการขับเคลื่อนรูปแบบ กระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน

1.7 ขั้นตอนวิธีการในการศึกษาและสร้างสรรค์

1.7.1 ศึกษาข้อมูลรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับวิชาชีพครู เรื่องราว ประสบการณ์จากการจัดการเรียนรู้ในการประกอบวิชาชีพครูสะท้อนคุณค่าและจิตวิญญาณของความเป็นครู

1.7.2 ศึกษาข้อมูลทั้งจากงานวิจัย งานสร้างสรรค์และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.7.3 รวบรวมข้อมูล ไตร่ตรองแรงบันดาลใจสร้างแนวคิดการสร้างสรรค์

1.7.4 ขอคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ ที่ปรึกษา

1.7.5 การปฏิบัติการสร้างสรรค์ตามกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ดังนี้

- แรงบันดาลใจ
- แนวความคิด
- ภาพร่างผลงานจากแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน
- กำหนดเทคนิคและวิธีการแสดงออก
- การสร้างสรรค์ผลงานตามแนวคิด

1.7.6 วิเคราะห์คุณค่าและสรุปผลการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม ชุดครูคือร่มไม้ : บทเรียนเหนือความเป็นจริง

1.7.7 วิพากษ์วิจารณ์โดยผู้เชี่ยวชาญ ที่ปรึกษา

1.7.8 รวบรวมองค์ความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติการสร้างสรรค์เป็นรูปเล่มวิทยานิพนธ์

1.7.9 วิพากษ์วิจารณ์โดยผู้เชี่ยวชาญ ที่ปรึกษา ศิลปิน นักวิชาการศิลปะ

1.7.10 จัดแสดงผลงานสร้างสรรค์ชุด “ครูคือร่มไม้ : บทเรียนเหนือความเป็นจริง”

1.8 นิยามศัพท์เฉพาะ

ครู (Teachers) หมายถึง ผู้มีอุดมการณ์และจิตวิญญาณแห่งการสอน เป็นผู้จัดประสบการณ์ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน ประพฤติตนเป็นผู้ถ่ายทอด กำกับ ชี้แนะสาระและหลักความรู้ ปกป้อง คุณธรรม จริยธรรม ส่งเสริมสิ่งที่ดีงามและเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของผู้เรียน รวมถึงการติดตามดูแลเอาใจใส่ชีวิตความเป็นอยู่ด้วยความปรารถนาดี ให้ความรักและความเมตตาต่อนักเรียน

จิตวิญญาณความเป็นครู (The Spirituality of Teachers) หมายถึง ลักษณะของครูที่ดี ประกอบด้วย การมีความรับผิดชอบในหน้าที่ มีความรักและศรัทธาในอาชีพ มุ่งมั่นตั้งใจและทุ่มเท กำลังกาย ใจและสติปัญญาเพื่อสร้างประสบการณ์แห่งการเรียนรู้แก่ผู้เรียน ปฏิบัติต่อนักเรียนด้วยความปรารถนาดี ให้ความรักและเมตตา ช่วยเหลือ เสียสละ อดทน อดกลั้น อุตสาหะพากเพียร เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเติบโตได้อย่างสมบูรณ์และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข

นักเรียนความสามารถพิเศษด้านทัศนศิลป์ หมายถึง นักเรียนในโครงการความสามารถพิเศษด้านทัศนศิลป์ โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ซึ่งเป็นนักเรียนที่ผู้สร้างสรรค์ได้ส่งเสริมและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางด้านทัศนศิลป์ จนเกิดการเรียนรู้ ประสบการณ์ ความรักและความผูกพันซึ่งกันและกัน

จิตรกรรมแนวเหนือจริง (Surrealistic painting) หมายถึง การถ่ายทอดประสบการณ์ รูปแบบความคิด จินตนาการ อารมณ์และความรู้สึกทางสุนทรียศาสตร์ แสดงออกผ่านสัญลักษณ์ของรูปทรงที่เหนือความเป็นจริง แฝงนัยยะทางความหมายและความรู้สึกของผู้สร้างสรรค์ ด้วยเทคนิควิธีการบันทึกและนำเสนอด้วยสี แสง เงา ลงบนวัตถุที่เป็นระนาบมีลักษณะ 2 มิติ

สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ (Natural environment) หมายถึง บรรดาสรรพสิ่งทั้งหลายที่อยู่รอบๆตัวเรา ทั้งเป็นสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิตที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติบนโลก ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงเกี่ยวพันซึ่งกันและกัน

ร่มไม้ (Tree shade) หมายถึง ครูผู้มีอุดมการณ์และจิตวิญญาณของความเป็นครู เป็นดั่งที่พิทักษ์ป้องอาศัยที่ให้ความอบอุ่น ปลอดภัย สงบร่มเย็น ทั้งทางกาย จิตใจและสติปัญญา มีคุณค่าและประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต ด้วยความรักและความเมตตาแก่ศิษย์

บทเรียน (Lesson) หมายถึง สิ่งที่ตระหนักรู้และยึดปฏิบัติ อันมีที่มาจากกรอบการสอนของครูผู้มีอุดมการณ์และจิตวิญญาณ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้สั่งสมเป็นประสบการณ์ซึ่งกันและกัน สามารถพิสูจน์ผลได้ว่ามีทั้งด้านดีและไม่ดีต่อการดำเนินชีวิต

1.9 วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์

1.9.1 วัสดุ

- เฟรมผ้าใบ (Canvas)
- สีอะคริลิก (Acrylic color)
- ดินสอสี (colored pencils)

1.9.2 อุปกรณ์

- พู่กัน (Paintbrush)
- จานสี (Palette)
- เครื่องฉายภาพ (Projector)
- ภาพถ่ายข้อมูลต้นแบบ, ภาพร่าง (Sketch)
- เครื่องพ่นสี (Airbrush)
- ขาตั้งวาดรูป

1.10 งบประมาณในการวิจัย

30,000 บาท

1.11 ประโยชน์ที่ได้รับ

1.11.1 ได้รับองค์ความรู้จากการศึกษาแนวคิดเทคนิควิธีการ กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ จากประสบการณ์ตรงของผู้สร้างสรรค์เกี่ยวกับวิชาชีพครู ประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ สะท้อนคุณค่าและจิตวิญญาณของความเป็นครู

1.11.2 ได้ผลงานจิตรกรรม (Painting) ในรูปแบบเหนือจริง(Surrealism) แฝงนัยยะทางความหมายและความรู้สึกระหว่างครูกับนักเรียน ตามแนวคิดการสร้างสรรค์ผลงาน

1.11.3 สามารถสร้างโอกาสการเข้าถึงของผู้ที่สนใจและสะท้อนคุณค่าของผลงานที่ถ่ายทอดคุณค่าและจิตวิญญาณของความเป็นครู ตามแนวคิดการสร้างสรรค์ผลงาน



บทที่ 2

เอกสาร ข้อมูล และศิลปกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการพัฒนาผลงานสร้างสรรค์ในหัวข้อ ครูคือร่มไม้ : บทเรียนเหนือความเป็นจริง เพื่อค้นหาสาระหลักของการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลในเอกสาร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. อิทธิพลที่มีต่อแนวคิดแรงบันดาลใจ
 - 1.1 พระบรมราโชวาทเกี่ยวกับวิชาชีพครู
 - 1.2 นิยามและความหมายของครู
 - 1.3 วิชาชีพครู
 - 1.4 ประสบการณ์วิชาชีพครู
2. ทฤษฎีและเทคนิคที่เกี่ยวข้อง
 - 2.1 จิตรกรรม
 - 2.2 กระบวนการสร้างสรรค์
 - 2.3 ศิลปะรูปแบบเหนือจริง (Surrealism)
3. อิทธิพลทางศิลปกรรม
 - 3.1 ซัลวาดอร์ ดาลี (Salvador Dali)
 - 3.2 เรอเน มากริตต์ (René Magritte)
 - 3.3 ประทีป คชบัว (Prateep Kochabua)
 - 3.4 จงจิตร มุลมาตย์ (Jonjit Moolmat)
4. การสร้างสัญลักษณ์ในผลงาน
 - 4.1 การสร้างสัญลักษณ์ทางด้านเทคนิค
 - 4.2 การสร้างสัญลักษณ์ทางด้านรูปแบบและเนื้อหา

1. อิทธิพลที่มีต่อแนวคิดแรงบันดาลใจ

1.1 พระบรมราโชวาทเกี่ยวกับวิชาชีพครู

“หน้าที่ของครูนั้นเป็นหน้าที่ที่มีความสำคัญยิ่ง เพราะเป็นการปลูกฝังความรู้ ความคิด และจิตใจให้แก่เยาวชน เพื่อที่จะได้เติบโตขึ้นเป็นพลเมืองที่ดีและมีประสิทธิภาพของประเทศในกาลข้างหน้า ผู้เป็นครูจึงจัดได้ว่าเป็นผู้ที่มีบทบาทอย่างสำคัญ ในการสร้างสรรค์บัณฑิตอนาคตของชาติบ้านเมือง” จากตอนหนึ่งของพระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้า

เจ้าอยู่หัว ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยครู ณ อาคารใหม่สวนอัมพร เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ.2523

และอีกตอนหนึ่งของพระบรมราโชวาท “งานของครูนั้น ถือได้ว่าเป็นงานสร้างสรรค์อย่างแท้จริง เพราะเป็นการวางรากฐานความรู้ ความดี และความสามารถทุก ๆ ด้านแก่ศิษย์ เพื่อช่วยให้สามารถดำรงตนเป็นคนดี มีอาชีพเป็นหลักฐานและเป็นประโยชน์ต่อสังคม เพราะเหตุที่งานของครูเป็นงานที่หนักและเป็นงานสร้างสรรค์ที่บริสุทธิ์ ผู้เป็นครูจึงต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความตั้งใจที่แน่วแน่ด้วยความพากเพียร อดทน และด้วยความเมตตากรุณาอย่างสูง ทั้งต้องสำรวมระวังตนในเรื่องความประพฤติปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ไม่ปล่อยตัวปล่อยใจไปตามความต้องการที่ไม่สมควรแก่ฐานะและเกียรติภูมิของครู” ในพิธีพระราชทานพระราชวโรกาสให้คณะกรรมการคุรุสภา คณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ และคณะกรรมการมูลนิธิช่วยครูอาวุโสในพระบรมราชูปถัมภ์นำครูอาวุโส ประจำปี 2559 เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานเครื่องหมายเชิดชูเกียรติและเงินช่วยเหลือครูอาวุโสเข้ารับพระราชทานเครื่องหมายเชิดชูเกียรติ และรับพระราชทานเงินช่วยเหลือ ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต วันอังคารที่ 13 มีนาคม 2561¹

หรือพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 พระราชทานแก่คณะครูโรงเรียนราษฎร์ทั่วราชอาณาจักร ณ ศาลาผกาภิรมย์ 8 พฤษภาคม 2513 ว่า “ครูจะต้องตั้งใจในความดีอยู่ตลอดเวลา แม้จะเหน็ดเหนื่อย เท่าไกรก็ต้องอดทนเพื่อพิสูจน์ว่าครูนี้เป็นที่เคารพสักการะได้ แต่ถ้าครูไม่ตั้งใจในศีลธรรมถ้าครูไม่ทำตัวเป็นผู้ใหญ่เด็กจะเคารพได้อย่างไร”

และอีกตอนหนึ่งที่ว่า “ครูนั้นจะต้องให้ความรู้แก่เด็ก ๆ ด้วยความเมตตา ด้วยความหวังดี คือ ด้วยความเมตตาต่อผู้ที่เป็น ลูกศิษย์ และด้วยความหวังดี ต่อส่วนรวม เพราะถ้าส่วนรวมประกอบด้วยบุคคล ที่มีความรู้ดี ส่วนรวมก็ไปรอด” พระบรมราโชวาท พระราชทานแก่คณะครูอาจารย์และนักเรียนโรงเรียนวังไกลกังวล ณ พระราชวังไกลกังวล หัวหิน 27 พฤษภาคม 2513²

จากพระบรมราโชวาทของทั้ง 2 พระองค์ท่านสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของครู ผู้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาบุคคล สังคมและประเทศชาติ อาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูง ที่มีความรู้

¹ คณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์งานพระราชพิธีบรมราชาภิเษก.(2562).ข่าว

ประชาสัมพันธ์.วันที่ค้นข้อมูล 29 สิงหาคม,สืบค้นจาก<http://www.phralan.in.th/coronation/newsdetail.php?id=1164>

² ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ(NECTEC) งานพัฒนาเนื้อหาสาระดิจิทัล. (2559).**วันครู** วันที่ค้นข้อมูล 29 สิงหาคม,สืบค้นจาก https://www.nectec.or.th/thailand/thai_teacher.html

ศักยภาพ มีความสามารถเหมาะสมทั้งในด้านการถ่ายทอดความรู้แก่ศิษย์และดำรงตนเองอยู่ในสังคม อย่างปุษนียบุคคล มีเกียรติและศักดิ์ศรีของวิชาชีพ เป็นอาชีพที่มีคุณประโยชน์ต่อประเทศชาติ ในฐานะที่เป็นผู้สร้างคนให้มีความรู้ความสามารถ เป็นที่พึ่งของสังคม ทั้งนี้เพราะ ชาดิบ้านเมืองจะมีความเจริญมั่นคงอยู่ได้ ก็เพราะประชาชนในชาติได้รับการพัฒนาอย่างถูกวิธี การพัฒนาคนจะดำเนินไปอย่างถูกต้องก็เพราะมีระบบการศึกษาที่ดี และระบบการศึกษาจะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ก็เพราะมีครูที่มีคุณภาพ ผู้ที่อยู่ในวิชาชีพนี้จะต้องประกอบวิชาชีพนี้ประกอบวิชาชีพนี้ด้วยความรัก มีอุดมการณ์และจิตวิญญาณของความเป็นครู บทบาทหน้าที่ของครูนอกจากเป็นผู้สั่งสอนวิทยาการแล้วยังเป็นผู้อบรมจริยธรรมให้กับลูกศิษย์ สั่งสอนคุณธรรม หลักการประพฤติปฏิบัติตนตลอดจนแนวทางในการครองชีวิตของศิษย์ ให้เป็นคนเก่ง คนดี และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

1.2 นิยามและความหมายของครู

ครูคือใคร ? คำว่า “ครู” มีความหมายลึกซึ้งกว้างขวางมาก แต่ถ้าดูจากรากศัพท์ภาษาบาลีว่า “ครุ” หรือภาษาสันสกฤตว่า “ครุ” นั้น มีความหมายว่า “ผู้สั่งสอนศิษย์ หรือผู้ควรได้รับความเคารพ”

ได้มีผู้ให้ความหมายของคำว่า “ครู” ไว้หลายอย่าง เช่น

ครูคือ ผู้ทำหน้าที่สอนและให้ความรู้แก่ศิษย์ เพื่อให้ศิษย์เกิดความรู้ความก้าวหน้าในสาขาวิชานั้นๆ

ยนต์ ชุ่มจิต (2541: 29) ได้อธิบายคำว่าครู ดังนี้

1. ครูเป็นผู้นำทางศิษย์ไปสู่คุณธรรมชั้นสูง
2. ครู คือผู้อบรมสั่งสอนถ่ายทอดวิชาความรู้ให้แก่ศิษย์ เป็นผู้มีความหนักแน่นควรแก่การเคารพของลูกศิษย์
3. ครู คือผู้ประกอบอาชีพอย่างหนึ่งที่ทำหน้าที่สอน มักใช้กับผู้สอนในระดับต่ำกว่าวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษา

รังสรรค์ แสงสุข อติตอธิการบดีมหาวิทยาลัยรามคำแหง (2550: 38) ได้ให้ความเห็นว่า “ครู” คือ ผู้ให้ ผู้เติมเต็ม และผู้มีเมตตา

ครูคือผู้ที่ให้ความรู้ไม่จำกัดทุกที่ทุกเมื่อ ครูต้องเต็มไปด้วยความรู้ และรู้จักขวนขวายหาองค์ความรู้ใหม่ๆ สะสมความดี มีบารมีมาก และครูที่ดีจะต้องไม่ปิดบังความรู้ ควรมีจิตและวิญญาณของความเป็นครู

ครูคือผู้เติมเต็ม การที่ครูจะเป็นผู้เติมเต็มได้ ครูควรจะเป็นผู้แสวงหาความรู้ ต้องวิเคราะห์ วิจัย วิจัย และมาบูรณาการความรู้ต่างๆ เข้าด้วยกัน

ครูคือผู้ที่มีเมตตา จะต้องสอนเต็มที่โดยไม่มีการขี้เกียจหรือปิดบังไม่ให้ความรู้ ครูต้องไม่ลำเอียง ไม่เบียดเบียนศิษย์

ในหนังสือพจนานุกรมไทย แปลอง ฦ นคร(2516: 89) ได้ให้ความหมายของคำว่าครู ไว้ดังนี้ 1) ผู้ที่มีความหนักแน่น 2) ผู้ควรแก่การเคารพของศิษย์ 3) ผู้สั่งสอน

คาร์เตอร์ วี กู๊ด (Carter V. Good. 1973: 586) ได้ให้ความหมายของคำว่า ครู (Teacher) ไว้ดังนี้ คือ

1. ครู คือผู้ที่มีความสามารถให้คำแนะนำ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการเรียนสำหรับนักเรียน หรือนักศึกษาในสถาบันการศึกษาต่างๆ ทั้งของรัฐและเอกชน
2. ครู คือผู้ที่มีความรู้ประสบการณ์และมีการศึกษามากหรือดีเป็นพิเศษ หรือมีทั้งประสบการณ์และการศึกษาดีเป็นพิเศษในสาขาใดสาขาหนึ่งที่สามารถช่วยให้ผู้อื่นเกิดความสำเร็จก้าวหน้าได้
3. ครู คือผู้ที่เรียนสำเร็จหลักสูตรวิชาชีพจากสถาบันการฝึกหัดครู และได้ใบรับรองทางการสอนด้วย
4. ครู คือผู้ทำหน้าที่สอนให้ความรู้แก่ศิษย์

พระมงคลสุตาคม (สิทธิชัย อติธมโม) (2560: 2) ให้ความหมายของคำว่า “ครู” เป็นวิศวกรสร้างคนและสังคมวิศวกร เป็นผู้ออกแบบและสร้างเครื่องจักรเครื่องกลอันใด เราเชื่อมั่นว่าครูเป็นวิศวกรในการสร้างคนและสังคมด้วยฉันนั้น คนได้รับการสร้างมาเป็นอย่างไร สังคมย่อมจะเป็นไปอย่างนั้นด้วยเช่นกัน ครูจึงเป็นเสมือนผู้กุมชะตาของสังคมเอาไว้ในมือ ผมได้เคยเสนอความคิดไว้ว่า หากจะเปลี่ยนแปลงสังคมใดให้ถาวรยั่งยืนได้นั้นต้องมีการเปลี่ยนแปลง ๓ สิ่งพร้อมกันคือ คน ระบบ และ บริบท โดยที่ครูเป็นส่วนสำคัญที่สุดส่วนหนึ่งในการเปลี่ยนแปลงคนและสร้างคนในสังคม

พุทธทาสภิกขุ (2529 : 92-94) ได้กล่าวถึงความหมายของครู คือ บุคคลที่มีหน้าที่หรือมีอาชีพในการสอนนักเรียน เกี่ยวกับวิชาความรู้ หลักการคิดการอ่าน รวมถึงการปฏิบัติและแนวทางในการทำงาน โดยวิธีในการสอนจะแตกต่างกันออกไปโดยคำนึงถึงพื้นฐานความรู้ความสามารถ และเป้าหมายของนักเรียนแต่ละคน

นอกจากนี้คำว่า “ครู” ยังมีความหมายอื่นๆ ได้อีก เช่น

1. ครู คือบุษนิยบุคคล หมายถึง ครูที่เสียสละ เอาใจใส่เพื่อความเจริญของศิษย์ ซึ่งเป็นบุคคลที่ควรเคารพเทิดทูน
2. ครู คือแม่พิมพ์ของชาติ หมายถึง การเป็นแบบอย่างที่ดีของลูกศิษย์ที่จะปฏิบัติตัวตามอย่างครู
3. ครู คือ ผู้แจวเรือจ้าง หมายถึง อาชีพครูเป็นอาชีพที่ไม่ก่อให้เกิดความร่ำรวย ครูต้องมีความพอใจในความเป็นอยู่อย่างสงบเรียบร้อย อย่างวันไหนต่อลาภ ยศ ความสะดวกสบาย

จากข้อมูลและความหมายของคำว่า “ครู” ข้างต้นอาจกล่าวสรุปได้ว่า ครูคือผู้ที่ทำหน้าที่สอนศิษย์ให้เกิดความรู้ และมีคุณธรรม จริยธรรมที่ดี นำประโยชน์ให้แก่สังคมได้ในอนาคต

ดังนั้น นิยามและความหมายของคำว่า “ครู” ในอุดมคติของข้าพเจ้าสามารถกล่าวสรุปได้ว่า ครูคือคนไม่ใหญ่หยิ่งรักฝังลึกลงดินอย่างแข็งแรงตั้งตระหง่านให้ร่มเงาอันร่มรื่น คอยเป็นที่พึ่งพิงทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา แก่เหล่าบรรดาลูกศิษย์ โดยให้ความรักความเมตตา มีความเป็นมิตร คอยดูแลเอาใจใส่ พร้อมทั้งจะเสียสละ อดทน อดกลั้นต่อปัญหาและอุปสรรคต่างๆ เพื่อนำพาชีวิตศิษย์ของตนให้เจริญเติบโตได้อย่างสมบูรณ์

1.3 วิชาชีพครู

1.3.1 วิชาชีพครู

ในปัจจุบันสถานะของ “ครู” ตามความหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 นั้น คือผู้มีหน้าที่จัดการศึกษาซึ่งเป็น “การศึกษา” ที่เป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคมการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคล เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพการจัดการศึกษา ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้คุณธรรมกระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ดังนั้นสถานะของ “วิชาชีพครู” ในปัจจุบันย่อมไม่ได้หมายถึงผู้ที่มีความรู้ดีในสาขาวิชาตนเองเท่านั้นแต่ทว่าผู้มีสถานะ “วิชาชีพครู” ในปัจจุบันจะต้องเป็นผู้มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาให้มีคุณภาพ ฝึกหัดบุคคลให้มีทักษะในการพัฒนาตนเอง และสามารถพึ่งพาตนเองได้ (psychomotor domain) พัฒนาจิตใจให้สูงสามารถคิดในสิ่งที่เป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น มีคุณธรรมและจริยธรรมต่อการคิดและการกระทำของตนเอง (affective domain) รวมถึงการพัฒนาความรู้ให้มีสติและปัญญาสามารถคิดพิจารณาไตร่ตรองในการตัดสินใจได้ (cognitive domain) ด้วยกระบวนการบูรณาการของศาสตร์การสอน (Pedagogy) และวิชาชีพครู (Teaching Profession) เป็นไปตามสถานะของ “วิชาชีพครู” ภายใต้กฎหมายควบคุมวิชาชีพและสถานะของ “วิชาชีพครู” ภายใต้ความคาดหวังจากสังคม

สถานะของ “วิชาชีพครู” ภายใต้กฎหมายควบคุมวิชาชีพวิชาชีพครู (Teaching Profession) ในปัจจุบันถูกควบคุมและดูแลคุณภาพแห่งวิชาชีพด้วยหลักกฎหมายผู้ประกอบการวิชาชีพครู จะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพได้รับการ

พัฒนาความรู้(Knowledge) ทักษะ(Skill)และทัศนคติ(Attitude) ให้เหมาะสมมีความเชี่ยวชาญทั้งวิชาชีพความเป็นครูและสาขาวิชาเฉพาะศาสตร์ พัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครู(Profession Competency) เป็นไปตามมาตรฐานที่องค์กรวิชาชีพกำหนด คือมีมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษา ซึ่งวิชาชีพครูต้องมีเพียงพอที่สามารถนำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพมีมาตรฐานการปฏิบัติงาน ที่แสดงถึงพฤติกรรมการปฏิบัติงานและการพัฒนางานซึ่งวิชาชีพครูต้องปฏิบัติตาม เพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษารวมทั้งต้องฝึกฝนพัฒนาตนเองให้มีทักษะหรือความชำนาญสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องรวมถึงปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพในการประพฤติปฏิบัติตน เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียงและฐานะของ “วิชาชีพครู” ให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาแก่ผู้รับบริการและสังคมรักษาซึ่งเกียรติและศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ เป็นไปตามข้อบังคับและกฎหมายควบคุมวิชาชีพ นอกจากกฎหมายวิชาชีพที่เป็นเครื่องกำหนดสถานะของวิชาชีพครู “สังคม” เป็นอีกส่วนที่มีความสำคัญต่อการกำหนดสถานะของวิชาชีพครู

สถานะของ “วิชาชีพครู” ภายใต้อคติความคาดหวังจากสังคม “สังคม” ซึ่งประกอบไปด้วยผู้คนที่มีความสัมพันธ์กันทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เป็นความสัมพันธ์ทางตรงและความสัมพันธ์ทางอ้อม ในจรรยาบรรณวิชาชีพได้กล่าวถึงจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ และจรรยาบรรณต่อสังคม ซึ่งเป็นส่วนที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับวิชาชีพครู เช่น นักเรียน ผู้ปกครอง สมาชิกของชุมชน เป็นต้น โดยวิชาชีพครูไม่อาจหลีกเลี่ยงความคาดหวังจากกลุ่มคนดังกล่าว รวมถึงสังคมโดยรวมที่มองการทำงานของวิชาชีพครู จากความคาดหวังของสังคมต่อวิชาชีพครู สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ โดยศูนย์สำรวจความคิดเห็น “นิด้าโพล” สำรวจความคิดเห็นจากประชาชนในหัวข้อ “ครู/อาจารย์และการศึกษาไทยในปัจจุบัน” เปิดเผยผลสำรวจระหว่างวันที่ 3-4 ตุลาคม 2561 โดยสอบถามความคิดเห็นจากประชาชนทั่วประเทศ กระจายทุกภูมิภาค ระดับการศึกษาและอาชีพทั่วประเทศจำนวน 1,258 หน่วย ตัวอย่างเกี่ยวกับครู/อาจารย์ และการศึกษาไทยในปัจจุบัน(ศูนย์สำรวจความคิดเห็น “นิด้าโพล”, 2561) จากความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับจรรยาบรรณของครู/อาจารย์พบว่า 1) อบรม สั่งสอน ฝึกฝน สร้างความรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามให้แก่ศิษย์เต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ 2) รักและเมตตาศิษย์ โดยให้ความเอาใจใส่ช่วยเหลือส่งเสริมให้กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนแก่ศิษย์เสมอ 3) รักและศรัทธาในวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครู 4) ไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างจากศิษย์ในการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ 5) ไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์ 6) ปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญา และวัฒนธรรมไทยตามลำดับ ความคาดหวังของ

ประชาชนต่อ “ครู/อาจารย์” ไทยในปัจจุบันพบว่า 1) ทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี เช่น ตรงต่อเวลา พุดจาชัดเจน แสดงความคิดเห็นที่ตรงไปตรงมา สุภาพเรียบร้อย เป็นต้น 2) ตั้งใจถ่ายทอดวิชาการ 3) ซื่อสัตย์ ยุติธรรม ไม่มีอคติลำเอียงต่อลูกศิษย์ 4) รักและเข้าใจศิษย์ เพื่อที่ศิษย์จะได้กล้าปรึกษาในสิ่งต่างๆ 5) ส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนหาวิธีการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองมากขึ้น 6) ไม่ใช้อำนาจในทางที่ผิด เช่น พุดจาข่มขู่ ใช้คำพูดไม่สุภาพ เยาะหยันหรือดูถูกผู้เรียน 7) ช่วยเหลือศิษย์โดยสังเกตความผิดปกติหรือข้อบกพร่องของศิษย์ และพร้อมให้การช่วยเหลือได้อย่างทันท่วงที

กล่าวโดยสรุปจากข้อมูลความคาดหวังจาก “วิชาชีพครู” ข้างต้น พบว่า “สถานะ” ที่เด็กนักเรียนต้องการจากผู้ประกอบวิชาชีพครู มิใช่ “ผู้สอน” ทางวิชาการเพียงประการเดียว แต่เด็กนักเรียนคาดหวังความเป็นพ่อแม่ที่พร้อมจะให้เวลา ให้ความรักและเข้าใจตัวเขา เมื่อเขาเกิดปัญหา เด็กนักเรียนต้องการได้รับความรักความเข้าใจจากครูก่อนได้ความรู้ทางวิชาการ ส่วนผู้ปกครองหวังพึ่งพาครูดูแลบุตรหลานให้เป็นคนดี มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เป็นผู้ปลูกฝังความคิดจิตใจให้เป็นคนดี มีคุณธรรม และสังคมโดยภาพรวมคาดหวังให้ครูมีสถานะของผู้รับใช้สังคม เป็นตัวแทนของผู้คนในการอบรมสั่งสอน การเป็นคนให้กับผู้เรียน คาดหวังให้วิชาชีพครูเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับสังคมมากกว่าจะเชี่ยวชาญด้านวิชาการเพียงด้านเดียว ดังนั้นการแสดงออกของสถานะวิชาชีพครู ตามกฎหมายของผู้ประกอบวิชาชีพครูอาจไม่เพียงพอต่อการดำรงสถานะ “ความเป็นครู” ทางสังคมด้วยความคาดหวังของอารมณ์ความรู้สึกจากสังคมแตกต่างออกไปจากข้อกำหนดกำหนดตั้งนั้น ในกระบวนการผลิตและพัฒนาวิชาชีพครูสถาบันผลิตครูต้องปลูกฝัง “จิตวิญญาณความเป็นครู” สร้างกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครองและชุมชน ดังนั้นการปลูกฝังความคิดและทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครูจึงควรให้ความสำคัญเป็นลำดับต้นเท่ากับวิชาการเพื่อผู้ประกอบวิชาชีพครูสามารถดำรงสถานะวิชาชีพทั้งทางกฎหมายและความคาดหวังจากสังคมได้อย่างสอดคล้องกัน³

1.3.2 บทบาทและหน้าที่ของครู เป็นกิจที่ครูต้องทำให้เสร็จสิ้นสมบูรณ์ ซึ่งการกระทำของครูอาจจะเป็นไปโดยอาศัยหลักคุณธรรม จริยธรรม หรือด้วยสำนึก ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบต่อการสอน ถ่ายทอดศิลปะวิทยาการทุกอย่างให้แก่ศิษย์ เป็นกัลยาณมิตรของศิษย์

³ ณรัตน์ พิพิธกุล, นันทภูมิ เกษลา, ลินดา จันทะชิต, วันวิสา ป้อมประสิทธิ์, อรุณา เชษฐา และ พงศธร สุกิจญาณ. (2565). สถานะของ “วิชาชีพครู” ในปัจจุบัน, วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี, 11(1), 214-217, วันที่ค้นข้อมูล 29 สิงหาคม, สืบค้นจาก <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/hsudru/issue/view/17446/4959>

จะต้องคอยอบรมสั่งสอนให้ศิษย์ตั้งอยู่ในคุณงามความดี ดังนั้นบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของครูสามารถอธิบายตามรูปคำ “TEACHERS” ดังนี้

T (Teaching) การสอน หมายถึง การอบรมสั่งสอนศิษย์ให้มีความรู้ ความสามารถ ในวิชาการทั้งหลายทั้งปวง ซึ่งถือว่าเป็นงานหลักของครูทุกคนทุกระดับชั้นที่สอน ตามระเบียบคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณและวินัยตามระเบียบประเพณีของครู พ.ศ. 2526 ข้อ 3 กำหนดไว้ว่า ครูต้องตั้งใจสั่งสอนศิษย์และปฏิบัติหน้าที่ของตนให้เกิดผลดีด้วยเอาใจใส่ อุทิศเวลาของตนให้แก่ศิษย์จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่การงานมิได้

E (Ethics) จริยธรรม หมายถึง หน้าที่ในการอบรมจริยธรรม ให้แก่นักเรียนซึ่งถือว่าเป็นหน้าที่หลักอีกประการหนึ่งนอกจากการสั่งสอนในด้านวิชาความรู้โดยทั่วไปนอกจากนี้ครูทุกคนจะต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เป็น ผู้มีจริยธรรมอันเหมาะสมอีกด้วยเพราะพฤติกรรมอันเหมาะสมที่ครูได้แสดงออกจะ เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการปลูกฝังศรัทธาให้ศิษย์ได้ปฏิบัติตาม

A (Academic) วิชาการ หมายถึง ครูต้องมีความรับผิดชอบในวิชาการอยู่เสมอ กล่าวคือ ครูต้องเป็นนักวิชาการอยู่ตลอดเวลา เพราะอาชีพของครูต้องใช้ความรู้เป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพ ดังนั้นครูทุกคนต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เป็นประจำ หากไม่กระทำเช่นนั้นจะทำให้ความรู้ที่ได้ศึกษาเล่าเรียนมานั้นล้าสมัย ไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการใหม่ ๆ ซึ่งมีอยู่มากมายในปัจจุบัน

C (Cultural Heritage) การสืบทอดวัฒนธรรม หมายถึง ครูต้องมีหน้าที่รับผิดชอบ เกี่ยวกับการสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมจากคน รุ่นหนึ่งให้ตกทอดไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง หรือ รุ่นต่อไป

H (Human Relationship) มนุษย์สัมพันธ์ หมายถึง การมีมนุษยสัมพันธ์อันดี ของครูต่อบุคคลทั่วไป เพราะการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีจะช่วยให้ครูสามารถปฏิบัติหน้าที่ของครู ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นครูทุกคนจึงควรถือเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบอีกประการหนึ่งที่จะต้องคอย ผูกมิตรไมตรีอันดีระหว่างบุคคลต่าง ๆ ที่ครูมีส่วนเกี่ยวข้องด้วย มนุษย์สัมพันธ์ระหว่างครูกับบุคคลต่าง ๆ

E (Evaluation) การประเมินผล หมายถึง การประเมินผลการเรียนการสอน นักเรียนซึ่งถือว่าเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบที่สำคัญยิ่งอีกประการหนึ่งของครูเพราะการประเมินผลการเรียนการสอน เป็นการวัดความเจริญก้าวหน้าของศิษย์ในด้านต่างๆหากครูสอนแล้วไม่มีการ ประเมินผลหรือวัดผลครูก็จะไม่ทราบได้ว่าศิษย์มีความเจริญก้าวหน้าในด้านใด มากน้อยเพียงใด ดังนั้น ครูจึงควรจะระลึกอยู่เสมอว่า ณ ที่ใดมีการสอน ที่นั้นจะต้องมีการสอบ สำหรับการประเมินผล

การเรียนการสอนของนักเรียนนั้น ครูสามารถใช้วิธีการต่าง ๆ ได้หลายวิธี ทั้งนี้อาจจะใช้หลาย ๆ วิธี ในการประเมินผลครั้งหนึ่งหรือเลือกใช้เพียงวิธีการใดวิธีการหนึ่ง

R (Research) การวิจัย หมายถึง ครูต้องเป็นนักแก้ปัญหา เพราะการวิจัยเป็น วิธีการแก้ปัญหาและการศึกษาหาความจริง ความรู้ที่เชื่อถือได้โดยวิธี การวิจัยของครูในที่นี้ อาจจะมี ความหมายเพียงแค่นักหาสาเหตุต่าง ๆ ที่นักเรียนมีปัญหาไปจนถึงการวิจัยอย่างมีระบบในชั้นสูงก็ได้

S (Service) บริการ หมายถึง การให้บริการ คือ ครูจะต้องให้บริการแก่สังคมหรือ บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม รวมถึงการส่งเสริมหรือมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่างๆเพื่อ ประโยชน์ทางสังคม⁴

ทักษะและบทบาทที่สำคัญของครู

Gore & Begum (2012) ได้กล่าวว่า บทบาทของครูไม่ใช่เพียงแค่ถ่ายทอด ความรู้เท่านั้นแต่ยังจะต้องถ่ายทอดประสบการณ์จริงให้แก่เด็กเรียนในชั้นเรียน โดยครูต้องมีความ พยายามที่มุ่งเน้นผลลัพธ์เป็นหลัก ครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องพัฒนาทักษะและบุคลิกภาพของตนเองเพื่อ ปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ทักษะที่สำคัญทักษะหนึ่งคือทักษะในการบริหาร เนื่องจากการ บริหารเป็นทักษะที่นำไปใช้ในการปฏิบัติงานจริงและเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการดำเนินงานในองค์กร อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นในองค์กรทุกประเภทรวมไปถึงสถาบันการศึกษาจึงต้องจัดให้มีการสอนถึง ทักษะดังกล่าว การบริหารจัดการประกอบไปด้วย 2 ลักษณะ ดังนี้ 1) การเรียนรู้แนวคิดการบริหาร จัดการในฐานะที่เป็นศาสตร์วิชาหนึ่ง 2) การเป็นผู้บริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ สิ่งสำคัญคือบทบาท ของครูจะต้องมีการถ่ายทอดเนื้อหาสาระในชั้นเรียนอยู่เสมอรวมไปถึงการออกแบบหลักสูตรและ ประเมินนักเรียนบนพื้นฐานตามสภาพจริง แต่เนื่องจากทุกวันนี้บทบาทของครูเริ่มเป็นบทบาทแบบ หลากหลายมุมมองนอกเหนือจากทักษะพื้นฐานที่ครูจะต้องมีซึ่งเกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนการ สอนแล้วจะต้องมีการจัดการชั้นเรียน การจัดการกับปัญหาในการสอน การใช้เทคโนโลยีในการสอน และการใช้ความรู้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่หลากหลาย เป็นต้น

ดังนั้นจึงจำเป็นต้องเข้าใจทักษะต่าง ๆ เหล่านี้ ทักษะในการบริหารในองค์กรที่มีใช้องค์กร ด้านการศึกษาจึงอาจไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการห้องเรียนแต่ก็เป็นทักษะที่ช่วยในกระบวนการ สอนทางอ้อม ซึ่งช่วยอำนวยความสะดวกด้านงานบริหารและทักษะการจัดการของครูมีดังต่อไปนี้

⁴พศ.ดร.กัลยาณี พรมทอง.(2560).**บทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของครู**.วันที่ ค้นข้อมูล 29 สิงหาคม,สืบค้นจาก <http://www.ipebk.ac.th/bep/wp-content/uploads/2017/11/Kanlayanee-B3L03.pdf>

1) การจัดการชั้นเรียน การเรียนการสอนของครูในห้องเรียนควรมีการจัดกระบวนการเรียนการสอนอื่นนอกเหนือจากเนื้อหาบทเรียน และภาระงาน เช่น คู่มือการสอน หรือ สื่อการสอน โดยยึดตามหลักการสอนและหลักสูตร ครูควรจัดแบ่งกระบวนการเรียนการสอนก่อนแล้ว จึงนำไปใช้ในชั้นเรียน ซึ่งในปัจจุบัน เทคโนโลยีต่าง ๆ ได้กลายเป็นสื่อการสอนได้มากมาย

2) การบริหารจัดการเวลา การบริหารจัดการเวลาเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมทางวิชาชีพและเป็นขั้นตอนสู่ความสำเร็จไม่ใช่เพียงในห้องเรียน แต่รวมไปถึงการเตรียมก่อนและหลังชั้นเรียนอีกด้วย อีกทั้ง ในกระบวนการสอนตั้งแต่ขั้นเตรียม ชั้นสอน ชั้นทดสอบ ชั้นประเมิน และชั้นให้ผลสะท้อนกลับ ล้วนต้องใช้การบริหารจัดการที่ดี หากขาดไปในจุดใดก็ย่อมต้องส่งผลกระทบต่อทั้งระบบการสอน

3) การวางแผนจัดการเรียนการสอน การวางแผนเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกกิจกรรม และทุกหน่วยงาน เป็นสิ่งสำคัญตั้งแต่ชีวิตวัยเรียนจนถึงวัยทำงาน ตัวชี้วัดการวางแผนอาจเกิดจากปัจจัยหลายสิ่ง ได้แก่ เวลาอันจำกัด เวลาที่มีอยู่ ความสามารถแต่ละบุคคล ทรัพยากรที่ใช้ได้เป้าหมายที่ไม่สิ้นสุดของกิจกรรมต่าง ๆ เป็นต้น

4) การจัดการสื่อสารในห้องเรียน การบริหารจัดการสื่อสารเป็นปัจจัยสำคัญอีกอย่างหนึ่งต่อความสำเร็จในการทำงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนการสอนการสื่อสารนั้นสามารถเกิดขึ้นได้หลายด้านหลายมิติ การตระหนักถึงความสำคัญของการสื่อสารจะทำให้ครูมีความเป็นมืออาชีพมากขึ้น

5) การจัดกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถ การจัดการกลุ่มเป็นอีกปัจจัยที่สำคัญ อาจกล่าวได้ว่าโรงเรียนเป็นศูนย์รวมนักเรียนหลากหลายกลุ่มในรูปแบบห้องเรียนและมีครูเป็นผู้มีอิทธิพลในห้องนั้น ครูจึงมีหน้าที่ชักจูง ชี้แนะ และทำให้กลุ่มนักเรียนนั้นเรียนรู้ไปในทางเดียวกันให้ได้ และสามารถเข้าถึงตัวนักเรียนแต่ละบุคคล

6) การให้คำปรึกษาและแก้ปัญหาของนักเรียน ปัญหาของนักเรียนและการแนะแนวนักเรียนเป็นลักษณะจำเพาะของครูแต่ละคน นักเรียนที่กำลังเข้าสู่วัยรุ่น อาจมีปัญหาเฉพาะในวัยนั้น และอาจต้องการวิธีแก้ไขตามลำดับขั้นตอน ครูที่มีหลักจิตวิทยาและการวิเคราะห์พฤติกรรมนักเรียน ได้ถูกจุดจะสามารถนำนักเรียนให้ทำงานเป็นกลุ่มได้ ซึ่งต้องใช้ทักษะทางสังคมเข้าช่วย

7) การบริหารงานของครูนอกเหนือจากงานสอน ครูหรือบุคลากรทางการศึกษาล้วนต้องจัดการกับงานบริหารอื่นๆที่นอกเหนือจากงานสอนในโรงเรียน แม้ไม่ได้รับการฝึกฝนทางด้านการบริหารโดยตรงก็ตาม แต่ครูที่เข้มแข็งจะแสดงความสามารถในการทำงานหลายอย่างพร้อมกันได้ และ

ยังรักษาความสัมพันธ์ที่ดีด้วยได้ ซึ่งเป็นความสามารถด้านการบริหารจัดการ ในบริบทการเรียนการสอน

8) การนำความรู้สู่ห้องเรียน เนื่องจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้การเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ จึงกลายเป็นเรื่องง่าย เว้นแต่ในพื้นที่ชนบท ดังนั้นครูจึงเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญ การเข้าถึงข้อมูลและความสามารถด้านเทคโนโลยียิ่งมีความสำคัญสำหรับครูมากขึ้น เนื่องจากต้องคอยติดตามแนวโน้มและการพัฒนาในส่วนที่เกี่ยวข้อง ครูควรจะนำความรู้ที่ทันสมัยเข้าสู่ห้องเรียนและควรมีความชำนาญจนสามารถอธิบายได้และครูก็ควรที่จะแสดงให้เห็นว่าสามารถรับข้อมูลได้อย่างแม่นยำและนำไปปรับใช้ได้เต็มที่ ซึ่งเป็นวิธีที่จะช่วยนักเรียนพัฒนาในการคิดวิเคราะห์และคิดอย่างสร้างสรรค์ อีกทั้ง ครูควรเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ด้วยตัวเอง

จากทักษะที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นเน้นถึงบทบาทบางส่วนของครู ซึ่งอาศัยทักษะการบริหารจัดการเพื่อที่จะประสบความสำเร็จ เนื่องจากสภาพแวดล้อมการทำงานในปัจจุบันนี้มีหลายแง่มุมและหลากหลายสาขาวิชา งานของครูนั้นล้นแล้วแต่เกี่ยวข้องทั้งสิ้น ครูไม่สามารถจะจำกัดแค่บทบาททางวิชาการเพียงเท่านั้น แต่ยังต้องปรับบทบาทให้เหมาะสมในหลาย ๆ ด้าน ยิ่งไปกว่านั้นครูจะต้องพัฒนาทักษะการบริหารจัดการไม่ว่าจะเป็น การจัดการชั้นเรียน การจัดการสอน การบริหารเวลา การสื่อสาร การจัดการนักเรียน และการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อที่จะประสบความสำเร็จทางวิชาชีพ อีกทั้ง ครูและกระบวนการสอนของครูก็ควรจะมีการปรับเปลี่ยนด้วย เนื่องจากกลุ่มผู้เรียนและเป้าหมายการเรียนที่เปลี่ยนไป ดังนั้น ครูจำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนให้เป็นผู้ที่มีทักษะในการบริหารจัดการที่ดีได้ด้วย

1.3.3 ความเป็นครู

จากการวิจัยของนักจิตวิทยาการศึกษาที่เกี่ยวกับลักษณะครูที่ดีและมีประสิทธิภาพ จำนวนหลายเรื่องพบว่าได้ผลการวิจัยที่คล้ายคลึงกันสามารถสรุปได้ว่า คุณลักษณะสำคัญของครูที่ดีและมีประสิทธิภาพมี 8 คุณลักษณะดังนี้(สุรางค์ ไคว้ตระกูล, 2559 : 14-16)

1) ต้องเป็นนักมนุษยนิยม คือ เป็นผู้ที่ยอมรับนักเรียนอย่างจริงจัง ให้ความอบอุ่น มีความเข้าใจนักเรียน มีความยุติธรรม และมีคุณลักษณะของครูตามที่เสนอของนักจิตวิทยามนุษยนิยม และเป็นกัลยาณมิตรของนักเรียน

2) เป็นผู้ที่มีความรู้และมีความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยาการเรียนการสอน คือ ครูต้องเข้าใจธรรมชาติของกระบวนการเรียนรู้และสามารถที่จะใช้วิธีสอนที่เหมาะสม และจูงใจให้นักเรียนอยากเรียนรู้ ครูจะต้องใช้วิธีการประเมินผลที่สามารถบอกได้ว่าการเรียนรู้ได้เกิดขึ้นจริง

3) เป็นผู้ที่มีรู้จักนักเรียน กล่าวคือ ครูไม่เพียงแต่เป็นผู้สอนนักเรียนทางวิชาการเท่านั้น แต่เป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางบุคลิกภาพของนักเรียนด้วย ดังนั้นครูต้องมีความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาพัฒนาการ เพื่อจะช่วยนักเรียนให้มีพัฒนาการทั้งด้านสติปัญญาและด้านบุคลิกภาพด้วย โดยทำตนเป็นผู้ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนให้ไปในทางบวก เพื่อนักเรียนจะได้เจริญเติบโตเป็นบุคคลที่มีชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีคุณค่า มีความภาคภูมิใจในตนเองและมีความสุข

4) เป็นผู้ที่มีคุณวุฒิทางวิชาการ โดยเฉพาะในวิชาต่าง ๆ ที่ตนเองจะต้องสอนสำหรับความรู้ด้านวิชาการนั้น เมื่อนิสิตหรือนักศึกษาศรเรียนจบหลักสูตรแล้ว ก็อาจจะเชื่อได้ว่าได้รับการเตรียมตัวพร้อมที่จะเป็นผู้สอนได้ และนอกจากนี้ถ้านิสิตนักศึกษาเป็นผู้ที่พยายามขวนขวายหาความรู้อยู่เสมอ ไม่ว่าจะด้วยการอ่านค้นคว้าด้วยตนเอง หรือไปอบรมต่อในวิชาที่ตนเองสอนก็จะเป็นบุคคลที่มีคุณวุฒิทางวิชาการที่ทันสมัยเสมอ

5) เป็นผู้นำและผู้ฟังที่ดี สามารถจะช่วยนักเรียนให้ความเข้าใจซึ่งกันและกันในกรณีที่มีความขัดแย้งกัน ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

6) มีทักษะในการจัดการห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

7) เป็นผู้ที่นิยมในวิธีการทางวิทยาศาสตร์และเข้าใจกฎแห่งพฤติกรรม และเป็นนักวิทยาศาสตร์พฤติกรรม

8) จะต้องมีทักษะของชีวิต คือ เป็นผู้สามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้ดี และมีความสัมพันธ์อันดีหรือต้องมีมนุษยสัมพันธ์ สามารถแก้ปัญหาและตัดสินใจได้มีสุขภาพดีทั้งกายและใจ จะต้องมีจุดมุ่งหมายของชีวิตและมีใจรักอาชีพที่เลือก

นอกจากนี้ เอมเมอร์ และคณะ (Emmer, Evertson & Anderson, 1980 อ้างถึงใน สุรางค์ ไคว้ตระกูล, 2559 : 15) ได้ศึกษาความแตกต่างของครูที่มีการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและครูที่ไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งผลการศึกษาได้พบเทคนิคที่ทำให้ครูมีประสิทธิภาพดังต่อไปนี้

1) อธิบายวัตถุประสงค์ของบทเรียน หรือหน่วยเรียนที่ต้องการให้นักเรียนเรียนรู้ อย่างแจ่มแจ้ง

2) ใช้วัสดุ อุปกรณ์เกี่ยวกับการสอนหลายชนิด

3) เตรียมการสอนและเครื่องมือที่จะใช้ในการสอนให้พร้อม

4) ใช้หนังสือ ประสบการณ์ กิจกรรมที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้

5) บอกนักเรียนถึงเหตุผลว่าทำไมบทเรียนที่ครูสอนจึงมีความสำคัญ และนักเรียนต้องตั้งใจเรียนให้เกิดการเรียนรู้

6) รู้จักใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ทุกวินาทีที่ทำการเรียนการสอนและปรับเนื้อหาให้เหมาะสม โดยคิดถึงระยะเวลา ความใส่ใจของนักเรียน

7) ครูควรจะสอนนักเรียนให้มีอัตราความสำเร็จในการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ

8) เนื้อหาที่สอนเป็นที่สนใจแก่นักเรียน

9) การตั้งความคาดหวังของครู และการตั้งเกณฑ์ของความสำเร็จของนักเรียนจะต้องเหมาะสม ไม่สูงหรือต่ำจนเกินไป

นอกจาก 9 เทคนิคดังกล่าวแล้ว เอ็มเมอร์และคณะยังพบว่า ครูจะต้องมีความสามารถในการสื่อสาร เพราะการที่ครูจะสอนหรือพูดให้นักเรียนเข้าใจได้ ครูจะต้องมีทักษะในการพูด สามารถที่จะสื่อสารให้นักเรียนเข้าใจในสิ่งที่ครูต้องการให้นักเรียนเรียนรู้ได้ และสิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่งก็คือ ครูจะต้องรู้จักหลักการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feed back) เช่น นอกจากจะบอกนักเรียนว่าทำถูก หรือ ผิดครูจะต้องให้คำชมเวลานักเรียนทำถูกและไม่ติว่านักเรียนเป็นส่วนตัวเวลาผิด⁵

1.3.4 จรรยาบรรณและคุณธรรมวิชาชีพครู

จรรยาบรรณวิชาชีพครูคือกฎแห่งความประพฤติสำหรับสมาชิกวิชาชีพครูซึ่งองค์กรวิชาชีพครูเป็นผู้กำหนด และสมาชิกในวิชาชีพทุกคนต้องถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด หากมีการละเมิดจะมีการลงโทษ ความสำคัญจรรยาบรรณวิชาชีพครู ซึ่งสรุปได้ 3 ประการ คือ

1. ปกป้องการปฏิบัติงานของสมาชิกในวิชาชีพ
2. รักษามาตรฐานวิชาชีพ
3. พัฒนวิชาชีพ

คุรุสภาได้ออกข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ. 2556 อาศัยอำนาจตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (1) (11) (จ) และมาตรา 50 แห่ง พ.ร.บ. สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546 ประกอบกับมติคณะกรรมการคุรุสภาโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการขณะนั้นโดยมีสาระสำคัญคือการกำหนดจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ทั้งต่อตนเอง ผู้รับบริการ ผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และสังคม ซึ่งมีผลบังคับใช้ภายหลังประกาศลงในราชกิจจานุเบกษาแล้วโดยข้อบังคับดังกล่าวได้ให้นิยาม “ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา” ว่าหมายถึงครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่น ซึ่งได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556 มีสาระสำคัญ 5 หมวด ดังนี้

⁵ เจริญวิทย์ วาริย่อ.(2564).การพัฒนาโมเดลการวัดสมรรถนะครูผู้ช่วยตามความต้องการจำเป็นในมุมมองของครูในภาคตะวันออก.วันที่ค้นข้อมูล 29 สิงหาคม 2565,สืบค้นจาก <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/RRBR/article/view/254079/171804>

1) หมวด 1 จรรยาบรรณต่อตนเอง ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาคณะตนเองด้านวิชาชีพบุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ

2) หมวด 2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ

3) หมวด 3 จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

3.1) ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า

3.2) ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ทักษะและ นิสัย ที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความ บริสุทธิ์ใจ

3.3) ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกายวาจาและจิตใจ

3.4) ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความ เจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ

3.5) ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอ ภาคโดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ

4) หมวด 4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่ คณะ

5) หมวด 5 จรรยาบรรณต่อสังคม ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม และยึดมั่น ในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข⁶

⁶ คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.(2565).เอกสารประกอบการสอนวิชา EDC๑๑๐๒ คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณและจิตวิญญาณความเป็นครู.วันที่ค้นข้อมูล 29 สิงหาคม 2565,สืบค้นจากhttps://eledu.ssru.ac.th/kalanyoo_pe/pluginfile.php/50/mod_resource/content/1.pdf

สรุปได้ว่า จรรยาบรรณ หมายถึง ข้อกำหนดแห่งความประพฤติสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพครูจรรยาบรรณวิชาชีพครูช่วยควบคุมมาตรฐานคุณภาพของครู ให้ครูมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งด้านการประพฤติปฏิบัติตนและจริยธรรมของครูส่งเสริมและควบคุมมาตรฐานในการประกอบวิชาชีพ และให้ครูได้ตระหนักรู้ในความสำคัญของบทบาทหน้าที่ และภาระงานของตนต่อสังคมข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556 มีสาระสำคัญ 5 หมวด คือ จรรยาบรรณต่อตนเอง วิชาชีพ ผู้รับบริการผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และต่อสังคม วินัยครู หมายถึง ข้อบังคับหรือแบบแผนความประพฤติที่ควบคุมพฤติกรรมของครู เพื่อให้ครูใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติตน ให้เกิดความสงบสุข และพึงประสงค์ของสังคม หากครูฝ่าฝืนอาจต้องรับโทษ กำหนดในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 หมวด 6 ว่าด้วยวินัย และการรักษาวินัยแนวปฏิบัติเพื่อการรักษาวินัยของครูได้แก่ การรักษาวินัยโดยตนเองการรักษาวินัยโดยผู้บังคับบัญชา และการรักษาวินัยโดยองค์กร

1.3.5 จิตวิญญาณของความเป็นครู

ความหมายของจิตวิญญาณของความเป็นครูคำว่า “จิตวิญญาณ” มาจากคำว่า “จิต” และ “วิญญาณ” โดยสรุปหมายถึง สิ่งที่อยู่ในตน ทำให้เป็นบุคคลขึ้น เป็นความรู้แจ้งความรู้สึกตัว จิต ใจ (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546) นักวิชาการจำแนกความหมายของจิตวิญญาณเป็น 3 ความหมาย ประกอบด้วย 1.ความเป็นปัจเจกบุคคล หมายถึง ความเป็นตัวตนที่มีลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคลซึ่งเกิดจากการหยั่งรู้ นำไปสู่การปฏิบัติและการเกิดศรัทธา ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง 2.ความมีคุณค่าสูงส่ง หมายถึง ปัญหาหลักการของชีวิต เช่น ความดี บุญกุศล คุณธรรม จริยธรรม การรู้จักผิดชอบชั่วดีมีจิตใจสูงขึ้น 3. ความเป็นนามธรรม หมายถึง โครงสร้างหนึ่งของมนุษย์ที่นอกเหนือจากร่างกายและจิตใจ จับต้องไม่ได้ พัฒนามาจากความผูกพันด้านจิตใจของมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม เป็นแหล่งของความหวัง พลังใจที่เข้มแข็ง เป็นขุมพลังของชีวิตที่ทำให้ประสบความสำเร็จและมีความสุข โดยสรุป จิตวิญญาณ หมายถึง โครงสร้างหนึ่งของมนุษย์ที่ผสมผสานมิติร่างกายและมิติจิตสังคมเข้าด้วยกัน เป็นสิ่งที่ให้ความหมายแก่ชีวิตและช่วยกำหนดแนวทางการปฏิบัติซึ่งมีผลต่อความสุขและความสำเร็จในชีวิตหรือวิชาชีพ

เมื่อนำความหมายของจิตวิญญาณมารวมกับคำว่า ครู สรุปได้ว่า จิตวิญญาณของความเป็นครู หมายถึง จิตสำนึกตามกรอบคุณธรรมจริยธรรมซึ่งทำให้เกิดการใฝ่รู้ ค้นหาสร้างสรรค์ ถ่ายทอดปลูกฝังและเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งของศิษย์ เพื่อนร่วมงานและคนในสังคม

คุณลักษณะของครูที่มีจิตวิญญาณความเป็นครู ประกอบด้วย 1) คุณลักษณะส่วนตัว และการมีคุณธรรมจริยธรรม เช่น วิริยะอุตสาหะ เมตตากรุณา ซื่อสัตย์ มีเหตุผล เป็นต้น 2) การตระหนักรู้และปฏิบัติตนบนวิถีความเป็นครู เช่น ทำงานเพื่อเด็ก ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู เป็นแบบอย่างที่ดี เป็นต้น 3) รักและศรัทธาในวิชาชีพครู 4) ความเชี่ยวชาญในการสอน และ 5) การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะของครูดีและหน้าที่ของครูที่ระบุโดยสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (2547) ว่า ครูต้องปฏิบัติหน้าที่ด้านการจัดการเรียนรู้ให้เต็มที่ตามกำลังความสามารถ พัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถเพียบพร้อมทางด้านคุณธรรมความประพฤติ และระลึกถึงความเป็นครูของตน มีจิตสำนึกในความเป็นครู

เหตุที่จิตวิญญาณความเป็นครูเป็นคุณลักษณะสำคัญของครูมืออาชีพ ศตวรรษที่ 21 เป็นยุคแห่งเทคโนโลยี จึงทำให้วิธีเรียน วิธีสอน และสื่อการสอนเปลี่ยนแปลงไป ครูจะใช้วิธีสอนแบบเดิมที่มีครูเป็นบุคคลสำคัญ (Teacher-centered Approach) คือการถ่ายทอดความรู้ ความจำ จากครูไปสู่นักเรียน แบบที่เคยทำมาในอดีตไม่ได้ เพราะการเรียนรู้ของคนในปัจจุบันเกิดขึ้นได้ทุกที่ทุกเวลาและไร้ขอบเขตจำกัด ดังนั้นครูจำเป็นต้องพัฒนาตนเองให้สามารถสร้างหรือผลิตสื่อการสอนที่ใช้วิทยาการสมัยใหม่และสามารถดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้นานขึ้น เช่น สื่อผสม (Multimedia) เป็นต้น ครูต้องปรับเปลี่ยนบทบาทของตนมาเป็น “ผู้สนับสนุนหรือผู้อำนวยความสะดวก” (Facilitator) ให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้โดยนักเรียน มีบทบาทในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองเพิ่มมากขึ้นหรือที่เรียกว่า การสอนแบบยึดนักเรียนเป็นสำคัญ (Student-centered Approach) ครูที่ปรับเปลี่ยนความคิดและ วิธีทำงานได้ดังกล่าวข้างต้น เชื่อแน่ว่านักเรียนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนและครูก็จะได้ชื่อว่า “เป็นมืออาชีพอาชีพ” อย่างไรก็ตามการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นก็มิได้เป็นเป้าหมายหลักประการเดียวของการจัดการศึกษาของชาติ หากแต่ต้องมี “คุณลักษณะที่พึงประสงค์” หรือ “เป็นคนดี” อีกด้วย อาชีพครูเป็นอาชีพที่ทำงานกับคนเพื่อพัฒนา หรือยกระดับศักยภาพ และสภาพจิตของคนการสร้างคนดี คนที่มีลักษณะพึงประสงค์ จำเป็นต้องมีแบบอย่าง (Model) ที่ดี ต้องใช้เวลาหล่อหลอมปรับแต่งยาวนานต่อเนื่องด้วยจิตที่มุ่งมั่นอดทน ไม่ละทิ้งอุดมการณ์หรือหน้าที่ในการพัฒนาศิษย์ ด้วยเหตุดังกล่าวครูมืออาชีจึงต้องเป็นมืออาชีพทั้งด้านวิชาการและด้านการปฏิบัติหน้าที่ด้วยจิตวิญญาณในอันที่จะพัฒนาศิษย์อย่างรอบด้าน เพื่อให้เป็นคนดี คนเก่ง และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข การที่จะเป็นครูมืออาชีพนั้น ใจหรือจิตและวิญญาณจะต้องมาเป็นอันดับแรกเมื่อมีใจให้กับงานสอน งานพัฒนานักเรียน ก็จะเกิดความรักความศรัทธาและการยึดมั่นในอุดมการณ์แห่งวิชาชีพ การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องให้มีความรู้และทักษะ

ในการสอน ประพฤติตัวดี เป็นแบบอย่างที่ดี เอาใจใส่ดูแลและหวังดีต่อศิษย์ การปฏิบัติดังกล่าวเรียกได้ว่าการปฏิบัติด้วยจิตวิญญานความเป็นครู เป็นที่ทราบกันดีว่าการปฏิบัติหน้าที่ด้วยใจ ด้วยจิตและวิญญานจะทำให้เกิดความตระหนักและมุ่งมั่นทุ่มเทในการทำงาน พยายามรักษาเกียรติและศักดิ์ศรีแห่งตนและวิชาชีพ

ผลของการมีจิตวิญญานความเป็นครู การมีจิตวิญญานความเป็นครูจะก่อให้เกิดผลต่อตัวครูดังต่อไปนี้ 1) ช่วยพัฒนาหรือยกระดับความคิดและทักษะที่จำเป็นในการสอน 2) มีศีลธรรม คุณธรรม และมีความรับผิดชอบมากขึ้น 3) มีความยืดหยุ่นและเข้าใจในความเปลี่ยนแปลงมากขึ้น 4) มองนักเรียนว่ามีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และมีศักยภาพ 5) มีแรงจูงใจให้แสดงภาวะผู้นำออกมาเพิ่มขึ้น 6) มีความสุขและมีความภาคภูมิใจในอาชีพครู และ 7) ได้รับการยอมรับและความศรัทธาจากผู้พบเห็น⁷

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า กระแสโลกาภิวัตน์ส่งผลกระทบต่อทุกส่วนและทุกอาชีพในสังคม การเปลี่ยนแปลงจึงเป็นสิ่งที่ทั้งปัจเจกบุคคลและสังคมไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ครูก็เช่นกันจะต้องปรับเปลี่ยนในลักษณะการพัฒนาตนเองเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบได้อย่างเหมาะสมและเกิดประสิทธิผลสูงสุดการพัฒนาตนเองของครูจะประสบผลดีต้องเกิดจาก “ใจ” หรือ “จิตสำนึก” ของตัวครูเองเพราะถ้ามีใจรัก ใจพร้อม ครูที่มีใจ มีสำนึกในความเป็นครูของตนจัดว่าเป็นครูที่มีจิตวิญญานความเป็นครู และการมีจิตวิญญานความเป็นครูทำให้มีความมุ่งมั่น ทุ่มเท เสียสละในการปฏิบัติหน้าที่และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ระมัดระวังการประพฤติปฏิบัติให้อยู่ในหลักศีลธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้วยเหตุดังกล่าวจิตวิญญานความเป็นครูจึงเป็นปัจจัยสาเหตุของการที่ครูมีเกียรติ มีศักดิ์ศรีและได้รับการยอมรับ ยกย่องจากสังคมอย่างที่เคยเป็นมาในอดีต

1.4 ประสบการณ์วิชาชีพครู

ข้าพเจ้าสอบบรรจุเข้ารับราชการ ตำแหน่งครูผู้ช่วย ในปีพ.ศ. 2560 และได้รับการบรรจุแต่งตั้งตำแหน่งครู ในปี พ.ศ.2562 จนถึงปัจจุบัน รวมระยะเวลา 5 ปีของการประกอบวิชาชีพครู ในสถานศึกษาโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งตลอด

⁷ วัลนิกา ฉลากบาง.(2559).จิตวิญญานความเป็นครู : คุณลักษณะสำคัญของครูมืออาชีพ.วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม,6(2),124-126,วันที่ค้นข้อมูล 29 สิงหาคม 2565,สืบค้นจาก <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/npuj/article/view/65307/53417>

ระยะเวลาที่ได้ประกอบวิชาชีพนี้ ได้รับหน้าที่หลักด้านวิชาการ คือการสอนในรายวิชาทัศนศิลป์ โดยการสอนในแต่ละครั้งจะต้องมีการเตรียมแผนการสอน สื่อ วัสดุอุปกรณ์ รวมถึงการประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สร้างประสบการณ์ใหม่ๆให้กับผู้เรียนและตัวข้าพเจ้าเอง ใช้ศิลปะเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนกระบวนการต่างๆในการส่งเสริมนักเรียนให้มียอดความรู้ ทักษะ คุณธรรมจริยธรรมและมีการติดตามวัดและประเมินผล รวมถึงการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อการพัฒนา หรือแก้ไขปัญหาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้อยู่เสมอ อีกทั้งยังปฏิบัติงานสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ อื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย เช่น การเป็นครูที่ปรึกษาของนักเรียน โดยต้องมีการดูแล ติดตาม เอาใจใส่ช่วยเหลือในด้านต่างๆของนักเรียน นอกจากนี้จะทำหน้าที่สอน ข้าพเจ้ายังต้องมั่นเฝ้าอบรมลักษณะนิสัยที่ดีให้แก่เด็กนักเรียนของข้าพเจ้า เพื่อให้ลูกศิษย์เป็นทั้งคนเก่ง คนดี และสามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุขความเป็นทั้งครูผู้สอนและครูที่ปรึกษาได้ให้ประสบการณ์อันมีค่าแก่ตนเองที่ทำให้เข้าใจในวิชาชีพนี้มากยิ่งขึ้นเรื่อยๆ เพราะตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา มีเรื่องราว ประสบการณ์ ความทรงจำมากมายและความสำเร็จที่เกิดขึ้นกับลูกศิษย์รุ่นแล้วรุ่นเล่า จนเกิดเป็นความรักความศรัทธาต่อตนเอง ศิษย์ และวิชาชีพครู



รูปภาพที่ 1 ภาพบรรยากาศการเรียนการสอนรายวิชาทัศนศิลป์ของข้าพเจ้า
ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์ เดือน พฤษภาคม 2562



รูปภาพที่ 2 ภาพบรรยากาศการเรียนการสอนรายวิชาทัศนศิลป์ของข้าพเจ้า
ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์ เดือน พฤษภาคม 2562



รูปภาพที่ 3 ภาพบรรยากาศการเรียนการสอนรายวิชาทัศนศิลป์ของข้าพเจ้า
ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์ เดือน มิถุนายน 2563



รูปภาพที่ 4 ภาพบรรยากาศการเรียนการสอนรายวิชาทัศนศิลป์ของข้าพเจ้า
ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์ เดือน มิถุนายน 2563



รูปภาพที่ 5 ภาพบรรยากาศการทำกิจกรรมร่วมกับนักเรียน
ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์ เดือน กรกฎาคม 2564



รูปภาพที่ 6 ภาพบรรยากาศการทำกิจกรรมร่วมกับนักเรียน
ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์ เดือน กรกฎาคม 2564



รูปภาพที่ 7 ภาพบรรยากาศการทำกิจกรรมร่วมกับนักเรียน
ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์ เดือน มกราคม 2565



รูปภาพที่ 8 ภาพบรรยากาศการทำกิจกรรมร่วมกับนักเรียน
ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์ เดือน มกราคม 2565

นอกจากนี้ข้าพเจ้ายังรู้สึกภาคภูมิใจและประทับใจกับการปฏิบัติหน้าที่ เป็นผู้ดูแลควบคุมนักเรียนกิจกรรมความสามารถพิเศษด้านทัศนศิลป์ โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ซึ่งเป็นโครงการที่จัดตั้งขึ้นเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักเรียนที่มีความสนใจและความสามารถในด้านทัศนศิลป์ โดยเป็นโครงการที่ก่อตั้งและเติบโตมาพร้อมกับวิชาชีพรูทของข้าพเจ้า ช่วงเวลาหลังเลิกเรียนในทุกวัน มีการ

จัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับศิลปะ ข้าพเจ้าทำหน้าที่ทั้งสอนวิชาความรู้ ส่งเสริมทักษะฝีมือการปฏิบัติงาน ปลูกฝังคุณธรรม เสริมสร้างระเบียบวินัยและใส่ใจความเป็นอยู่ของนักเรียนทุกระดับชั้นจนเขาเหล่านั้นประสบความสำเร็จ การอยู่ร่วมกันในสังคม รวมถึงการประกวดแข่งขันเพื่อหาประสบการณ์และมุมมองใหม่ๆในการเรียนรู้ ถือเป็นความทุ่มเทและความตั้งใจของข้าพเจ้าที่อยากเห็นนักเรียนเหล่านี้ประสบความสำเร็จในชีวิตและสามารถมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุข



รูปภาพที่ 9 ภาพบรรยากาศกิจกรรมนักเรียนความสามารถพิเศษด้านทัศนศิลป์

ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์ เดือน กุมภาพันธ์ 2565



รูปภาพที่ 10 ภาพบรรยากาศกิจกรรมนักเรียนความสามารถพิเศษด้านทัศนศิลป์

ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์ เดือน มีนาคม 2565



รูปภาพที่ 11 ภาพบรรยากาศกิจกรรมนักเรียนความสามารถพิเศษด้านทัศนศิลป์
ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์ เดือน พฤษภาคม 2565



รูปภาพที่ 12 ภาพบรรยากาศกิจกรรมนักเรียนความสามารถพิเศษด้านทัศนศิลป์
ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์ เดือน มิถุนายน 2565



รูปภาพที่ 13 ภาพบรรยากาศกิจกรรมนักเรียนความสามารถพิเศษด้านทัศนศิลป์
ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์ เดือน กรกฎาคม 2565



รูปภาพที่ 14 ภาพบรรยากาศกิจกรรมนักเรียนความสามารถพิเศษด้านทัศนศิลป์
ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์ เดือน สิงหาคม 2565



รูปภาพที่ 15 ภาพบรรยากาศกิจกรรมนักเรียนความสามารถพิเศษด้านทัศนศิลป์
ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์ เดือน กันยายน 2565



รูปภาพที่ 16 ภาพบรรยากาศกิจกรรมนักเรียนความสามารถพิเศษด้านทัศนศิลป์
ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์ เดือน ตุลาคม 2565



รูปภาพที่ 17 ภาพบรรยากาศกิจกรรมนักเรียนความสามารถพิเศษด้านทัศนศิลป์

ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์ เดือน ตุลาคม 2565

อย่างไรก็ตามไม่ว่าจะทำหน้าที่ของการสอนหรือสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ต่างๆ ข้าพเจ้าก็คือครูผู้หนึ่งที่เปรียบเสมือนตนเองเป็นร่มไม้ ให้ที่พักพิงอิงอาศัย ให้ความรักความอบอุ่น ทั้งร่างกายใจและสติปัญญาให้กับนักเรียน เพราะตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา มีเรื่องราว กิจกรรม ประสบการณ์ ความทรงจำและความสำเร็จมากมายที่เกิดขึ้นกับลูกศิษย์รุ่นแล้วรุ่นเล่า สร้างความรัก ความผูกพัน และความอบอุ่นใจซึ่งกันและกัน ก่อเกิดเป็นบทเรียนสำคัญที่ทำให้ตัวข้าพเจ้ามองเห็นคุณค่าในตนเอง และวิชาชีพนมากยิ่งขึ้น จึงเกิดเป็นแรงบันดาลใจนำไปสู่แนวคิดการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ขึ้น

ข้าพเจ้าต้องการถ่ายทอดเรื่องราว ประสบการณ์ในการประกอบวิชาชีพครู โดยอาศัยอารมณ์ความรู้สึกของตนเองเป็นสื่อในการแสดงออกถึงความรักความเมตตาต่อศิษย์ มีความเป็นมิตร คอยดูแลเอาใจใส่ เปรียบเสมือนตนเองเป็นที่พึ่งพิงทั้งร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา พร้อมทั้งจะเสียดสละ อดทน อดกลั้นต่อปัญหาและอุปสรรคต่างๆ เพื่อนำพาชีวิตนักเรียนให้เจริญเติบโตได้อย่างสมบูรณ์ จนก่อเกิดเป็นความรู้สึกภาคภูมิใจในความเป็นครูของตนเอง และมองเห็นคุณค่าของวิชาชีพครูมากยิ่งขึ้นโดยแสดงออกผ่านการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม(Painting) ในรูปแบบเหนือจริง (Surrealism) นำเสนอผ่านสัญลักษณ์ทางรูปทรงของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เปรียบเสมือนครูคือต้นไม้ใหญ่หยั่งรากฝังลึกลงดินอย่างแข็งแรงตั้งตระหง่านคอยเป็นที่พักพิงอิงอาศัยของเหล่าบรรดาสัตว์น้อยใหญ่ ให้ร่มเงาอันร่มรื่น เป็นมิตรกับระบบนิเวศที่มีความเกื้อหนุนเชื่อมโยงเกิดเป็นวัฏจักรสัมพันธ์พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันในการเจริญเติบโตงอกงามและความสมบูรณ์ของชีวิต แฝงนัยยะทางความหมายและความรู้สึกระหว่างครูกับนักเรียน ผ่านกาลเวลาแต่ละช่วงของเหตุการณ์ในการจัดการ

เรียนรู้ของครู ก่อเกิดเป็นบทเรียนแห่งการเรียนรู้ แห่งความรักและความผูกพันซึ่งกันและกัน นำไปสู่ การถ่ายทอดให้รู้ถึงคุณค่าและจิตวิญญาณของความเป็นครูให้แก่ตนเองและผู้อื่น

2. ทฤษฎีและเทคนิคที่เกี่ยวข้อง

2.1 จิตรกรรม

ในสมัยโบราณ(ยุคคลาสสิกของกรีก ซึ่งอยู่ระหว่าง 450-300 ปีก่อนคริสตกาล) นักปราชญ์ได้ให้ความหมายของศิลปะ(Art) ไว้ว่า ศิลปะคือ สิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น (Artifact) เป็นสิ่งที่มีได้เกิดขึ้นตามธรรมชาติ นอกจากนี้ คำว่าศิลปะยังมีความหมายในวงแคบเข้ามาอีก 2 ความหมายคือ

1. ศิลปะ หมายถึง เฉพาะงานทัศนศิลป์ ซึ่งประกอบไปด้วยจิตรกรรม ประติมากรรม ภาพพิมพ์ และงานสร้างสรรค์อื่นที่ใช้การเห็นเป็นปัจจัยในการรับรู้เท่านั้น ความหมายเฉพาะในข้อนี้ จะเห็นได้จากนิทรรศการศิลปะที่จัดแสดงหรือประกวดกันทั่วไป หนังสือที่เขียนเกี่ยวกับศิลปะหรือสาขาวิชาในขณะที่ยังเกี่ยวข้องกับศิลปะตามวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ซึ่งส่วนมากจะเกี่ยวข้องกับทัศนศิลป์เพียงกลุ่มเดียว คำว่า ศิลปิน (Artist) ที่นิยมใช้กันอยู่โดยทั่วไปทุกวันนี้ ส่วนมากก็จะหมายถึงผู้สร้างงานทัศนศิลป์

2. ศิลปะ หมายถึง ความมีคุณภาพ หรือคุณค่าทางศิลปะของผลงาน เช่น นักวิจารณ์บางคนจะแสดงความเห็นต่องานศิลปะชิ้นหนึ่งว่า “รูปนี้ไม่ใช่ศิลปะ” หรือ “ประติมากรรมชิ้นนี้เป็นศิลปะที่แท้จริง” เป็นต้น ซึ่งหมายความว่า “รูปนี้ไม่มีคุณค่าพอเพียงทางศิลปะ” หรือ “ประติมากรรมชิ้นนี้มีคุณค่าทางศิลปะสูง”

ศิลปะอาจแบ่งประเภทและสาขาตามจุดมุ่งหมายของการสร้างได้เป็น 2 ประเภทคือ

1. วิจิตรศิลป์ เป็นศิลปะที่สร้างขึ้นเพื่อให้ความรู้สึทางสุนทรียภาพ ให้อารมณ์สะเทือนใจ ปลุกความเห็นแก่ใจ ให้ประสบการณ์ใหม่ หรือให้ความประเทืองปัญญาแก่ผู้ดู 2. ประยุกต์ศิลป์ เป็นศิลปะที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ประโยชน์อย่างอื่นนอกเหนือจากความชื่นชมในคุณค่าของศิลปะโดยตรง เช่น ภาพหรือลวดลายที่ใช้ตกแต่งอาคาร หรือเครื่องเรือน รูปทรง สีสนของผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ออกแบบให้เป็นที่พอใจของผู้บริโภค หรือเครื่องใช้ไม้สอยที่สร้างขึ้นด้วยฝีมือประณีต ศิลปะประยุกต์เข้าไปในสิ่งที่ใช้ประโยชน์เหล่านี้ จะให้ความพอใจอันเกิดจากความประณีตสวยงาม ความกลมกลืน แก่ประสาทสัมผัสควบคู่ไปกับประโยชน์ใช้สอย

ศิลปะแบ่งตามลักษณะของสื่อในการแสดงออก สื่อในการแสดงออก หรือเรียกอีกนัยหนึ่งว่า สื่อสุนทรียภาพของงานศิลปะแต่ละสาขา ย่อมแตกต่างกันไปตามธรรมชาติของการแสดงออก ซึ่งอาจแบ่งออกได้เป็น 5 สาขา คือ 1.จิตรกรรม(Painting) เป็นศิลปะแสดงออกด้วยการใช้สี แสง เงา และแผ่นภาพที่แบนราบเป็น 2 มิติ 2.ประติมากรรม(Sculpture) เป็นศิลปะที่แสดงออกด้วยการใช้วัสดุ และปริมาตรของรูปทรง 3.สถาปัตยกรรม (Architecture) เป็นศิลปะที่แสดงออกด้วยการใช้วัสดุ โครงสร้างและปริมาตรของที่ว่างกับรูปทรง 4.วรรณกรรม(Literature) เป็นศิลปะที่แสดงออกด้วยการใช้ภาษา 5.ดนตรีและนาฏกรรม (Music and Drama) เป็นศิลปะที่แสดงออกด้วยการใช้เสียง(หรือ ภาษา) และความเคลื่อนไหวของร่างกาย

ศิลปะแบ่งตามลักษณะของการรับสัมผัส ประสาทสัมผัสของมนุษย์นี้ประกอบด้วย ประสาททางตา หู จมูก ลิ้นและกาย แต่การรับสัมผัสที่ให้ความพอใจในสุนทรียภาพระดับสูงมี 2 ทาง คือ ทางตาและทางหู ส่วนทางจมูก ลิ้น และกายเป็นทางรับที่ให้ความพอใจในสุนทรียภาพระดับรองลงไป จึงแบ่งศิลปะตามลักษณะของการสัมผัสออกได้เป็น 3 สาขา คือ 1.ทัศนศิลป์ (Visual Art) เป็นศิลปะที่รับสัมผัสด้วยการเห็น ได้แก่ จิตรกรรม ประติมากรรม ภาพพิมพ์และสถาปัตยกรรม 2.โสตศิลป์ (Aural Art) เป็นศิลปะที่รับสัมผัสด้วยการฟัง ได้แก่ ดนตรีและวรรณกรรม(ผ่านการอ่านหรือ ร้อง) 3.โสตทัศนศิลป์ (Audiovisual Art) เป็นศิลปะที่รับสัมผัสด้วยการฟังและการเห็นพร้อมกัน ได้แก่ นาฏกรรม การแสดง ภาพยนตร์ ซึ่งเป็นการสัมผัสของวรรณกรรม ดนตรีและทัศนศิลป์ บางแห่งศิลปะสาขานี้ว่า ศิลปะผสม (Mixed Art)

จิตรกรรม (Painting) คือ การถ่ายทอดประสบการณ์รูปแบบความคิด จินตนาการ ความรู้สึกทางสุนทรียศาสตร์ ให้อารมณ์สะเทือนใจ ปลุกความเห็นแจ้ง ให้ประสบการณ์ใหม่ หรือให้ความประเทืองปัญญาแก่ผู้ดู โดยการบันทึกด้วยสี แสง เงา ลงบนวัตถุที่แบนราบเป็น 2 มิติ รับรู้ประสาทสัมผัสที่ให้ความสุนทรียภาพระดับสูงมี 2 ทาง คือ ทางตาและทางหู การสัมผัสเป็นสื่อของการแสดงออกทางศิลปะแต่คงเป็นเพียงส่วนประกอบหนึ่งในงานทัศนศิลป์(Visual Art) ผ่านกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานจากศิลปิน(Artist)

งานจิตรกรรมในปัจจุบันส่วนมากไม่อยู่ในขอบเขตของสาขาใดสาขาหนึ่งอย่างเคร่งครัด ศิลปินทดลองผสมสื่อต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพื่อให้ได้ผลของการแสดงออกและการรับสัมผัสสูงที่สุด ถึงแม้ศิลปินจะแสดงออกด้วยสื่อหลายๆ อย่างก็ตาม แต่โดยทั่วไปแล้วจะมีสื่อหนึ่งเป็นประธาน เป็นโครงสร้างสำคัญในงานนั้นและสื่ออื่น ๆ จะเป็นส่วนประกอบ

2.2 กระบวนการสร้างสรรค์

กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมมีจุดเริ่มต้น มีการพัฒนา และมีที่สิ้นสุด ขั้นตอนที่สุดคล้องต่อเนื่องกัน อาจกล่าวได้ว่า มีกระบวนการดังนี้

1. รูปความคิด หรือมโนคติ (Idea) ก่อตัวขึ้นจากปฏิกิริยาของศิลปินต่อสภาพแวดล้อมจากปรัชญา หรือจากประสบการณ์ที่เราเรียกว่า จุดบันดาลใจ
2. รูปความคิดหลาย ๆ ความคิดของสิ่งหนึ่งที่รวมตัวเข้าด้วยกันแล้วพัฒนาขึ้นจนถึงระดับหนึ่งที่พอจะเรียกว่าเป็นจุดหมาย หรือแนวความคิด (Concept)
3. โครงสร้างของรูปทรง หรือจะเรียกว่าสัญลักษณ์ก็ได้ ที่สอดคล้องกับอารมณ์ส่วนตัวและจุดหมายหรือแนวคิด จะปรากฏขึ้นร่างๆ เป็นรูปสัมผัสได้ด้วยการเห็นหรืออุปสรรคมารมภ์ การประกอบกันของทัศนธาตุต่าง ๆ
4. การเห็นแจ้งของศิลปินผสมกับสัญลักษณ์ในข้อ 3 จะสร้างจินตภาพขึ้น
5. ศิลปินจะหาวัสดุและวิธีการที่เหมาะสมแปลจินตภาพภายในออกมาเป็นรูปภายนอกและโดยกระบวนการนี้จะทำให้จินตภาพที่ปรากฏตัวขึ้นร่างๆ นั้นมีการเปลี่ยนแปลงคลี่คลายไปสู่ความเด่นชัดและสมบูรณ์ในขั้นสุดท้าย

กระบวนการทั้ง 5 ข้อนี้ จะดำเนินสอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันไม่มีการแยกจากกันและอาจเริ่มต้นที่ข้อก่อนก็ได้ แล้วจะคลี่คลายไปตามกระบวนการ^๘

2.3 ศิลปะรูปแบบเหนือจริง (Surrealism)

เป็นลัทธิลัทธิหนึ่งในยุโรปเริ่มต้นตั้งแต่ปี พ.ศ.2467 ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 1 และ 2 โดยนักกวีและนักเขียนนาม อ็องเดร เบรอตง (Andre Breton, 1924) ได้เขียนแถลงการณ์เซอร์เรียลลิซึม (Manifeste du Surrealisme) มีการพัฒนาแนวคิดและกลวิธีและแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับจิตไร้สำนึกของซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud, 1856-1939) มีความสำคัญยิ่งต่อชีวิตและการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของมนุษย์ เบรอตงและพรรคพวกได้นำเอาวิธีการเชื่อมโยงเสรี (Free association) ของฟรอยด์มาประยุกต์ใช้กับศิลปะ โดยให้ศิลปินวาดรูปหรือเขียนสิ่งที่ลอยเข้ามาในความคิดโดยไม่ต้องสนใจเหตุผลตรรกะใด ๆ งานศิลปะของเซอร์เรียลลิซึมจึงเป็นทั้งเนื้อหาและ

^๘ ชลูด นิ่มเสมอ, (2559). **องค์ประกอบศิลปะ**, กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พรินต์ติ้งแอนด์ลิซซิ่ง, 3-26,433

สัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ผูกบังเกิดจากจิตไร้สำนึก หรืออีกนัยหนึ่งคือ เป็นการสร้างสรรค์จากโลกภายในของศิลปินและโลกที่อยู่เหนือกฎเกณฑ์ของโลกกายภาพ

กล่าวได้ว่าการพัฒนาแนวคิดและกลวิธีในการนำเสนอผลงานแนวเซอร์เรียลลิซึม ทำให้เกิดการแสวงหา กล้าแสดงออกซึ่งตัวตน หรือการวิพากษ์สังคมอย่างเสรี โดยไม่ยึดต่อขนบหลักของแนวคิดแห่งเหตุและผลทางวิทยาศาสตร์ ทุกสิ่งเป็นไปได้ภายใต้ภาวะจิตใต้สำนึก⁹

“ไทยเซอร์เรียลลิซึม” หรือศิลปะรูปแบบเหนือจริงของไทย (Thai-Surrealism) รัับอิทธิพลเซอร์เรียลลิซึมมาจากชาติตะวันตกพร้อมกับลัทธิศิลปะตะวันตกรูปแบบอื่นในเวลาเดียวกัน เมื่อพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 6 ทรงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างโรงเรียนประณีตศิลปกรรมโดยมี อาจารย์ศิลป์ พีระศรี คอร์ราโด เฟอร์ซี (Corrado Feroci) ชาวอิตาลีสัญชาติไทย เป็นประติมากรจากเมืองฟลอเรนซ์ที่เข้ามารับราชการในประเทศไทยตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 6 นำหลักสูตรศิลปะของตะวันตกมาอบรมสั่งสอนนักศึกษาทั้งลัทธิเซอร์เรียลลิสต์และอิมเพรสชันนิสม์ ในช่วงชั่วโมงศิลปะวิจารณ์ บางครั้งนำภาพเซอร์เรียลมาเป็นตัวช่วยให้นักศึกษาได้ช่วยกันวิพากษ์ อาจารย์ศิลป์ สนับสนุนให้นักศึกษานำความรู้ของศิลปะตะวันตกมาประยุกต์กับวัฒนธรรมประเพณีไทย กล่าวได้ว่าลัทธิเซอร์เรียลลิซึมในประเทศไทยนับเป็นวิวัฒนาการของเซอร์เรียลที่แตกต่างไปจากต้นแบบของตะวันตก ซึ่งเน้นแนวคิด ปรัชญา การต่อต้านเหตุผล การต่อต้านศาสนา ที่มีพลัง แข็งแกร่ง หากแต่การรับเอาลัทธิเซอร์เรียลลิซึมของไทยนั้น เพื่อใช้เป็นส่วนหนึ่งของการประมวลความรู้เกี่ยวกับกระบวนการ เทคนิควิธีการแสดงออก ซึ่งเมื่อหลอมเข้ากับต้นทุนทางวัฒนธรรมเดิมแบบชาวพุทธที่ถูกบ่มเพาะอยู่ในสายเลือด จึงเกิดการปรุงแต่งเสริมต่อด้วยความคิดสร้างสรรค์และความเชี่ยวชาญของศิลปินไทยแต่ละคน เกิดวิวัฒนาการเป็น “ไทยเซอร์เรียลลิซึม”¹⁰

⁹ จากวิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี.(2564). **ลัทธิเหนือจริง**.วันที่ค้นข้อมูล 29 สิงหาคม 2564, สืบค้นจาก <https://th.wikipedia.org/wiki/ลัทธิเหนือจริง>

¹⁰ Andrew J.West, (2556). **Destiny to Imagination Prateep Kochabua**, กรุงเทพฯ: MOCA Museum of Contemporary Art, 151

3. อิทธิพลทางศิลปกรรม

3.1 ซัลวาดอร์ ดาลี (Salvador Dali)



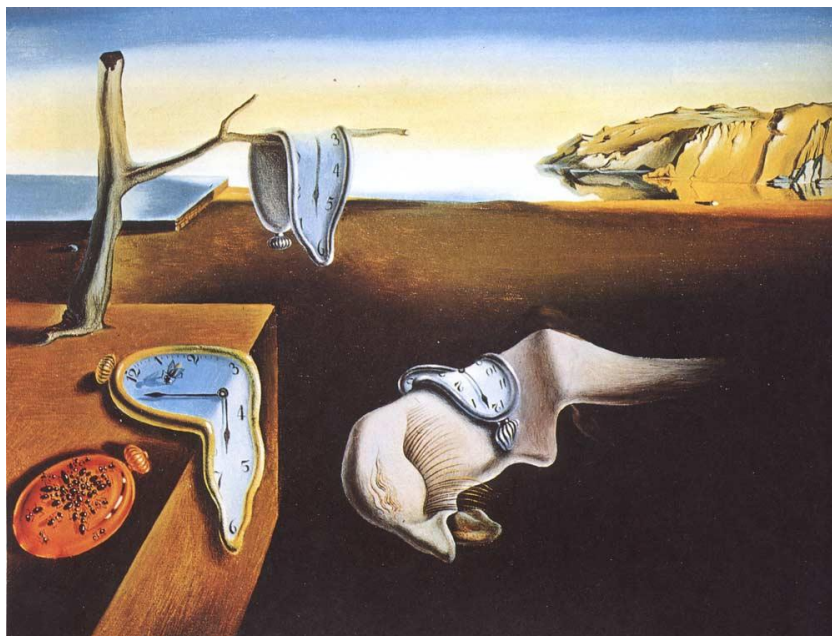
รูปภาพที่ 18 ซัลวาดอร์ ดาลี (Salvador Dali)

ที่มา จากวิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี วันที่ค้นข้อมูล 26 สิงหาคม 2565,

เข้าได้จาก https://th.wikipedia.org/wiki/ซัลบาดอร์_ดาลี

ในการศึกษารูปแบบ วิธีการสร้างสรรค์ผลงานและแนวความคิดของลัทธิเหนือจริงหรือ เซอเรียลลิซึม โดยผ่านประวัติและผลงานของ ซัลวาดอร์ ดาลี (Salvador Dali) เป็นศิลปินชั้นนำและมีผลงานแนวเหนือจริงที่โดดเด่นในยุคปี ค.ศ. 1929-1983 เขาเป็นชาวสเปน เกิดเมื่อปี 1904 ที่เมือง Figueres แคว้นกาตาลุเนีย ทางตอนเหนือสุดของประเทศสเปน มีแนวอัจฉริยะทางศิลปะที่มีความคิดเป็นของตัวเองแน่วแน่ไม่ตามใครมาตั้งแต่เด็ก เริ่มเขียนภาพได้ตั้งแต่อายุ 9 ปี ตอนอายุได้ 15 ปีเขาก็มีงานนิทรรศการภาพเขียนของตัวเองเป็นครั้งแรกที่โรงละครในเมือง Figueres ต่อมาได้เข้าศึกษาที่สถาบันศิลปะในกรุงมาดริดช่วงนี้เขาได้ทดลองการเขียนภาพแบบคิวบิส (Cubism) ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจาก Pablo Picasso ศิลปินที่เขาชื่นชอบเป็นอย่างมาก ปี 1931 ในวัย 27 ปีดาลีเขียนภาพที่ชื่อ The Persistence of Memory ศิลปินนำเสนอภาพเหนือจริงของนาฬิกาพกที่กำลังหลอมเหลว ซึ่งดูเหมือนจะแฝงความหมายของการปฏิเสธว่าเวลาไม่ใช่เป็นสิ่งที่กำหนดตายตัว ทำให้นึกถึงทฤษฎีสัมพัทธภาพของ อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ (Albert Einstein) ด้วยความคิดสร้างสรรค์และความโดดเด่นของภาพทำให้ต่อมาภาพนี้ได้กลายเป็นภาพที่มีชื่อเสียงมากที่สุดของเขา เป็นหนึ่งในภาพที่เป็นที่รู้จักกันมากที่สุดในโลกและเป็นสัญลักษณ์ของภาพเหนือจริงที่ก่อปรด้วยจินตนาการอันล้ำลึก หลังปี 1940

เขายังหันไปสนใจเขียนภาพในเรื่องราวเกี่ยวกับศาสนา เรื่องจากตำนาน เรื่องแนววิทยาศาสตร์ รวมทั้งเรื่องเกี่ยวกับสงคราม ผลงานของดาลีที่โดดเด่นและได้รับความนิยมมีมากมาย¹¹



รูปภาพที่ 19 ภาพผลงาน The Persistence of Memory (ค.ศ.1931)
ที่มา : ซัลบาโต ดาลี อัจฉริยะหลุดโลกผู้สร้างงานศิลปะเหนือจริงที่โดดเด่นเหนือใคร
วันที่ค้นข้อมูล 26 สิงหาคม 2565, เข้าได้จาก <https://www.takieng.com/wp-content/uploads/2018/07/salvador-dali-surrealism-period-1.jpg>

ผลงาน The Persistence of Memory ปี ค.ศ. 1931 เป็นงานจิตรกรรมที่แสดงให้เห็นอิทธิพลของ อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ (Albert Einstein) ที่มีต่อดาลีจากแนวคิดเรื่องพื้นที่ว่างและเวลา (Space and Time) ในทฤษฎีสัมพัทธภาพทั่วไป และความพยายามในการคิดค้นรูปทรงต่างๆ เพื่อสื่อแนวคิดและทฤษฎีที่เขาสนใจโดยเข้าสู่กระบวนการตีความคำว่า “พื้นที่ว่างและเวลา” กระทั่งสังเคราะห์ออกมาสู่รูปลักษณะที่หลอมเหลวอันเป็นประเด็นหลักของแนวคิดนี้ โดยมีที่มาจากจินตนาการที่เกิดขึ้นในขณะที่ดาลีเฝ้าดูชิ้นส่วนเนยแข็งกามองแบร์ (Carmanbert) ซึ่งเสื่อมสภาพ

¹¹ Takieng.(2561). ซัลบาโต ดาลี อัจฉริยะหลุดโลกผู้สร้างงานศิลปะเหนือจริงที่โดดเด่นเหนือใคร วันที่ค้นข้อมูล 26 สิงหาคม 2565, สืบค้นจาก <https://www.takieng.com/stories/10537>

กลายเป็นแผ่นที่แผ่กว้างเมื่อตั้งทิ้งไว้และต้องแสงแดด การหลอมเหลวไม่คงรูปจึงทำให้ ดาลี เกิด มุมมองเรื่อง ระยะเวลาที่มีความสัมพันธ์กับรูปร่างที่หลอมละลายซึ่งเปรียบได้กับเรื่องเวลาไม่คงที่ ซึ่ง แตกต่างจากความทรงจำที่ยังคงอยู่แม้ว่าเวลาจะผ่านหรือเปลี่ยนแปลงไป¹²



รูปภาพที่ 20 ภาพผลงาน Paranoiac Face (ค.ศ.1937)

ที่มา : ซัลบาดอร์ ดาลี อัจฉริยะหลุดโลกผู้สร้างงานศิลปะเหนือจริงที่โดดเด่นเหนือใคร

วันที่ค้นข้อมูล 26 สิงหาคม 2565,

เข้าได้จาก <https://www.thedaliuniverse.com/en/paranoiac-face-salvador-dali-painting>

ภาพวาดนี้เป็นเวอร์ชันที่สองของ Paranoiac Face ซึ่งวาดด้วยเทคนิคสีน้ำมันบนแผ่นไม้ ขนาด 18.5 x 22.5 ซม. ภาพวาดก่อนหน้านี้นี้ได้รับการตีพิมพ์ในปี 1931 ในวารสาร Surrealist Le Surrealisme au Service de la Revolution ซึ่ง ดาลีเขียนบทความ เขาผลิตแนวคิดและเทคนิค ใหม่ ๆ มากมายในขณะที่ทำงานกับกลุ่ม Surrealist อาจเป็นวิธีหลักที่ "หวาดระแวง - วิกฤต" ของ

¹² วีรณัฐ จาดศรี.(2557).การศึกษาแนวคิดการออกแบบเครื่องประดับของชาลาวาดอร์ ดาลี ในช่วงปี ค.ศ. 1940 – 1970 กับความเชื่อมโยงในผลงานจิตรกรรมของเขา,วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, ปีที่ 7 ฉบับที่ 3, 9-10 สืบค้นจาก <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/17811>

เขา ใช้วิธีนี้ในการมองเห็นภาพซ้อนที่ใช้ใน Paranoiac Face และ Invisible Afghan with the Apparition ในช่วงปลายยุคสามสิบ เขาถูกวิพากษ์วิจารณ์จากอังเดร เบรอตง ผู้นำของขบวนการเซอร์เรียลลิสต์ จากการศึกษาที่เขาเรียกว่าภาพเขียน "ปริศนา" จุดประสงค์เดียวของพวกเขาคือเพื่อให้ผู้ชมถอดรหัสภาพ ใน Paranoiac Face กระท่อมหินสร้างใบหน้า ต้นไม้เปลี่ยนเป็นผมตก คนนั่งกลายเป็นตา จมูก และปาก ภาพวาดนี้มีพื้นฐานมาจากภาพถ่ายของชาวแอฟริกัน ตั้งแต่แรกเห็น เขาเชื่อว่าภาพถ่ายนั้นเป็นใบหน้าของ Picasso ในขณะที่เขาเพิ่งศึกษาพวกเขา เขาแสดงการ์ดให้เบรอตงซึ่งคิดว่าเป็นภาพมาร์ควิสเดอซาตที่สนใจเขา ดังนั้นคำหลอ้จึงหาเหตุผลเข้าข้างตนเองว่าจิตใจของแต่ละคนทำให้ภาพมีลักษณะตามที่ต้องการ ผู้ชมเห็นสิ่งที่พวกเขาต้องการเห็น¹³



รูปภาพที่ 21 ภาพผลงาน Apparition of Face and Fruit Dish on a Beach (ค.ศ.1938)

ที่มา : ซัลบาดาโด ดาลี อัจฉริยะหลุดโลกผู้สร้างงานศิลปะเหนือจริงที่โดดเด่นเหนือใคร

วันที่ค้นข้อมูล 26 สิงหาคม 2565, เข้าได้จาก <https://www.takieng.com/wp-content/uploads/2018/07/salvador-dali-surrealism-period-9.jpg>

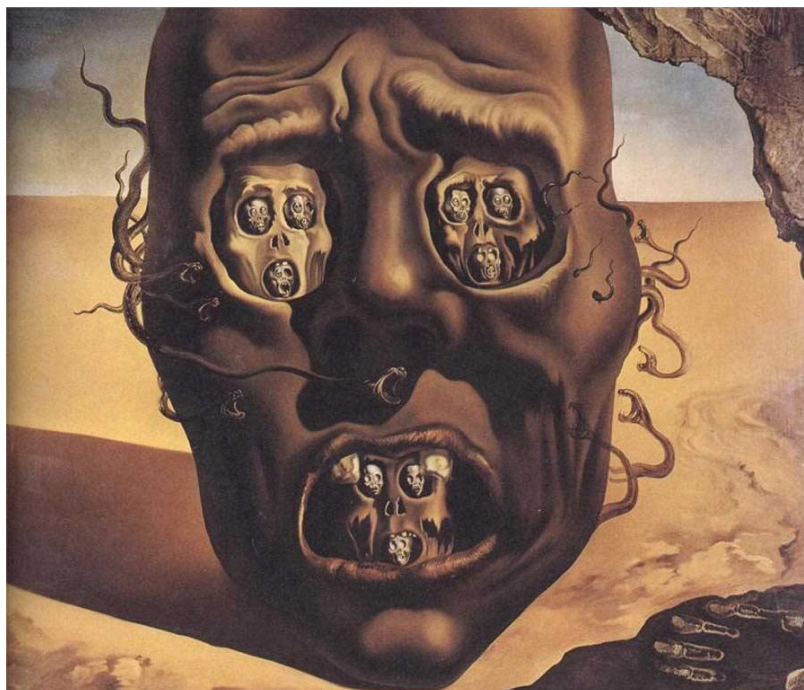
Apparition of Face and Fruit Dish on a Beach (1938) เป็นภาพวาดสีน้ำมันบนผ้าใบ ขนาด 114.8 ซม. × 143.8 ซม. ของ Salvador Dalí ผลงานชิ้นนี้เป็นของกลุ่มภาพวาดของ Dalí ที่

¹³ Salvador Dalí Paintings, Biography, and Quotes. (2561). **Paranoiac Face, 1937 by Salvador Dalí** วันที่ค้นข้อมูล 26 สิงหาคม 2565, สืบค้นจาก <https://www.dalipaintings.com/paranoiac-face.jsp>

สร้างภาพลวงตาที่เรียกว่าภาพซ้อน หลายภาพ หรือ คลุ่มเครือ ภาพวาดถูกครอบงำโดยภาพของลูกแพร์สีน้ำตาลกับชามผลไม้สีเงินที่มีชื่อเดียวกัน ซึ่งค่อนข้างคล้ายกับแก้วไวน์ (โดยเฉพาะรถเก๋ง) ภาพลวงตา ที่ สร้างขึ้นโดยเจตนาของไบหน่ามนุษย์ในชื่อเดียวกันนั้นใช้พื้นที่เดียวกันกับงาน ผลไม้แนะนำว่าผมหยักศก ชามของจานกลายเป็นหน้าผาก ก้านของจานทำหน้าที่เป็นสะพานจมูก และเท้าของจานเพิ่มเป็นสองเท้าของคาง อย่างไรก็ตาม ดวงตาของไบหน่าใหญ่นั้นเกิดจากพื้นหลังวัตถุที่วางอยู่บนพื้นทรายที่ขอบของเกลียว ซึ่งลึกกว่าในภาพ แทนที่จะใช้รูปแบบร่วมกับงานผลไม้ ตาขวาของไบหน่าคือสิ่งที่ดูเหมือนเปลือกหอย และตาซ้ายของไบหน่าเป็นชิ้นส่วนของเรือหรือเรือ ไบหน่าที่คล้ายกันปรากฏขึ้นอีกครั้งในภาพวาดอื่นๆ ของเขา ในบริเวณตรงกลางของฉาก ที่ซึ่งทรายของชายหาดสิ้นสุดลง สามารถมองเห็นจานผลไม้รุ่นเล็ก ๆ บนพื้นโดยมีลูกแพร์หลายลูกกระจัดกระจายอยู่ใกล้ ๆ ทั้งหมดในระดับเดียวกับร่างมนุษย์ที่เป็นตัวเป็นตนเพียงภาพเดียว ในภาพวาด ไบหน่าซ้ำครั้งที่สองปรากฏขึ้นในระยะไกล ทางด้านขวาของข้อศอกของร่างชายเปลือย ในบริเวณเดียวกันของภาพวาดสุนัขสองตัวกำลังเล่นอยู่บนเส้นทางที่ห่างไกล สุนัขตัวหนึ่งเป็นเสียงสะท้อนของสุนัขขนาดมหึมาในภาพลวงตาซึ่งทอดยาวจากด้านซ้ายไปขอบด้านขวาของภาพวาด โดยปลอกคอของสุนัขสร้างจากสะพานหลายโค้งหรือท่อระบายน้ำในภูมิภาคประเทศที่ไกลออกไป รูปร่างที่ซ้ำซากนี้เป็นบรรทัดฐานบ่อยครั้งในงานเซอร์เรียลลิสต์ของดาลี¹⁴

¹⁴ วิกีพีเดีย สารานุกรมเสรี.(2564).การปรากฏตัวของไบหน่าและจานผลไม้บนชายหาด.

วันที่ค้นข้อมูล 26 สิงหาคม 2565,สืบค้นจาก https://en.wikipedia.org/wiki/Apparition_of_Face_and_Fruit_Dish_on_a_Beach



รูปภาพที่ 22 ภาพผลงาน The Face of War (ค.ศ.1940)

ที่มา : Salvador Dalí Paintings, Biography, and Quotes

วันที่ค้นข้อมูล 26 สิงหาคม 2565, เข้าได้จาก <https://www.dalipaintings.com/the-face-of-war.jsp>

The Face of War (1940) เป็นภาพวาดสีน้ำมันบนผ้าใบ ขนาด 64 ซม. x 79 ซม.ของ Salvador Dalí ศิลปิน เซอร์เรียลลิสต์ ถูกวาดในช่วงเวลาสั้น ๆ เมื่อศิลปินอาศัยอยู่ใน แคลิฟอร์เนียบาดแผลและมุมมองของสงครามมักเป็นแรงบันดาลใจให้กับงานของดาลี บางครั้งเขาเชื่อว่าวิสัยทัศน์ทางศิลปะของเขาเป็นกลางสังหารของสงคราม งานนี้วาดขึ้นระหว่างช่วงสิ้นสุดของสงครามกลางเมืองสเปนและจุดเริ่มต้นของสงครามโลกครั้งที่สองภาพวาดแสดงให้เห็นใบหน้าที่ลอยอยู่เหนือภูมิประเทศที่แห้งแล้งของทะเลทราย หน้าเหยวเฉาเหมือนศพและแสดงความทุกข์ยาก ในปากและเข้าตามีใบหน้าเหมือนกัน ในปากและตาของพวกเขา มีใบหน้าที่เหมือนกันมากขึ้นในกระบวนการที่บอกเป็นนัยว่า ไม่

มีที่สิ้นสุด ผงใหญ่รอบหน้ากำลังก่อกอง ที่มุ่มลางขวาเป็นรอยมือที่เขายืนยันว่าถูกทิ้งไว้ด้วยมือของเขา
เอง¹⁵



รูปภาพที่ 23 ภาพผลงาน Galatea of the Spheres (ค.ศ.1952)
ที่มา : ซัลบาดอร์ ดาลี อัจฉริยะหลุดโลกผู้สร้างงานศิลปะเหนือจริงที่โดดเด่นเหนือใคร
วันที่ค้นข้อมูล 26 สิงหาคม 2565, เข้าได้จาก
<https://arthur.io/art/salvador-dali/galatea-of-the-spheres>

Galatea of the Spheres เป็นภาพวาดสีน้ำมันบนผ้าใบ ขนาด 65 ซม. x 54 ซม. โดย Salvador Dalí ซึ่งทำขึ้นในปี 1952 โดยแสดงภาพ Gala Dalí ภรรยาและท่วงทำนองของ Salvador Dalí ที่ปะติดปะต่อเข้าด้วยกันผ่านชุดของทรงกลมที่จัดเรียงเป็นแถวต่อเนื่อง ชื่อ Galatea หมายถึงนางไม้ทะเลแห่งเทพนิยายคลาสสิกที่มีชื่อเสียงในด้านคุณธรรม และอาจหมายถึงรูปปั้น อันเป็นที่รักของผู้สร้าง Pygmalion ภาพวาดนี้แสดงให้เห็นรูปปั้นครึ่งตัวของกาลาที่ประกอบด้วยเมทริกซ์ของทรงกลมที่ดูเหมือนลอยอยู่ในอวกาศ มันแสดงถึงการสังเคราะห์ศิลปะยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาและทฤษฎีอะตอมและแสดงให้เห็นถึงความไม่ต่อเนื่องของสสารในที่สุดทรงกลมเองก็เป็นตัวแทนของอนุภาคอะตอม แรงจูงใจของ Salvador Dalí สนใจฟิสิกส์นิวเคลียร์ เป็นอย่างมาก ตั้งแต่การระเบิด

¹⁵Salvador Dalí Paintings, Biography, and Quotes.(2565). **The Face of War, 1941 by Salvador Dalí.** วันที่ค้นข้อมูล 26 สิงหาคม 2565, สืบค้นจาก <https://www.dali-paintings.com/the-face-of-war.jsp>

ปรมาณูครั้งแรก ในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2488 และอธิบายว่าอะตอมเป็น "อาหารโปรดสำหรับความคิด" เมื่อตระหนักว่าสารประกอบด้วยอะตอมที่ไม่สัมผัสกัน เขาจึงพยายามจำลองสิ่งนี้ในงานศิลปะของเขาในขณะนั้น โดยสิ่งของต่างๆ ถูกระงับและไม่ติดต่อกัน เช่น ในพระแม่มารีแห่งพอร์ตลิคัต ภาพวาดนี้ยังเป็นสัญลักษณ์ของความพยายามที่จะปรองดองศรัทธาใหม่ของเขาในนิยายโรมันคาทอลิกกับฟิสิกส์นิวเคลียร์ เพื่อนักวาดภาพ Antoni Pitxot กล่าวว่า เขาให้ความสำคัญกับความลึกของมุมมอง เป็นอย่างมากในภาพวาดและทรงกลมที่เขาวาด¹⁶



รูปภาพที่ 24 ภาพผลงาน Portrait of the Viscountess Marie Laure de Noailles (ค.ศ.1932)

ที่มา : ซัลบาดอร์ ดาลี อัจฉริยะหลุดโลกผู้สร้างงานศิลปะเหนือจริงที่โดดเด่นเหนือใคร

วันที่ค้นข้อมูล 26 สิงหาคม 2565, เข้าได้จาก <https://www.takieng.com/wp-content/uploads/2018/07/salvador-dali-surrealism-period-17.jpg>

¹⁶ วิกีพีเดีย สารานุกรมเสรี.(2565). **Galatea of the Spheres** (กาลาเทียแห่งทรงกลม).

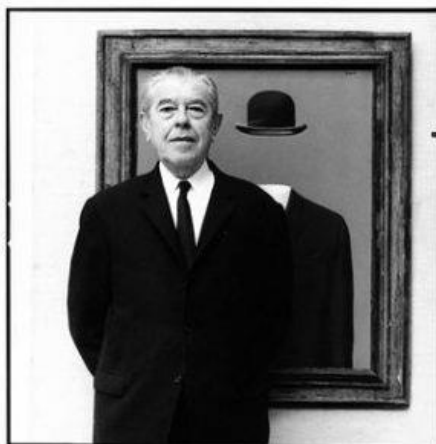
วันที่ค้นข้อมูล 30 สิงหาคม 2565, สืบค้นจาก https://en.wikipedia.org/wiki/Galatea_of_the_Spheres

สรุปได้ว่าจากการศึกษารูปแบบ วิธีการสร้างสรรค์ผลงานและแนวความคิดของลัทธิเหนือจริงหรือเซอร์เรียลลิซึม โดยผ่านประวัติและผลงานของ ซัลวาดอร์ ดาลี (Salvador Dali) ผู้สร้างสรรค์ได้แก่มุมมองดังนี้ ในแต่ละช่วงอายุของศิลปินที่ได้สร้างสรรค์ผลงานและสิ่งสมประสมการณ์ต่างๆที่เกิดจากการดำเนินชีวิต สภาพแวดล้อมและสถานการณ์ขณะนั้น ส่งผลกระทบต่อสภาวะภายนอกและภายในจิตใจของศิลปิน เกิดเป็นแรงขับเคลื่อนกระบวนการสร้างสรรค์ที่ไร้ขอบเขต อิสระ เสรี เต็มแต่งตามจินตนาการ ให้ดูน่าค้นหา มีความซ่อนเร้นเรื่องราว อารมณ์และความรู้สึก ดังนั้นผลงานของศิลปินจะมีความแตกต่างกันในเรื่องเนื้อหาสาระและเทคนิควิธีการ แต่ยังคงซึ่งรูปแบบศิลปะจิตใต้สำนึกที่เรียกว่า ศิลปะเหนือจริง (Surrealism)

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่าอิทธิพลทางศิลปกรรมของศิลปิน ซัลวาดอร์ ดาลี (Salvador Dali) ส่งผลต่อการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะของผู้สร้างสรรค์เอง ในแนวเหนือจริง โดยการแสดงออกผ่านสัญลักษณ์ทางสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะใบหน้าของมนุษย์ (Portrait) ที่ถูกแปรเปลี่ยนเต็มแต่ง สร้างสรรค์ตามจินตนาการ เนื้อหาสาระ อารมณ์ และความรู้สึก ผสมผสานกับบรรยากาศของสี การจัดองค์ประกอบ พื้นที่ว่าง ระยะเวลาและมิติที่ช่วยทำให้ผู้ชมเกิดความคิดจินตนาการ อารมณ์และความรู้สึกชวนฝันอย่างมีนัยยะและสุนทรียศาสตร์



3.2 เรอเน มากิริตต์ (René Magritte)



รูปภาพที่ 25 เรอเน มากิริตต์ (René Magritte)

ที่มา iDesignWiki วันที่ค้นข้อมูล 26 สิงหาคม 2565,

เข้าได้จาก <https://www.idesign.wiki/en/rene-magritte-1898-1967/>

ผู้สร้างสรรค์ได้ศึกษารูปแบบ วิธีการสร้างสรรค์ผลงานและแนวความคิดของลัทธิเหนือจริงหรือเซอร์เรียลลิซึม โดยผ่านประวัติและผลงานของ เรอเน ฟร็องซัว กีแลน มากิริต (René François Ghislain Magritte) หรือเป็นที่รู้จักกันในชื่อเรอเน มากิริต (21 พฤศจิกายน พ.ศ. 2441 - 15 สิงหาคม พ.ศ. 2510) เป็นจิตรกรสัญชาติเบลเยียม มีชื่อเสียงจากการวาดภาพเหนือจริง หรือ เซอร์เรียลลิซึม เขาเริ่มเป็นที่รู้จักจากผลงานที่ดูเฉลียวฉลาดและภาพวาดเหนือจริงที่ชวนกระตุ้นให้คิด ผลงานของเขาเป็นที่ท้าทายต่อผู้เข้าชมที่ถูกความเป็นจริงตีกรอบไว้ ความสัมพันธ์ระหว่างจินตนาการกับสิ่งของใกล้ตัวที่คุ้นเคย ถูกนำมาวางในตำแหน่งที่ผิดไปจากการรับรู้เดิม จนไม่ว่าใครได้เห็นก็ต้องประหลาดใจไปตาม ๆ กัน มากิริตเล่นแร่กับสิ่งที่เรียกว่า ‘ความหมาย’ อย่างต่อเนื่องในผลงานของเขา เบื้องหลังภาพวาดแต่ละชิ้น กลายเป็นพื้นที่ปริศนาที่เปิดกว้างให้ผู้ชมได้ถกเถียงกันอย่างเป็นอิสระเรื่อยมา เพราะภาพวาดเหล่านั้นไม่ได้มีความหมายตายตัว แม้แต่ผู้สร้างงานอย่างเขาเองก็ตอบไม่ได้เช่นกันว่าภาพวาดของเขาหมายความว่าอะไร ด้วยแนวคิดหัวขบถอันเฉียบคม จินตนาการล้ำเลิศของศิลปินที่ทำให้ผู้ชมรู้สึกใกล้ชิดแต่ก็เข้าไม่ถึงภาพวาด รวมทั้งการจัดวางองค์ประกอบภาพที่ดูเรียบง่าย

แต่มีสีสันดึงดูดตา ทำให้ภาพวาดของเขาส่งอิทธิพลถึงลัทธิทางศิลปะ และผลงานด้านอื่น ๆ ในยุคหลังมากมาย¹⁷



รูปภาพที่ 26 ภาพผลงาน " Memory of a Voyage" (ค.ศ.1951)
ที่มา Rene Magritte Biography, Paintings, and Quotes วันที่ค้นข้อมูล 26 สิงหาคม 2565,
เข้าได้จาก <https://www.renemagritte.org/memory-of-a-voyage.jsp>

ลักษณะของการแปรสภาพในงานกลุ่มเซอร์เรียลลิสม์นั้นเป็นกลวิธีที่แทรกอยู่ในกระบวนการการสร้างสรรค์ของจิตรกรรมเซอร์เรียลลิสต์แทบทุกชนิด เป็นการแปรสารหรือแปรสภาพเพื่อเปลี่ยนแปลงโลกภายนอกให้สอดคล้องกับจิตใต้สำนึก จินตนาการและแรงปรารถนา เพื่อให้เกิดภาพแปลกใหม่ทำให้ผู้ชมเกิดความประหลาดใจและมีจิตที่เป็นอิสระ หลุดจากกฎเกณฑ์ของเหตุผล เรอเน มากริตต์ใช้วิธีการเปลี่ยนแปลงวัตถุ(Modification) แก้วไข ปรับเปลี่ยนมุมมองของวัตถุ เช่นภาพ Memory of a Voyage (1951) , Oil on canvas หินและลูกแพร์กับแอปเปิลผสมผสานกลายเป็นวัตถุใหม่ ลูกแพร์และแอปเปิลถูกแปรสารให้กลายเป็นหินหรือภาพ The Idol (1965) , Oil on canvas เป็นภาพที่ศิลปินใช้วิธีการแปรสภาพสิ่งมีชีวิต (Transformation of Creature) ทำให้หนักถูกแปรสภาพเป็นหินแต่กลับสามารถบินเหนือทะเลได้

¹⁷ WURKON.(2563). HBD René Magritte ศิลปินผู้ท้าทายโลกแห่งความเป็นจริงด้วยสิ่งธรรมดา ที่ไม่ธรรมดา.วันที่ค้นข้อมูล 30 สิงหาคม 2565, สืบค้นจาก <https://www.wurkon.com/blog/239-hbd-ren-magritte>



รูปภาพที่ 27 ภาพผลงาน " The Idol " (ค.ศ.1965)

ที่มา Rene Magritte Biography, Paintings, and Quotes วันที่ค้นข้อมูล 26 สิงหาคม 2565,
 เข้าได้จาก <https://www.wikiart.org/en/rene-magritte/the-idol-1965>



รูปภาพที่ 28 ภาพผลงาน " Sixteenth of September" (ค.ศ.1956)

ที่มา Rene Magritte Biography, Paintings, and Quotes วันที่ค้นข้อมูล 26 สิงหาคม 2565,
 เข้าได้จาก <https://www.renemagritte.org/sixteenth-of-september.jsp>

ผลงาน " Sixteenth of September " (1956) เทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ ของ René Magritte กล่าวไว้ว่า ต้นไม้เป็นเรื่องซ้ำซากในงานของเขา ตามที่เขาอธิบายว่า "ต้นไม้ที่เติบโตจากโลกสู่ดวงอาทิตย์ ต้นไม้คือภาพแห่งความสุขบางอย่าง การจะเห็นภาพนี้ เราต้องนั่งเฉยเหมือนต้นไม้ เมื่อเราเคลื่อนไหว จะเป็นต้นไม้ที่กลายเป็นผู้ชม มันเป็นพยานอย่างเท่าเทียมกันในรูปของเก้าอี้ โต๊ะ และประตู ต่อปรากฏการณ์ที่ตื้นตันในชีวิตของเราไม่มากนักน้อย ต้นไม้ที่กลายเป็นโรงศพก็หายไปบนดิน และเมื่อมันกลายเป็นไฟ มันก็หายไปสู่อากาศ" ที่นี่ Magritte วางพระจันทร์เสี้ยวไว้หน้าต้นไม้

ศิลปินกล่าวถึงการวางเคียงกันโดยเจตนาของวัตถุที่ไม่สอดคล้องกันว่าเป็น "สิ่งเร้าเชิงวัตถุประสงค์" ในการอ้างอิงถึงภาพนี้ Magritte ตั้งข้อสังเกตว่า: "ฉันเพิ่งวาดดวงจันทร์บนต้นไม้ด้วยสีเทา-น้ำเงินในยามเย็น" โดยทั่วไปแล้ว ชื่อของภาพวาดของ Magritte จะถูกกำหนดหลังจากสร้างเสร็จแล้ว ในกรณีนี้ ชื่อเรื่องเป็นความคิดของเพื่อนของ Magritte กวี Surrealist Louis Scutenaire อาคารที่ไม่มั่นคง ศิลปินพยายามที่จะล้มล้างกฎของฟิสิกส์ รวมทั้งตั้งคำถามเกี่ยวกับการรับรู้ของผู้ชมที่มีต่อภาพที่ยังรากลึกในวัฒนธรรมร่วมกัน



รูปภาพที่ 29 ภาพผลงาน " The hesitation waltz" (ค.ศ.1950)
 ที่มา Wikiart Visual Art Encyclopedia วันที่ค้นข้อมูล 26 สิงหาคม 2565, เข้าได้จาก
<https://www.wikiart.org/en/rene-magritte/the-hesitation-waltz-1950>

ผลงาน "The hesitation waltz" (1950) เทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ ขนาด 35 x 46 ซม. ของ René Magritte เป็นการผสมระหว่างวัตถุสองวัตถุขึ้นไป ให้กลายเป็นวัตถุที่สามเป็นกลวิธีที่กลุ่มเซอร์เรียลลิสม์ใช้อย่างแพร่หลาย เป้าหมายของวิธีนี้คือ ต้องการแยกหรือเบี่ยงเบนวัตถุออกจากบริบทเดิมหรือวัตถุประสงค์เดิมเพราะถือว่าเป็นกลวิธีที่ไร้ซึ่งเหตุผล สามารถเข้าถึงความจริงอันสูงสุดตามแนวคิดของกลุ่มเซอร์เรียลลิสม์ Magritte ได้ใช้ กลวิธีนี้โดยการนำวัตถุที่คนรู้จักมาไว้ในบริบทใหม่ ใกล้กับวัตถุอีกอย่างหนึ่งซึ่งต่างชนิดกัน (Hybridization) จากวัตถุหนึ่งผสมอีกวัตถุหนึ่งกลายเป็นวัตถุที่สามที่มีความแปลกใหม่อย่างเช่นภาพ The Hesitation Waltz (1950) เป็นการผสมกันระหว่างวัตถุ

สองวัตถุ ได้แก่ แอปเปิลและหน้ากากเกิดเป็นวัตถุใหม่ที่ไม่เคยเห็นมาก่อน¹⁸



รูปภาพที่ 30 ภาพผลงาน รสน้ำตา "La saveur des larmes" (ค.ศ.1948)
 ที่มา IMusees royaux ides Beaux-Art de Belgique วันที่ค้นข้อมูล 26 สิงหาคม 2565,
 เข้าได้จาก <https://www.fine-arts-museum.be/fr/la-collection/rene-magritte-la-saveur-des-larmes?artist=magritte-rene-1>



¹⁸ สุธีรัตน์ อุปพงษ์.(2559). อิทธิพลศิลปะเซอร์เรียลลิสม์ (Surrealism) ที่ปรากฏในการก
 ากับศิลป์ของมิเชล กอนดรีในภาพยนตร์เรื่อง The Science of Sleep.วารสารวิชาการ Veridian
 E-Journal,Silpakorn University.9(2).2336-2340 มหาวิทยาลัยศิลปากร,วันที่ค้นข้อมูล 30
 สิงหาคม 2565,สืบค้นจาก [https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/
 view/75553/60864](https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/75553/60864)



รูปภาพที่ 31 ภาพผลงาน เกาะสมบัติ" L'île au Trésor" (ค.ศ.1942)

ที่มา IMusees royaux des Beaux-Arts de Belgique วันที่ค้นข้อมูล 26 สิงหาคม 2565, เข้าได้จาก
<https://www.fine-arts-museum.be/fr/la-collection/rene-magritte-la-saveur-des-larmes?artist=magritte-rene-1>

สรุปได้ว่าผลงานศิลปกรรมของ เรอเน มากริตต์ (René Magritte) ศิลปินแนวเหนือจริง มีความโดดเด่นในเรื่องของไหวพริบอันชาญฉลาดและชวนให้ขบคิดในผลงาน ผ่านเทคนิคการวาดรูปที่ดูเรียบง่ายโดยจัดใส่สิ่งของที่คุ้นเคย มาให้ความหมายใหม่ ท้าทายความคิดของมนุษย์ ที่มักถูกตีกรอบด้วยความจริง ตัวศิลปินยังปรารถนาสร้างสรรค์งานในรูปแบบของภาพวาดที่ทันสมัย ในขณะที่ศิลปินเซอร์เรียลลิสต์ชาวฝรั่งเศสบางคนให้ความสนใจกับเทคนิคใหม่ๆ การทำซ้ำเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญของเขา ไม่เพียงแต่เป็นรูปแบบที่สำคัญในการจัดองค์ประกอบภายในรูป แต่ยังส่งผลให้มันเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่น อีกทั้งยังส่งผลให้เกิดความขัดแย้งที่มีประสิทธิภาพ เกิดเป็นภาพที่สวยงามในความชัดเจน

ที่กล่าวมานั้นอิทธิพลทางศิลปกรรมรูปแบบเหนือจริงของศิลปิน เป็นแนวทางให้ผู้สร้างสรรค์ ได้ศึกษาและนำองค์ความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ ทั้งอิทธิพลทางด้านความคิด รูปแบบในการแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ และเทคนิควิธีการจัดองค์ประกอบ รวมถึงการสร้างบรรยากาศของผลงานอันเรียบง่ายคมคาย เพื่อเป็นการถ่ายทอดเนื้อหาสาระ จินตนาการ อารมณ์และความรู้สึกของตนเองได้อย่างสมบูรณ์มากที่สุด ไปสู่การนำเสนอมุมมองและแนวคิดเพื่อให้เกิดคุณค่าและสุนทรีย์ภาพในงานศิลปะ

3.3 ประทีป คชบัว (Prateep Kochabua)



รูปภาพที่ 32 ประทีป คชบัว (Prateep Kochabua)

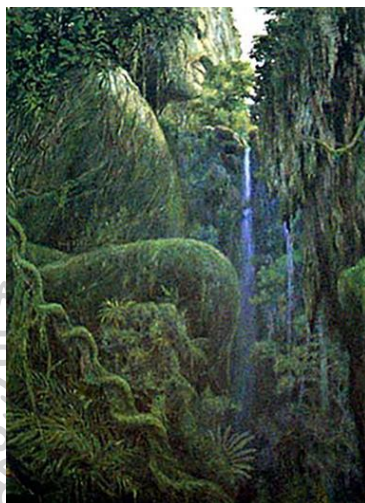
ที่มาจาก ประทีป คชบัว วันที่ค้นข้อมูล 27 สิงหาคม 2565,

เข้าได้จาก <https://mocabangkok.com/th/profile/ประทีป-คชบัว/>

ผู้สร้างสรรค์ต้องการจะศึกษาชีวิตประวัติ การดำเนินชีวิตที่ส่งผลต่อแนวความคิด ปรัชญา มุมมองในการสร้างสรรค์ผลงานของศิลปิน รวมถึงการศึกษารูปแบบ เทคนิควิธีการถ่ายทอเนื้อหา สาระ เรื่องราว จินตนาการและอารมณ์ความรู้สึกทางศิลปกรรมแนวเหนือจริง (Surrealism) ซึ่งศิลปินที่เลือกศึกษานี้มีความโดดเด่น และเป็นที่ยอมรับทั้งคนในและคนนอกวงการศิลปะ อีกทั้งยังมีชื่อเสียงทั้งในและต่างประเทศ

ประทีป คชบัว ศิลปินผู้ทำงานเซอร์เรียลลิสม์ของไทย ระดับแนวหน้าของประเทศ เกิดเมื่อวันที่ 13 เมษายน พ.ศ.2505 ณ ริมคลองบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร จบการศึกษา ศิลปะ บัณฑิต คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในปี พ.ศ.2527 อาชีพแรกที่ศิลปินเลือกทำคือผู้กำกับศิลป์ (Art Director) เป็นเวลากว่า 10 ปี จนเมื่อเกิดวิกฤตฟองสบู่ พ.ศ.2540 ศิลปินได้ตัดสินใจลาออกจากงานเดิม และหันมามุ่งมั่นทุ่มเทให้การเขียนรูปและประกอบอาชีพเป็นศิลปินแนวเซอร์เรียลลิสม์อย่างเต็มตัวในปี พ.ศ 2537 โดยการแสดงผลงานชุดแรก

“That’s Past...This’s Present” ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร และสร้างสรรค์ผลงานเหนือจริงและจัดนิทรรศการแสดงผลงานทั้งเดี่ยวและกลุ่มมาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน¹⁹



รูปภาพที่ 33 ภาพผลงาน แสงบุญ,1995
ที่มา ศิลปิน ประทีป คชบัว วันที่ค้นข้อมูล 27 สิงหาคม 2565,
เข้าได้จาก <http://www.rama9art.org/prateep/index.html>

ผลงาน แสงบุญ,1995 เทคนิคสีอะคริลิกบนผ้าใบ ขนาด 115x125 ซม. และ
ธรรมชาติ,1995 เทคนิคสีอะคริลิกบนผ้าใบ ขนาด 120x165 ซม. ของประทีป คชบัว เป็นผลงาน
แสดงในชุด “Surrealism I” ซึ่งนำเสนอภาพพุทธศิลป์ที่ผสมผสานแนวคิดเชิงธรรมชาติ และธรรมะเป็น
หนึ่งเดียว สะท้อนความรอบรู้ในปรัชญาพุทธศาสนา และความลึกลับในแก่นความคิด เป็นผลงานที่มี
อัตลักษณ์ สร้างความจดจำให้แก่ผู้ชมงาน

¹⁹ Andrew J.West, (2556). *Destiny to Imagination Prateep Kochabua*,
กรุงเทพฯ: MOCA Museum of Contemporary Art, 151-152



รูปภาพที่ 34 ผลงาน ธรรมชาติ, (1995)

ที่มา : Andrew J.West, (2013). *Destiny to Imagination* Prateep Kochabua.

วันที่ค้นข้อมูล 27 สิงหาคม 2565



รูปภาพที่ 35 ภาพผลงาน ที่ซ่อนอยู่ (Hidden),1950

ที่มา ศิลปิน ประทีป คชบัว วันที่ค้นข้อมูล 27 สิงหาคม 2565, เข้าได้จาก

<http://www.rama9art.org/prateep/index.html>

ศิลปินนำหลักคิด “พุทธะ” สร้างเค้าโครงพระพุทธรูปให้เป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติอย่างกลมกลืน คล้ายคลึงกับแนวคิดในการวาดภาพของ Giuseppe Arcimboldo, (1527-1593) ประทีปสื่อสานแนวคิดเรื่องธรรมะ ธรรมชาติ และธรรมดา พุทธะอยู่ในทุกอณูของธรรมชาติ เป็นส่วนหนึ่งของใบไม้ ป่าเขา และภูเขา หรือแม้กระทั่งในหยักไข่อายรากรของต้นไทร หรือในกลางใจของดอกบัว ล้วนสัมผัสพุทธะได้เสมอ ความลุ่มลึกในเชิงคิดพุทธปรัชญานี้ นับเป็นข้อได้เปรียบที่ประทีป

เติบโตมาในครอบครัวชาวพุทธ อันอบอุ่น แวดล้อมด้วยวิถีชนบทที่บ้านผูกพันใกล้ชิดกับวัดวาอาราม และคำสอนทางศาสนาที่ป่มเพาะอยู่ในใจ ผู้สร้างสรรค์ได้ศึกษา วิเคราะห์ แนวคิดและเทคนิควิธีการ รวมถึงรูปแบบของผลงานศิลปินที่ใช้ประสบการณ์ชีวิต สภาวะจิตใจของศิลปิน นำสิ่งแวดล้อมรอบตัว มาแสดงออกผ่านผลงานจิตรกรรมอย่างมีชั้นเชิงและแฝงนัยยะที่สำคัญทั้งทางด้านความคิด จินตนาการ รูปแบบและสุนทรียะทางความงาม



รูปภาพที่ 36 ภาพผลงาน ละทิ้ง, 199

ที่มา ศิลปิน ประทีป คชบัว วันที่ค้นข้อมูล 27 สิงหาคม 2565,
 เข้าได้จาก <http://www.rama9art.org/prateep/index.html>



รูปภาพที่ 37 ผลงาน ช่างหน้า, (1995)

ที่มา : Andrew J. West, (2013). *Destiny to Imagination* Prateep Kochabua.

วันที่ค้นข้อมูล 27 สิงหาคม 2565



รูปภาพที่ 38 ผลงาน หลังเขา, (1995)

ที่มา : Andrew J.West, (2013). **Destiny to Imagination Prateep Kochabua.**

วันที่ค้นข้อมูล 27 สิงหาคม 2565

ในงานแสดงกลุ่ม “มโนมรรคา” ณ ศูนย์การค้าริเวอร์ ซิตี้ ในปี พ.ศ.2538 ประทีป คชบัว ได้นำผลงานภาพวาดพระพุทธรูปเจ้ากลางป่าใหญ่ ชื่อภาพ ข้างหน้า, (1995) และภาพ หลังเขา, (1995) พระพุทธรูปปางสุโขทัยประทับเบื้องหลังภูผา เด่นตระหง่าน ทักษะฝีมือของศิลปินในการสร้างแสงเงาของภาพระหว่างกิ่งใบและระยะของแสงชัดลึก ก่อเกิดเป็นภาพพระพักตร์แห่งพุทธะด้วยจิตใจอันสงบดุจตั้งธรรมชาติ เป็นผลงานอีกชุดที่มีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ผลงานชุด ครูคือร่มไม้ : บทเรียนเหนือความเป็นจริง สิ่งที่เด่นชัดที่สุดคือความลึกซึ้งความคมคายในการแฝงมุมมอง ความคิดและจินตนาการ ผ่านสัญลักษณ์ทางรูปทรงของธรรมชาติ โดยการผสมผสานแนวความคิดกับรูปแบบเทคนิควิธีการสร้างสรรค์ ให้ความสอดคล้อง คล้ายคลึง กลมกลืนโดยใช้ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นสื่อกลางในการแสดงออกในรูปแบบจิตรกรรมแนวเหนือจริง²⁰

สรุปได้ว่าการศึกษารูปแบบ วิธีการสร้างสรรค์ผลงานและแนวความคิด โดยผ่านประวัติและผลงานของ ประทีป คชบัว ผู้สร้างสรรค์ได้แก่คิด มุมมองดังนี้ ในแต่ละช่วงอายุของศิลปินที่ได้สร้างสรรค์ผลงานและสิ่งสมประสพการณ์ต่างๆที่เกิดจากการดำเนินชีวิต สภาพแวดล้อมและสถานการณ์ขณะนั้น ส่งผลกระทบต่อสภาวะภายนอกและภายในจิตใจของศิลปิน เกิดเป็นแรงขับเคลื่อนกระบวนการสร้างสรรค์ที่ไร้ขอบเขต อิสระ เสรี เต็มแต่งตามจินตนาการ ให้น่าค้นหา

²⁰ Andrew J.West, (2556). **Destiny to Imagination Prateep Kochabua,**
กรุงเทพฯ: MOCA Museum of Contemporary Art, 152-153

มีความอ่อนรื่นเรื่องราว อารมณ์และความรู้สึก ดังนั้นผลงานของศิลปินจะมีความแตกต่างกันในเรื่องเนื้อหาสาระและเทคนิควิธีการ แต่ยังคงซึ่งรูปแบบศิลปะจิตใต้สำนึกที่เรียกว่า ศิลปะเหนือจริง (Surrealism)

3.4 จงจิตร มุลมาตย์ (Jongjit Moolmat)



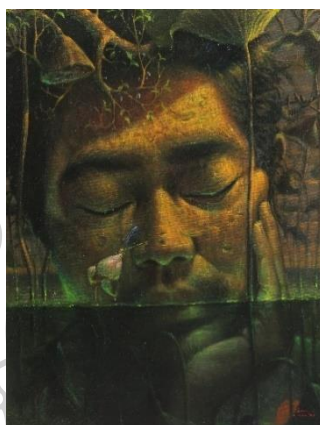
รูปภาพที่ 39 จงจิตร มุลมาตย์ (Jongjit Moolmat)

ที่มาจาก จงจิตร มุลมาตย์ วันที่ค้นข้อมูล 15 กันยายน 2565,
 เข้าได้จาก http://www.barameeofart.com/artist_detail.php?id=642&page=1

จงจิตร มุลมาตย์ (Jongjit Moolmat) เกิดเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2523 การศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาขอนแก่น ปริญญาตรีคณะจิตรกรรม วิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ผู้สร้างสรรค์มีความสนใจและได้ศึกษาผลงานชุด “นี่แหละ...ชีวิต (C'est la vie)” ที่จัดแสดงนิทรรศการ ณ ชั่วศิลปะ ห้องจัดแสดงนิทรรศการ ชั้น 1 จังหวัดเชียงราย จัดแสดงตั้งแต่วันที่ 27 ตุลาคม 2561 – 25 พฤศจิกายน 2561 เป็นผลงานการสร้างสรรค์ที่แสดงออกผ่านการเปรียบเทียบเชิงสัญลักษณ์ โดยบันทึกและถ่ายทอดจากความรู้สึก ในช่วงจังหวะของชีวิตที่ต้องเผชิญหน้ากับปัญหา ผ่านความทุกข์ยากลำบาก พานพบกับความสุข ความสมหวัง ความรู้สึกถึงอารมณ์รัก ความโลภ อารมณ์โกรธ และความหลงใหล ที่ยังคงวนเวียนว่ายอยู่ในจิตใจของความ

เป็นมนุษย์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ช่วยกล่อมเกลา ชัดเกล้าให้เรา รู้จักยอมรับ และเข้าใจถึง
แก่นแท้ของชีวิต อิสระที่รู้จักการปล่อยวาง และความสงบสุขที่รู้จักการใช้ชีวิตอย่างพอเพียง

“การไม่ยึดมั่นถือมั่น ในตัวตน ของตน การปล่อยวางไม่ยึดติด คือกุญแจสำคัญในการ
นำพาจิตใจเราให้หลุดพ้น อยู่เหนือความทุกข์ทั้งปวง” หลักธรรมที่ศิลปินอย่างนายจจิตร มุลมาตย์
ได้ยึดถือนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน และประยุกต์ใช้ร่วมในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ “นี่
แหละ...ชีวิต”²¹



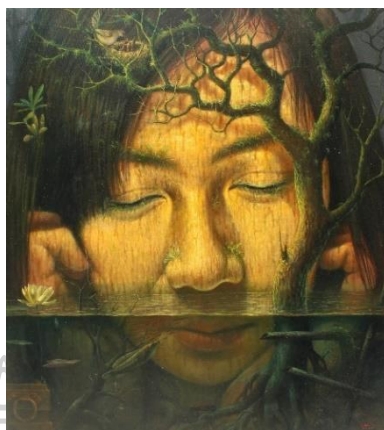
รูปภาพที่ 40 ภาพผลงาน สาระแห่งชีวิต (2), 2018

ที่มา ชั่วศิลปะ ศิลปิน จจิตร มุลมาตย์ วันที่ค้นข้อมูล 15 กันยายน 2565,
เข้าได้จาก <https://www.facebook.com/ArtBridgeChiangRai/photos/a.2245060772231566/2245060928898217>

ภาพผลงาน สาระแห่งชีวิต (2) เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ ขนาด 60x80 ซม. และผลงาน
ฉากเช่นกัน เทคนิค สีน้ำมัน ขนาด 150 x 170 ซม. ศิลปินใช้เทคนิควิธีการสร้างสรรค์ผลงาน
จิตรกรรมในรูปแบบเหมือนจริง ถ่ายทอดผ่านสัญลักษณ์ทางรูปทรงของใบหน้ามนุษย์ (Portrait) ที่มีความ
กลมกลืนกับธรรมชาติ แสดงอารมณ์และความรู้สึกผ่านท่าทางและใบหน้าพร้อมกับบรรยากาศของสี
และแสงเงา ซึ่งให้ความรู้สึกสงบนิ่งและสง่างาม เปรียบธรรมชาติและชีวิตของมนุษย์ การจัด
องค์ประกอบของภาพที่ให้ความสำคัญกับใบหน้า (Portrait) ที่เป็นจุดเด่น และองค์ประกอบอื่นๆเป็น

²¹ ชั่วศิลปะ, (2561). รวมภาพผลงาน "นี่แหละ...ชีวิต (C'est la vie)". วันที่ค้นข้อมูล 15
กันยายน 2565. สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/ArtBridgeChiangRai/posts/2245060928898217/>

จุดรองที่มาช่วยส่งเสริมให้ภาพดูกลมกลืนและกลมเกลียวทั้งรูปแบบและเนื้อหาสาระที่ศิลปินต้องการ
แสดงออก



รูปภาพที่ 41 ภาพผลงาน เอกเช่นกัน,2018

ที่มา ชั่วศิลปะ ศิลปิน จงจิตร มุลมาตย์ วันที่ค้นข้อมูล 15 กันยายน 2565,
เข้าได้จาก <https://www.facebook.com/ArtBridgeChiangRai/photos/a.2245060772231566/2245062405564736>



รูปภาพที่ 42 ภาพผลงาน นี่แหละ...ชีวิต,2018

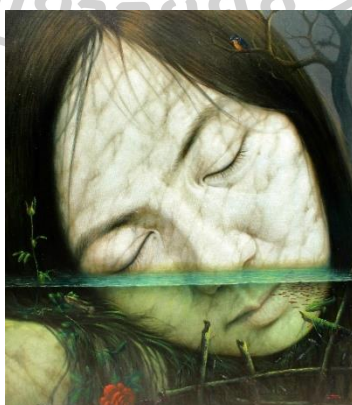
ที่มา ชั่วศิลปะ ศิลปิน จงจิตร มุลมาตย์ วันที่ค้นข้อมูล 15 กันยายน 2565,
เข้าได้จาก <https://www.facebook.com/ArtBridgeChiangRai/photos/a.2245060772231566/2245061735564803>

ผลงานนี้แหละ...ชีวิต และผลงาน อีกด้านของจิต เทคนิค สีน้ำมัน ขนาด 90 x 110 ซม. สะท้อนแนวความคิด จินตนาการ อารมณ์และความรู้สึก สู่การสร้างสรรค์ในรูปแบบเหนือจริง ที่มีความโดดเด่นในการแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ เปรียบเปรยและเปรียบเทียบสภาวะภายในสู่ภายนอกได้อย่างแยบยล ผ่านกระบวนการทางจิตกรรม อีกทั้งยังคงใช้สัญลักษณ์ของใบหน้ามนุษย์ (Portrait) เป็นจุดเด่นและสื่อสำคัญของเนื้อหาสาระ เพียงแต่ปรับเปลี่ยนมุมมองให้เห็นด้านหลัง เพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบในผลงานอย่างลงตัว จะเห็นได้ว่าศิลปินสามารถใช้สัญลักษณ์ที่เป็นเอกลักษณ์และลักษณะเฉพาะตัวของศิลปินในการสร้างสรรค์อย่างหลากหลายรูปแบบ ทั้งด้านมุมมอง องค์ประกอบ และบรรยากาศทางทัศนศิลป์จนเกิดเป็นผลงานที่ให้อรรถรสในที่สุด



รูปภาพที่ 43 ภาพผลงาน อีกด้านของจิต,2018

ที่มา ชั่วศิลปะ ศิลปิน จงจิตร มูลมาตย์ วันที่ค้นข้อมูล 15 กันยายน 2565,
 เข้าได้จาก <https://www.facebook.com/ArtBridgeChiangRai/photos/a.2245060772231566/2245062315564745>



รูปภาพที่ 44 ชีวิตเป็นเรื่องหนัก,2018

ที่มา ชั่วศิลปะ ศิลปิน จงจิตร มูลมาตย์ วันที่ค้นข้อมูล 15 กันยายน 2565,
 เข้าได้จาก <https://www.facebook.com/media/set/?set=a.2245060772231566&type=3>



รูปภาพที่ 45 เมื่อจิตเห็นธรรม,2018

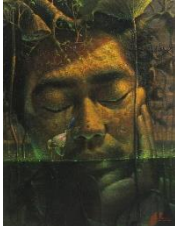
ที่มา ชั่วศิลปะ ศิลปิน จงจิตร มูลมาตย์ วันที่ค้นข้อมูล 15 กันยายน 2565,

เข้าได้จาก <https://www.facebook.com/media/set/?set=a.2245060772231566&type=3>

สรุปได้ว่า การศึกษาชีวิตประวัติ การดำเนินชีวิตที่ส่งผลต่อแนวความคิด ปรัชญา มุมมอง ในการสร้างสรรค์ผลงานของจงจิตร มูลมาตย์ รวมถึงการศึกษารูปแบบ เทคนิควิธีการถ่ายทอดเนื้อหาสาระ เรื่องราว จินตนาการและอารมณ์ความรู้สึกทางศิลปกรรมแนวเหนือจริง (Surrealism) เป็นประโยชน์อย่างยิ่งและเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ ปรับปรุงแก้ไข รวมถึงการพัฒนาผลงานอย่างรอบด้านของผู้สร้างสรรค์ที่มีความเกี่ยวข้องกับการใช้สัญณะทางธรรมชาติ ในการถ่ายทอดเรื่องราวเนื้อหาจินตนาการ อารมณ์และความรู้สึกจากประสบการณ์วิชาชีพครูให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของวิทยานิพนธ์ที่ตั้งไว้

ตารางที่ 1 ตารางวิเคราะห์อิทธิพลทางศิลปกรรมต่อการสร้างงาน

ผลงานของศิลปิน	อิทธิพลด้านแนวคิด/เนื้อหา	อิทธิพลด้านรูปแบบ	อิทธิพลด้านเทคนิค	สรุปอิทธิพลที่มีต่อการสร้างงาน
 <p>ชื่อผลงาน : Paranoiac Face ศิลปิน : ซัลวาดอร์ ดาลี (Salvador Dali)</p>	ศิลปินได้รับแนวคิดและแรงบันดาลใจจากภาพถ่ายที่เป็นจริง จากความทรงจำของศิลปิน แต่ถูกดัดแปลงรูปทรงและมุมมองเพื่อแสดงเนื้อหาสาระภายในจิตใจ	การถ่ายทอดผลงานจากจิตใต้สำนึกในการมองเห็นภาพซ้อนแปรเปลี่ยนรูปร่างรูปทรงตามจินตนาการ ในผลงานจิตรกรรมรูปแบบเหนือจริง (Surrealism)	เทคนิคจิตรกรรม	รูปแบบงานเหนือจริงที่แสดงออกสัญลักษณ์ของรูปทรง (ใบหน้าของมนุษย์) ที่สะท้อนสภาวะจิตใต้สำนึกต่อประสบการณ์ของศิลปิน
 <p>ชื่อผลงาน : The hesitation waltz ,1950 ศิลปิน : เรอเน มากริตต์ (René Magritte)</p>	ศิลปินต้องการกระตุ้นความคิดต่อผู้ชมที่ถูกความจริงตีกรอบไว้ และแสดงความสัมพันธ์ระหว่างจินตนาการกับสิ่งของใกล้ตัวที่คุ้นเคย ถูกนำมาวางในตำแหน่งที่ผิดไปจากการรับรู้เดิม	การผสมผสานรูปร่าง รูปทรงของสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่จริงให้เปลี่ยนไปเป็นรูปทรงใหม่ตามจินตนาการ เนื้อหาสาระและเรื่องราวในรูปแบบศิลปะเหนือจริง (Surrealism)	เทคนิคจิตรกรรม	การผสมผสานรูปร่าง รูปทรงของสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่จริงให้แตกต่างและเปลี่ยนแปลงเป็นรูปทรงใหม่ตามจินตนาการ เนื้อหาสาระและเรื่องราวให้เกินจริง อย่างเรียบง่าย
 <p>ชื่อผลงาน ข้างหน้า, (1995) ศิลปิน : ประทีป คชบัว</p>	ประสบการณ์ชีวิตสภาวะจิตใจของศิลปินนำสิ่งแวดล้อมรอบตัวมาแสดงออกอย่างมีชั้นเชิงและแฝงนัยยะทางความคิดจินตนาการ รูปแบบ	การเชื่อมโยงแรงบันดาลใจสู่รูปแบบเหนือจริง ที่มีการสร้างเค้าโครงของรูปร่างรูปทรงโดยผสมผสานธรรมชาติอย่างกลมกลืน แฝงความหมายที่เบี่ยงลให้ผู้ชมได้ขบคิด	เทคนิคจิตรกรรม	แรงบันดาลใจในการถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึกจากการดำเนินชีวิตศิลปินสู่การผสมผสานรูปแบบและแนวความคิดโดยใช้สัญลักษณ์ของธรรมชาติ.

ผลงานของศิลปิน	อิทธิพลด้านแนวคิด/เนื้อหา	อิทธิพลด้านรูปแบบ	อิทธิพลด้านเทคนิค	สรุปอิทธิพลที่มีต่อการสร้างงาน
 <p>ชื่อผลงาน : สารแห่งชีวิต (2),2018 ศิลปิน : จงจิตร มุลมาตย์</p>	<p>เป็นการบันทึกและถ่ายทอดจากความรู้สึก ในช่วงจังหวะของชีวิตที่ศิลปินต้องเผชิญหน้ากับสิ่งต่างๆ ผ่านเข้ามาและยังวนเวียนอยู่ในภายในจิตใจ</p>	<p>การเปรียบเทียบเชิงสัญลักษณ์ ที่แสดงออกผ่านสัญลักษณ์ทางรูปทรงของใบหน้ามนุษย์ (Portrait) ที่มีความกลมกลืนกับธรรมชาติ ในรูปแบบเหนือจริง</p>	<p>เทคนิคจิตรกรรม</p>	<p>นำสภาวะภายในสู่ภายนอกได้อย่างแยบยล ผ่านผลงานจิตรกรรม ที่ใช้สัญลักษณ์ของใบหน้ามนุษย์ (Portrait) เป็นจุดเด่นและสื่อสำคัญที่สะท้อนแนวความคิดและเนื้อหาสาระ</p>

จากตารางวิเคราะห์อิทธิพลทางศิลปกรรมต่อการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้า สามารถสรุปในแต่ละด้านได้ดังนี้

1) อิทธิพลทางศิลปกรรมด้านแรงบันดาลใจและแนวความคิดของศิลปินทั้ง 4 ท่าน ที่มีต่อข้าพเจ้า ศิลปินได้ใช้แรงบันดาลใจที่เกิดจากประสบการณ์ เหตุการณ์หรือสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อสภาวะภายในจิตใจ ไม่ว่าจะเป็นความทรงจำหรือความรู้สึก ทำให้ศิลปินต้องการที่จะบันทึกหรือถ่ายทอดเรื่องราวเหล่านั้นผ่านผลงานศิลปะ โดยการใช้จินตนาการแปรเปลี่ยนความจริงที่เกิดขึ้นสู่ผลงานที่เหนือความเป็นจริง (Surrealism) ซึ่งวิธีการคิดและการนำแรงบันดาลใจของศิลปินจากสิ่งรอบตัวมีความสอดคล้องและคล้ายคลึงกับการกระบวนการคิดในการนำแรงบันดาลใจและแนวความคิดของการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้

2) อิทธิพลทางศิลปกรรมด้านรูปแบบ ศิลปินได้เชื่อมโยงแรงบันดาลใจสู่แนวความคิดถ่ายทอดผลงานในรูปแบบเหนือจริง ที่มีการสร้างเค้าโครงของรูปร่างรูปทรงโดยการผสมผสานรูปร่างรูปทรงของสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่จริงให้เปลี่ยนไปเป็นรูปทรงใหม่ตามจินตนาการ การเปรียบเทียบเชิงสัญลักษณ์ ที่แสดงออกผ่านสัญลักษณ์ทางรูปทรงของใบหน้ามนุษย์ (Portrait) ที่มีความกลมกลืนกับธรรมชาติ เนื้อหาสาระและเรื่องราวแฝงความหมายที่แยบยลให้ผู้ชมได้ขบคิด ในรูปแบบศิลปะเหนือจริง (Surrealism) ซึ่งผลงานวิทยานิพนธ์หัวข้อ ครูคือร่มไม้ : บทเรียนเหนือความเป็นจริง ก็มีการแสดงออกทางผลงานจิตรกรรมรูปแบบเหนือจริงเช่นเดียวกัน อีกทั้งยังมีการใช้สัญลักษณ์แทนความหมาย เนื้อหาและอารมณ์ความรู้สึกต่างๆ ผ่านการผสมผสานรูปทรงใบหน้าของผู้สร้างสรรค์ให้กลมกลืนกับธรรมชาติ ซึ่งมีลักษณะและรูปแบบทางศิลปกรรมที่คล้ายคลึงกับผลงานของศิลปิน

3) อิทธิพลทางศิลปกรรมของศิลปินทั้ง 4 ท่าน ในด้านเทคนิควิธีการสร้างสรรค์ผลงาน ซึ่งศิลปินใช้เทคนิควิธีการการวาดภาพระบายสี แต่ละท่านมีความแตกต่างกันในเรื่องของเทคนิคที่ใช้

แต่การแสดงออกทางศิลปะเป็นเทคนิคจิตรกรรม(Painting) ซึ่งเป็นเทคนิคที่ผู้สร้างสรรค์ได้ศึกษาและสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้อีกด้วย

สรุป

จากการศึกษาศิลปินทั้ง 4 ท่าน ได้แก่ ซัลวาดอร์ ดาลี (Salvador Dali), เรอเน มากริตต์ (René Magritte), ประทีป คชบัว และจงจิตร ภูมมาตย์ มีกระบวนการคิด แรงบันดาลใจที่ชัดเจน เป็นการบันทึกและถ่ายทอด ในช่วงจังหวะของชีวิตที่ศิลปินต้องเผชิญกับสิ่งต่างๆ ผ่านเข้ามา และย่นวนเวียนอยู่ในจิตใจหรือที่เรียกว่าประสบการณ์ และมีการศึกษาทดลอง สร้างสรรค์ผลงานอย่างต่อเนื่อง และมีการสื่อความหมาย การนำเสนอผลงานที่สามารถทำให้ผู้ชมมีความเข้าใจ เข้าถึง และซาบซึ้ง โดยกระบวนการเฉพาะตัวของแต่ละคนและด้วยความแตกต่างของทั้ง 4 ศิลปิน อิทธิพลทางศิลปกรรมทำให้ผู้สร้างสรรค์ได้ศึกษาและวิเคราะห์เทียบเคียงกับผลงานของผู้เขียนเอง เพื่อนำข้อมูล แนวความคิดที่มาจากประสบการณ์รูปแบบและเทคนิควิธีการ ตลอดจนกระบวนการสร้างสรรค์ เทคนิคและรูปแบบวิธีการในการเรียนรู้ พัฒนาและนำไปใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานหัวข้อ “ครูคือร่มไม้ : บทเรียนเหนือความเป็นจริง” ต่อไป

4. การสร้างสัญลักษณ์ในผลงานของข้าพเจ้า

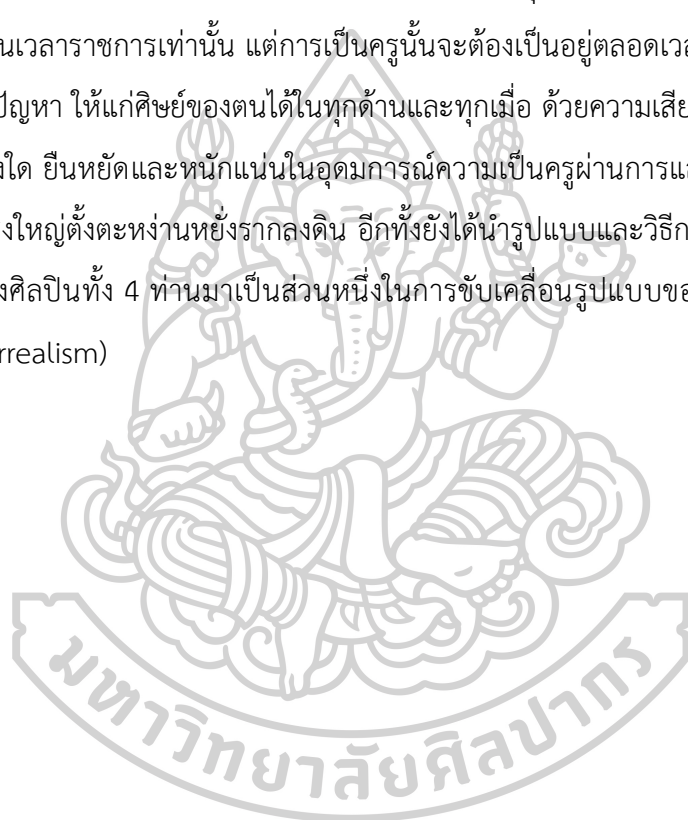
4.1 การสร้างสัญลักษณ์ทางด้านเทคนิค

การสร้างสรรค์ผลงานด้วยเทคนิควิธีการและกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะประเภทจิตรกรรม(Painting) เทคนิคระบายสีอะคริลิกบนเฟรมผ้าใบ(Acrylic on canvas) ซึ่งเทคนิคนี้เป็นเทคนิคที่ข้าพเจ้าถนัดและชื่นชอบ อีกทั้งยังเป็นเทคนิคที่มีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงต่อแนวความคิดการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ กล่าวคือ เทคนิคการระบายสีอะคริลิกเป็นประสบการณ์ตรงในการจัดการเรียนรู้ของข้าพเจ้า โดยมีการสอนการระบายสีอะคริลิกขั้นพื้นฐาน เช่น เรื่องคุณสมบัติของสี การใช้อุปกรณ์ในการระบายสีอะคริลิก และเทคนิคการระบายสีอะคริลิกขั้นพื้นฐาน เป็นต้น จากกระบวนการที่เกิดขึ้นแล้วแต่สร้างประสบการณ์ เรื่องราว ความทรงจำและความรู้สึกที่ดีต่างๆ ก่อเกิดเป็นบทเรียนแห่งการเรียนรู้ระหว่าง แปรเปลี่ยนเป็นแรงบันดาลใจนำไปสู่แนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ขึ้น

4.2 การสร้างสัญลักษณ์ทางรูปแบบและเนื้อหา

จากประสบการณ์ในการประกอบวิชาชีพครูของตนเองเป็นแรงบันดาลใจนำไปสู่แนวความคิดสร้างสรรค์ผลงาน แสดงออกผ่านสัญลักษณ์ทางรูปทรงของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เปรียบเสมือนครู

คือต้นไม้ใหญ่ที่มีรูปทรงผสมผสานกลมกลืนกับใบหน้าของผู้สร้างสรรค์เอง (Portrait) ที่แสดงอารมณ์ความรู้สึกผ่านการจัดวางและลักษณะท่าทางของใบหน้า แทนสัญลักษณ์ทางความหมายของความเป็นครู และร่มเงาอันร่มรื่นที่ให้ความรู้สึกถึงความรักความเมตตาของครูที่มีต่อศิษย์ คอยเป็นที่พักพิงอิงอาศัยของเหล่าบรรดาสัตว์น้อยใหญ่นานาชนิด ที่เป็นสัญลักษณ์แทนเหล่าลูกศิษย์ ไม่ว่าจะศิษย์จะมีรูปร่างฐานะ เพศและวัยใด ครูจะไม่เลือกปฏิบัติพร้อมที่จะดูแลทุกชีวิตอย่างเท่าเทียมกัน ถ่ายทอดบรรยากาศผ่านการใช้สีและแสง แสดงถึงช่วงเวลาหรือฤดูกาลต่างๆ เช่น การใช้สีและแสงช่วงฤดูร้อน ที่มีแสงแดดจัด บรรยากาศอันมีดครึ้มที่มีสายลมพัดและพายุฝน ที่สื่อถึงความเป็นครูไม่ใช่แค่การปฏิบัติหน้าที่ในเวลาราชการเท่านั้น แต่การเป็นครูนั้นจะต้องเป็นอยู่ตลอดเวลาพร้อมเป็นที่พึ่ง เอาใจใส่ คอยแก้ไขปัญหา ให้แก่ศิษย์ของตนได้ในทุกด้านและทุกเมื่อ ด้วยความเสียสละ อดทน อดกลั้น ไม่หวั่นไหวกับสิ่งใด ยืนหยัดและหนักแน่นในอุดมการณ์ความเป็นครูผ่านการแสดงออกทางสัญลักษณ์ของรูปทรงต้นไม้สูงใหญ่ตั้งตระหง่านหยั่งรากลงดิน อีกทั้งยังได้นำรูปแบบและวิธีการจากการศึกษาผลงานศิลปกรรมของศิลปินทั้ง 4 ท่านมาเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนรูปแบบของผลงานจิตรกรรมแนวเหนือจริง (Surrealism)



กรอบแนวคิดของการศึกษาเอกสาร ข้อมูล และศิลปกรรมที่เกี่ยวข้องในการสร้างสรรค์ผลงาน
วิทยานิพนธ์หัวข้อ **ครูคือร่มไม้ : บทเรียนเหนือความเป็นจริง**

แนวคิด นิยามครูคือร่มไม้

“ครู” ในอุดมคติของข้าพเจ้ากล่าวได้ว่าครูคือต้นไม้ใหญ่ที่ยังรากฝังลึกลงดินอย่างแข็งแรงตั้งตระหง่านให้ร่มเงาอันร่มรื่น คอยเป็นที่พึ่งพิงทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา แก่เหล่าบรรดาลูกศิษย์ โดยให้ความรักความเมตตา ความเป็นมิตร คอยดูแลเอาใจใส่ พร้อมทั้งจะเสียสละ อดทน อดกลั้นต่อปัญหาและอุปสรรคต่างๆ เพื่อนำพาชีวิตศิษย์ของตนให้เจริญเติบโตได้อย่างสมบูรณ์

รูปแบบและเทคนิควิธีการ

การสร้างสรรค์ผลงานด้วยเทคนิควิธีการและกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ประเภทจิตรกรรม (Painting) รูปแบบเหนือจริง (Surrealism) เทคนิคระบายสีอะคริลิกบนเฟรมผ้าใบ (Acrylic on canvas) ซึ่งเทคนิคนี้เป็นเทคนิคที่ข้าพเจ้าถนัดและชื่นชอบ อีกทั้งยังเป็นเทคนิคที่มีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงต่อแนวคิดการสร้างสรรคผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ กล่าวคือ เทคนิคการระบายสีอะคริลิกเป็นประสบการณ์ตรงในการจัดการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน

แนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานชุด ครูคือร่มไม้ : บทเรียนเหนือความเป็นจริง

ถ่ายทอดเรื่องราว ประสบการณ์ในการประกอบวิชาชีพครู โดยอาศัยอารมณ์ความรู้สึกของตนเองเป็นสื่อในการแสดงออกถึงความรักความเมตตาต่อศิษย์ ความเป็นมิตร คอยดูแลเอาใจใส่ เปรียบเสมือนตนเองเป็นที่พึ่งพิงทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา พร้อมทั้งจะเสียสละ อดทน อดกลั้นต่อปัญหาและอุปสรรคต่างๆ เพื่อนำพาชีวิตนักเรียนให้เจริญเติบโตได้อย่างสมบูรณ์ แสดงออกผ่านการใช้สัญลักษณ์ของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อสื่อความหมายและความรู้สึกระหว่างครูกับนักเรียน ผ่านกาลเวลาแต่ละช่วงของเหตุการณ์ในการจัดการเรียนรู้ของครู ก่อเกิดเป็นบทเรียนแห่งการเรียนรู้ แห่งความรักและความผูกพันซึ่งกันและกัน

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดการสร้างสรรค

บทที่ 3

การดำเนินงานและกระบวนการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานในครั้งนี้มีกระบวนการหรือขั้นตอนตามลำดับ โดยเริ่มจากการศึกษาข้อมูลรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับวิชาชีพครู ใฝ่ตรงประสงค์ การติดตามการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง รูปแบบเทคนิควิธีการทางศิลปกรรม นำมาสู่การปฏิบัติสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ตามกระบวนการ รูปแบบ เทคนิควิธีการ ที่ถ่ายทอดแนวคิดการสร้างสรรคจากประสบการณ์ของตนเอง โดยเสนอผ่านการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม (Painting) ในรูปแบบเหนือจริง (Surrealism) แสดงออกผ่านสัญลักษณ์ทางรูปทรงของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เปรียบเสมือนครุคือต้นไม้ใหญ่ ให้ร่มเงาอันร่มรื่น คอยเป็นที่พึ่งพิงอิงอาศัยของเหล่าบรรดาสัตว์น้อยใหญ่ ตลอดจนการสะท้อนคุณค่าและจิตวิญญาณของความเป็นครู โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังต่อไปนี้

3.1 แนวความคิดและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน

3.1.1 แนวความคิด

ข้าพเจ้าต้องการถ่ายทอดเรื่องราว ประสบการณ์ในการประกอบวิชาชีพครู โดยอาศัยอารมณ์ความรู้สึกของตนเองเป็นสื่อในการแสดงออกถึงความรักความเมตตาต่อศิษย์ มีความเป็นมิตร คอยดูแลเอาใจใส่ เปรียบเสมือนตนเองเป็นที่พึ่งพิงทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา พร้อมทั้งจะเสียสละ อดทน อดกลั้นต่อปัญหาและอุปสรรคต่างๆ เพื่อนำพาชีวิตนักเรียนให้เจริญเติบโตได้อย่างสมบูรณ์ จนก่อเกิดเป็นความรู้สึกภาคภูมิใจในความเป็นครูของตนเอง และมองเห็นคุณค่าของวิชาชีพครูมากยิ่งขึ้นโดยแสดงออกผ่านการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม (Painting) ในรูปแบบเหนือจริง (Surrealism) นำเสนอผ่านสัญลักษณ์ทางรูปทรงของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เปรียบเสมือนครุคือต้นไม้ใหญ่หยั่งรากฝังลึกลงดินอย่างแข็งแรงตั้งตระหง่านคอยเป็นที่พึ่งพิงอิงอาศัยของเหล่าบรรดาสัตว์น้อยใหญ่ ให้ร่มเงาอันร่มรื่น เป็นมิตรกับระบบนิเวศที่มีความเกื้อหนุนเชื่อมโยงเกิดเป็นวัฏจักรสัมพันธ์พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันในการเจริญเติบโตงอกงามและความสมบูรณ์ของชีวิต แผงนัยยะทางความหมายและความรู้สึกระหว่างครูกับนักเรียน ผ่านกาลเวลาแต่ละช่วงของเหตุการณ์ในการจัดการเรียนรู้ของครู ก่อเกิดเป็นบทเรียนแห่งการเรียนรู้ แห่งความรักและความผูกพันซึ่งกันและกัน

3.1.2 แรงบันดาลใจ

จากประสบการณ์ของผู้สร้างสรรค์เองก็เป็นหนึ่งในผู้ที่ประกอบอาชีพครู บรรจรับราชการตำแหน่งครูผู้ช่วย ในปีพ.ศ.2560 และได้รับการบรรจุแต่งตั้งตำแหน่งครู ในปีพ.ศ.2562 จนถึงปัจจุบัน รวมเป็นระยะเวลา 5 ปี ในสถานศึกษาโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น

พื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งตลอดระยะเวลาที่ได้ประกอบวิชาชีพนี้ ได้รับหน้าที่หลักด้านสายการสอน คือการสอนในรายวิชาทัศนศิลป์ ที่เห็นความสำคัญและเข้าใจบริบทหน้าที่ของตนเองในการอบรมสั่งสอนนักเรียน โดยเฉพาะการเป็นครูผู้สอนนักเรียนความสามารถพิเศษด้านทัศนศิลป์ ที่ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกศรัทธาและภาคภูมิใจในการประกอบอาชีพนี้ ซึ่งเป็นโครงการที่จัดตั้งขึ้นเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักเรียนที่มีความสนใจและความสามารถในด้านทัศนศิลป์ โดยโครงการนี้ก่อตั้งและเติบโตมาพร้อมกับวิชาชีพครูของข้าพเจ้า ซึ่งจะใช้เวลาหลังเลิกเรียนในทุกวันในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับศิลปะ ข้าพเจ้าทำหน้าที่ทั้งสอนวิชาความรู้ ส่งเสริมทักษะปฏิบัติ ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมด้วยความรัก ให้ความเมตตา มุ่งมั่นตั้งใจและทุ่มเทกำลังกาย ใจและสติปัญญา รวมถึงดูแลเอาใจใส่ความเป็นอยู่ของนักเรียนจนเขาเหล่านั้นประสบความสำเร็จ อย่างไรก็ตามไม่ว่าจะทำหน้าที่สอนหรือหน้าที่อื่นๆ ข้าพเจ้าก็คือครูคนหนึ่งเปรียบเสมือนตนเองเป็นร่มไม้ ให้ที่พิงพิงอิงอาศัย ให้ความรัก ความอบอุ่น ทั้งร่างกาย ใจและสติปัญญาให้กับนักเรียน เพราะตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา มีเรื่องราว กิจกรรม ประสบการณ์ ความทรงจำและความสำเร็จมากมายที่เกิดขึ้นกับลูกศิษย์รุ่นแล้วรุ่นเล่า สร้างความรัก ความผูกพันและความอบอุ่นใจซึ่งกันและกัน ก่อเกิดเป็นบทเรียนสำคัญที่ทำให้ตัวข้าพเจ้ามองเห็นคุณค่าในตนเองและวิชาชีพมากยิ่งขึ้น จึงเกิดเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ขึ้น

3.2 รูปแบบและการใช้สัญลักษณ์ของงานสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานด้วยเทคนิควิธีการและกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะประเภทจิตรกรรม(Painting) ระบายสีอะคริลิกบนเฟรมผ้าใบ(Acrylic on canvas) ซึ่งเทคนิคนี้ยังเป็นส่วนหนึ่งในการนำไปจัดการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียนของผู้สร้างสรรค์เอง จึงมีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์ถึงประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ขนาดของผลงาน 100x120 เซนติเมตร จำนวน 4 ชิ้น โดยอาศัยประสบการณ์ในการประกอบวิชาชีพครูของตนเองเป็นแรงบันดาลใจนำไปสู่แนวคิดการสร้างสรรค์ผลงาน แสดงออกผ่านสัญลักษณ์ทางรูปทรงของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เปรียบเสมือนครูคือต้นไม้ใหญ่แสดงรูปทรงผสมผสานกลมกลืนของใบหน้าของผู้สร้างสรรค์เอง (Portrait) แทนสัญลักษณ์ของครู และร่มเงาร่มรื่นที่ให้ความรู้สึกถึงความรักความเมตตาของครูที่มีต่อศิษย์ คอยเป็นที่พิงพิงอิงอาศัยของเหล่าบรรดาลูกศิษย์ทั้งหลาย ซึ่งได้นำรูปแบบและวิธีการจากการศึกษาผลงานศิลปกรรมของศิลปินมาเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนเทคนิควิธีการในการเขียนภาพทั้งเทคนิคของงานงานจิตรกรรม(Painting) แสดงออกในรูปแบบศิลปะแนวเหนือจริง (Surrealism) นำไปสู่การสร้างความตระหนักรู้ถึงคุณค่าและจิตวิญญาณของความเป็นครูให้แก่ตนเองและผู้อื่น

3.3 วิธีการดำเนินงานวิจัยสร้างสรรค์

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลในการดำเนินงานโดยหาข้อมูลที่เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพระบรมราโชวาทเกี่ยวกับวิชาชีพครู วิชาชีพครู บทบาทและหน้าที่ ความเป็นครู จรรยาบรรณวิชาชีพครูและจิตวิญญาณของความเป็นครู รวมถึงไตร่ตรองประสบการณ์วิชาชีพครูของตนเอง ศึกษาค้นคว้าเทคนิคและวิธีการในการสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบที่ผู้สร้างสรรค์สนใจ เช่น ศึกษางานจิตรกรรม(Painting) และรูปแบบศิลปะแนวเหนือจริง(Surrealism) ที่สามารถแสดงออกถึงแนวคิดในการสร้างสรรค์ของศิลปิน ที่มีอิทธิพลทางศิลปกรรมต่อข้าพเจ้าให้ออกมาเป็นผลงานงานจิตรกรรม(Painting) ที่มีความน่าสนใจและสามารถนำมาพัฒนางานไปต่อยอดการสร้างสรรค์ผลงานของตนเองได้

ขั้นตอนที่ 2 เก็บรวบรวมข้อมูล ไตร่ตรองแรงบันดาลใจสร้างแนวคิดการสร้างสรรค์จากเอกสาร หนังสือ สื่อและข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับ วิชาชีพครู บทบาทและหน้าที่ ความเป็นครู จรรยาบรรณวิชาชีพครูและจิตวิญญาณของความเป็นครู รวมถึงไตร่ตรองประสบการณ์วิชาชีพครูของผู้สร้างสรรค์เอง ด้วยวิธีการถ่ายภาพ หาด้านแบบ ร่างแบบเบื้องต้น(Sketch) เพื่อบันทึกเรื่องราว เนื้อหาสาระ อารมณ์และความรู้สึก ที่เกิดขึ้น ณ ขณะนั้น

ขั้นตอนที่ 3 จัดเตรียมหาวัสดุ อุปกรณ์ สร้างแบบร่าง(Sketch) และนำแบบร่างที่ได้ไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ ที่ปรึกษา เมื่อปรับปรุงแก้ไข พัฒนาแบบร่างเรียบร้อยแล้ว นำแบบร่างเหล่านั้นมาสร้างสรรค์ผลงานจริง โดยจะต้องวิเคราะห์มุมมองและคุณค่าของผลงานที่มีความเชื่อมโยงแนวความคิดของการสร้างสรรค์ นำไปสู่การแสดงออกให้รู้ถึงคุณค่าและจิตวิญญาณของความเป็นครูแก่ตนเองและผู้อื่น

ขั้นตอนที่ 4 ระหว่างการสร้างสรรค์ผลงานในแต่ละชิ้น ขอคำข้อเสนอแนะ จากการศึกษาผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์ที่ปรึกษา จนนำมาสู่การแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาผลงานแต่ละชิ้นให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่ 5 เมื่อเสร็จกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะเรียบร้อยแล้ว โดยผู้สร้างงานจะต้องคำนึงถึงรายละเอียด ในแต่ละส่วนของผลงานให้ครบถ้วนเรียบร้อยดีแล้ว และเมื่อตรวจเรียบร้อยแล้ว ก็ต้องดูภาพรวมของชิ้นงาน และเก็บรายละเอียดโดยรวมอีกที่งานเสร็จสมบูรณ์

3.4. ระยะเวลาในการดำเนินงาน

ตารางที่ 2 รายละเอียดของระยะเวลาในการดำเนินงาน

รายละเอียดในการดำเนินงาน	เดือน/2565				
	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.
เสนอหัวข้อสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ ครั้งที่ 1 แนวคิดและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานต่อคณะกรรมการ					
เสนอหัวข้อสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ ครั้งที่ 2 เสนอแบบร่างต่อคณะกรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา					
นำเสนอความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์ ครั้งที่ 1					
นำเสนอความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์ ครั้งที่ 2					
นำเสนอความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์ ครั้งที่ 3 (คัดเลือกผลงานที่ใช้ในการแสดงผลงานนิทรรศการ)					
พัฒนาผลงาน/ทำเล่มวิทยานิพนธ์					
ประเมินผลงานวิทยานิพนธ์					
การแสดงผลงานนิทรรศการ					
สอบวิทยานิพนธ์โดยคณะกรรมการและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก					
ปรับปรุงรูปเล่มวิทยานิพนธ์					

3.5 วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงาน

3.5.1 วัสดุอุปกรณ์ในการค้นคว้าข้อมูล

3.5.1.1 วัสดุ

- สมุด, ดินสอ (Sketch)

3.5.1.2 อุปกรณ์

- คอมพิวเตอร์ (Computer)
- กล้องถ่ายภาพ (Camera)
- โทรศัพท์มือถือ (Smartphone)
- ไอแพด (iPad)
- เครื่องปริ้นส์ (Printer)

3.5.2 วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงานสร้างสรรค์

3.5.2.1 วัสดุ

- เพรมผ้าใบ (Canvas)
- สีอะคริลิก (Acrylic color)
- ดินสอสี (colored pencils)

3.5.2.2 อุปกรณ์

- พู่กัน (Paintbrush)
- จานสี (Palette)
- เครื่องฉายภาพ (Projector)
- ไอแพด (iPad)
- ภาพถ่ายข้อมูลต้นแบบ, ภาพร่าง (Sketch)
- เครื่องพ่นสี (Airbrush)
- ขาตั้งวาดรูป

3.6 เทคนิค ขั้นตอน และกระบวนการ

จากการศึกษาข้อมูลรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับวิชาชีพรูท และไตร่ตรองประสบการณ์ของตนเอง ตลอดจนการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง รูปแบบเทคนิควิธีการทางศิลปกรรม นำมาสู่การปฏิบัติสร้างสรรค์ผลงาน ตามกระบวนการ รูปแบบ เทคนิควิธีการ สะท้อนคุณค่าและจิตวิญญาณของความเป็นครู โดยเสนอผ่านการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม (Painting) ในรูปแบบศิลปะเหนือจริง (Surrealism) โดยการใช้ตนเองเป็นสื่อกลางในการสื่อความหมาย แสดงออกด้านเนื้อหาสาระ อารมณ์ความรู้สึก และจินตนาการจากประสบการณ์ในการประกอบวิชาชีพรูท โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังต่อไปนี้

3.6.1 พัฒนาการในการสร้างสรรค์ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์

การสร้างสรรค์ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ในช่วงนี้เป็นการพัฒนาผลงานที่มีความชัดเจนทั้งด้านแนวความคิด การสร้างสรรค์ผลงานและการแสดงออก ส่งผลให้ผลงานมีรูปแบบที่เป็นลักษณะเฉพาะมากยิ่งขึ้นคือการใช้สัญลักษณ์ทางจิตรกรรมโดยการผสมสิ่งแวดล้อมให้กลมกลืนและแปรเปลี่ยนเป็นสิ่งใหม่ เพื่อสื่อความหมาย เนื้อหาสาระและความรู้สึก ซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนาระบบการคิด การทดลองและนำไปสู่การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ดังนี้

ตารางที่ 3 ตารางแสดงพัฒนาการในการสร้างสรรค์ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์

<p>ผลงาน ช่วงก่อน วิทยานิพนธ์</p> <p>พัฒนาการ</p>	<p>ผลงานชุดที่ 1</p> <p>ชั้นที่ 1 : บ้านหลังที่สอง ขนาด : 60x80 ซม.</p> <p>ชั้นที่ 2 : ดวงประทีป ขนาด : 70x45 ซม.</p> <p>เทคนิค : สีอะคริลิคบน เฟรมผ้าใบ</p>  <p>(ชั้นที่ 1) (ชั้นที่ 2)</p>	<p>ผลงานชุดที่ 2</p> <p>ชั้นที่ 1 : แจ็คผู้สร้างยักษ์ 1 ขนาด : 60x80 ซม.</p> <p>ชั้นที่ 2 : แจ็คผู้สร้างยักษ์ 2 ขนาด : 100x80 ซม.</p> <p>เทคนิค : สีอะคริลิคบน เฟรมผ้าใบ</p>  <p>(ชั้นที่ 1) (ชั้นที่ 2)</p>	<p>ผลงานชุดที่ 3</p> <p>ชั้นที่ 1 : ครูต้นแบบ 1 ขนาด : 60x80 ซม.</p> <p>ชั้นที่ 2 : ครูต้นแบบ 2 ขนาด : 100x80 ซม.</p> <p>เทคนิค : สีอะคริลิคบน เฟรมผ้าใบ</p>  <p>(ชั้นที่ 1) (ชั้นที่ 2)</p>
<p>แนวความคิด</p>	<p>ประสบการณ์ในวิชาชีวศู ด้วยอุดมการณ์ที่ มุ่งมั่น และตั้งใจในหน้าที่ พัฒนา ศิษย์รุ่นแล้วรุ่นเล่าจน ประสบความสำเร็จ ทำให้เห็นคุณค่าในวิชาชีว และ ยกกระตบจิตวิญญาณ ความเป็นครูให้สูงขึ้น</p>	<p>แนวความคิด เพราะครูต้อง ใช้ทั้งร่างกาย แรงใจ และ สติปัญญา ในการอบรมสั่ง สอน นักเรียนให้เป็นมนุษย์ ที่สมบูรณ์ไม่ว่าจะเป็นงานที่ หนัก หรือยากลำบาก ครูก็ พร้อมที่จะเสียสละและ อดทนเพื่อลูกศิษย์</p>	<p>บางครั้งครูไม่จำเป็นต้อง สอนหรือสื่อสารเพื่อให้ นักเรียนเข้าใจอย่างท่อง แท้ แต่ครูสามารถเป็น บุคคลที่เป็นตัวอย่าง เป็น ต้นแบบที่ดีให้กับนักเรียน ได้ แล้วสิ่งนั้นอาจจะมีค่า มากกว่าคำสอนของครู</p>
<p>รูปแบบและ การแสดงออก</p>	<p>ใช้สัญลักษณ์ทางรูปทรง ของวัตถุต่างๆ เช่น เสาดง เสื้อผ้าชุดนักเรียน เทียนไข ประกอบสร้าง ผสมผสาน ระหว่างความจริงที่เกิด ขึ้นกับจินตนาการของผู้ สร้างสรรค์ จึงเรียกได้ว่า เป็นรูปแบบผลงานศิลปะ เหนือจริง</p>	<p>ครูปฏิบัติหน้าที่ที่สื่อถึงการ สร้าง ตัดแต่ง ดูแล รักษา สภาพแวดล้อมของรูปทรงโดย ประกอบสร้างและผสม รูปทรงของมนุษย์(Figure)ที่ เป็นลักษณะของนักเรียนให้ ดูชัดเจนและสมบูรณ์มาก ยิ่งขึ้นผ่านสัดส่วนที่ใหญ่เกิน จริง</p>	<p>ลักษณะใบหน้าของผู้ สร้างสรรค์ที่เป็นต้นแบบ ในการประพฤติปฏิบัติตน แก่นักเรียน ผสมผสาน กลมกลืนเข้ากับสื่อการ สอน คือ วัตถุหุ่นนิ่ง (Still life) สื่อถึงคือคำสั่ง สอนของครูอาจจะเป็น มากกว่าการสื่อสาร</p>

3.6.2 การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ เป็นการสร้างสรรค์ผลงาน จากแนวคิดแรงบันดาลใจที่มีความชัดเจน ลักษณะรูปแบบผลงานจิตรกรรมแนวเหนือจริง ซึ่งแสดงออกความรักความเมตตาของครูที่มีให้แก่ศิษย์ เป็นเสมือนที่พึ่งพิงทั้งทางกาย ใจ และสติปัญญา ตลอดจนก่อเกิดเป็นความภาคภูมิใจในการประกอบวิชาชีพครูของผู้สร้างสรรค์ เพื่อผู้ชมผลงานได้รับรู้และเข้าชมผลงาน โดยมีผลงานจำนวน 4 ชิ้น ซึ่งผลงานทั้ง 4 ชิ้น มีเทคนิค ขั้นตอนและกระบวนการดังนี้

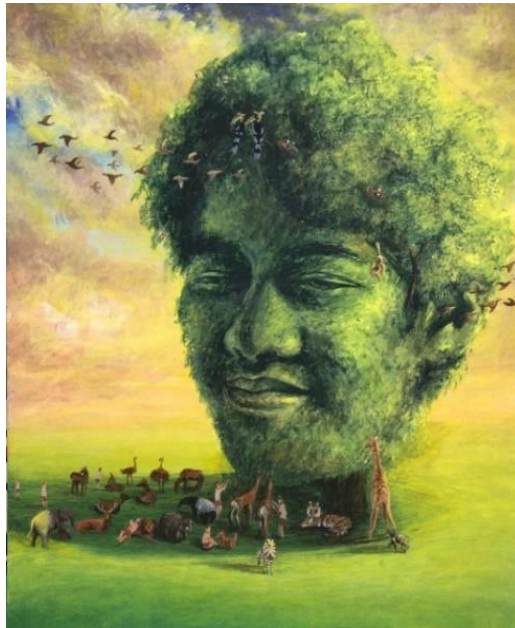
3.6.2.1 การออกแบบโครงร่าง (Sketch Design) เป็นการนำเสนอแนวความคิดในการออกแบบสร้างสรรค์ผลงาน โดยนำเสนอโครงร่างภาพรวมแล้วจึงสรุปแนวความคิดรายละเอียดย่อยเพื่อนำไปสู่ชิ้นงานที่จะเตรียมในการสร้างสรรค์ กำหนดโครงร่างที่ชัดเจนตอบสนองแนวคิดและจุดประสงค์ที่ต้องการให้ผู้ชมผลงานรับรู้ความรู้สึกและแนวความคิดโดยคำนึงถึงการจัดการรูปแบบและวิธีการเพื่อนำเสนอผลงานอย่างสมบูรณ์

ดังนั้น การออกแบบโครงร่างผลงานสร้างสรรค์ทุกชิ้นเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างสรรค์ผลงานเพื่อวัตถุประสงค์ในการถ่ายทอดแนวความคิดและแรงบันดาลใจที่ต้องการสื่อสารให้ผู้ชมผลงานรับรู้และนำไปสู่การพัฒนาผลงานการสร้างสรรค์ของผู้สร้างสรรค์



รูปภาพที่ 46 เตรียมข้อมูล,ต้นแบบ,แบบร่าง (Sketch)

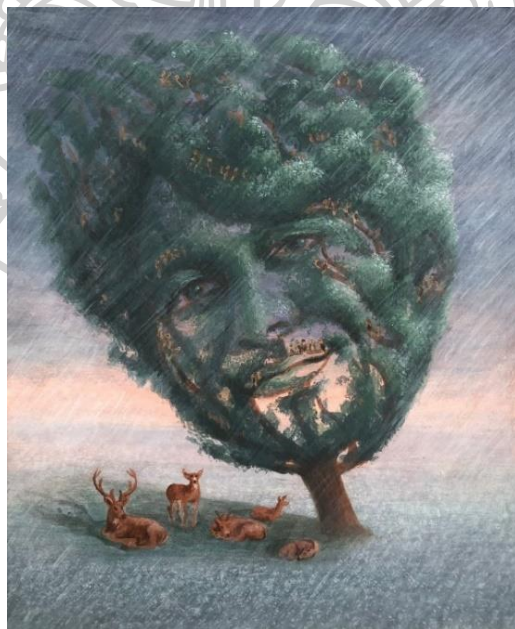
ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์, กรกฎาคม 2565



รูปภาพที่ 47 แบบร่างผลงาน (Sketch) ผลงานชิ้นที่ 1 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 1”

เทคนิคสีอะคริลิคบนกระดาษชานอ้อย ขนาด 20x24 ซม.

ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์, กรกฎาคม 2565



รูปภาพที่ 48 แบบร่างผลงาน (Sketch) ผลงานชิ้นที่ 1 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 2”

เทคนิคสีอะคริลิคบนกระดาษชานอ้อย ขนาด 20x24 ซม.

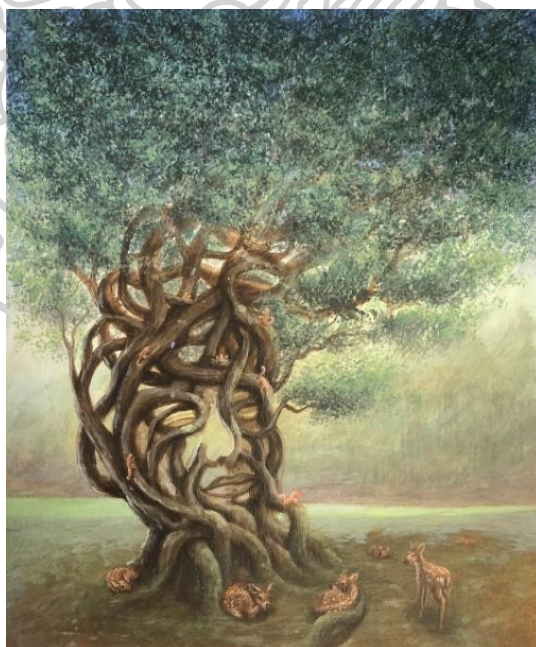
ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์, กรกฎาคม 2565



รูปภาพที่ 49 แบบร่างผลงาน (Sketch) ผลงานชิ้นที่ 3 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 3”

เทคนิคสีอะคริลิคบนกระดาษชานอ้อย ขนาด 20x24 ซม.

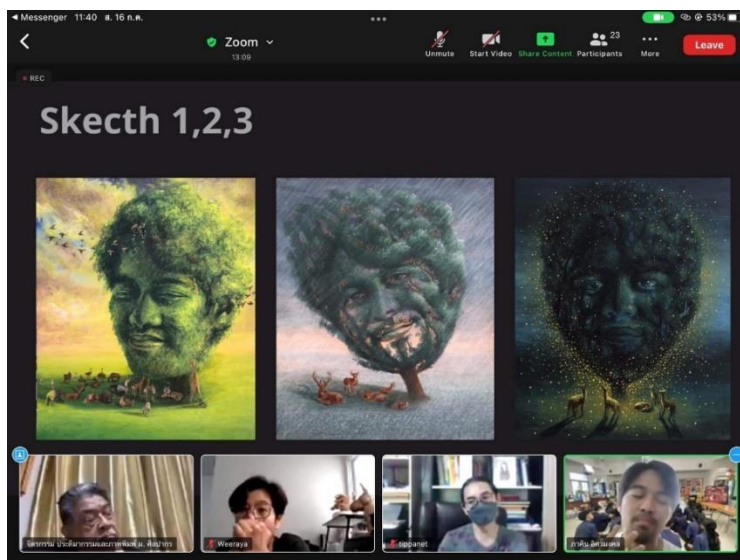
ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์, กรกฎาคม 2565



รูปภาพที่ 50 แบบร่างผลงาน (Sketch) ผลงานชิ้นที่ 4 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 4”

เทคนิคสีอะคริลิคบนกระดาษชานอ้อย ขนาด 20x24 ซม.

ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์, กรกฎาคม 2565



รูปภาพที่ 51 เสนอแบบร่างผลงาน(Sketch) ทั้ง 4 ชิ้น ต่อคณะกรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา
ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์, กรกฎาคม 2565

3.6.2.2 การสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อนำไปสู่ผลงานศิลปะที่สมบูรณ์ จากแบบโครง
ร่าง (Sketch Design) ที่สมบูรณ์นั้นมึวิธีการสร้างสรรค์ผลงาน ดังนี้



รูปภาพที่ 52 เตรียมวัสดุ อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงาน
ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์, สิงหาคม 2565

ผลงานชิ้นที่ 1 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 1” เทคนิคสีอะคริลิคบนเฟรมผ้าใบ ขนาด 100x120 ซม.



รูปภาพที่ 53 ลงสีพื้นหลังชิ้นที่ 1 ผลงานชิ้นที่ 1 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 1”

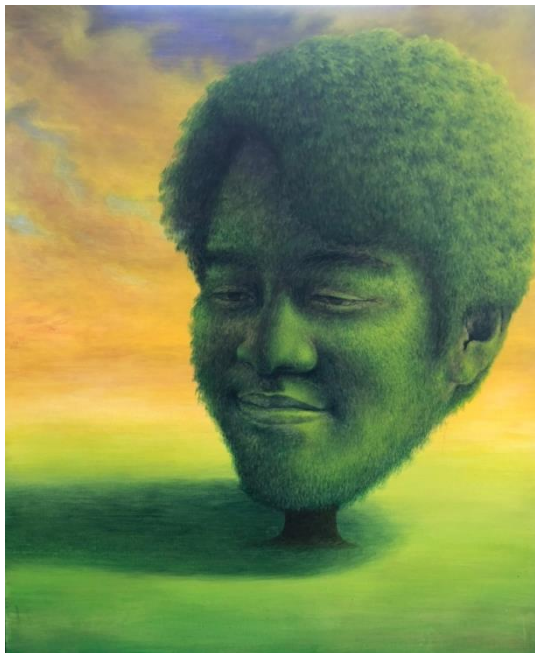
ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์, สิงหาคม 2565



รูปภาพที่ 54 ลงสีพื้นหลังชิ้นที่ 2 โดยเพิ่มบรรยากาศของผลงานและร่างโครงสร้างองค์ประกอบ

ผลงานชิ้นที่ 1 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 1”

ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์, สิงหาคม 2565



รูปภาพที่ 55 ลงสีองค์ประกอบต่างๆโดยภาพรวม ผลงานชิ้นที่ 1 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 1”
ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์, สิงหาคม 2565



รูปภาพที่ 56 เพิ่มองค์ประกอบย่อยพร้อมเก็บรายละเอียดทุกส่วนของภาพให้สมบูรณ์ ผลงานชิ้นที่ 1
“ร่มไม้ของครู หมายเลข 1”
ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์, สิงหาคม 2565

ผลงานชิ้นที่ 2 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 2” เทคนิคสีอะคริลิคบนเฟรมผ้าใบ ขนาด 100x120 ซม.



รูปภาพที่ 57 ลงสีพื้นหลังและร่างภาพ ผลงานชิ้นที่ 2 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 2”
ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์, กันยายน 2565



รูปภาพที่ 58 ลงสีโครงสร้างลำต้นและกิ่งไม้ตามรูปทรงใบหน้า (Portrait)
ผลงานชิ้นที่ 2 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 2”



รูปภาพที่ 59 ลงสีและใส่องค์ประกอบต่างๆของต้นไม้โดยภาพรวม ผลงานชั้นที่ 2

“ร่มไม้ของครู หมายเลข 2”

ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์, กันยายน 2565



รูปภาพที่ 60 เพิ่มส่วนที่เป็นองค์ประกอบย่อยพร้อมเก็บรายละเอียดทุกส่วนของภาพให้สมบูรณ์

ผลงานชั้นที่ 2 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 2”

ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์, กันยายน 2565



รูปภาพที่ 61 นำเสนอความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์ ครั้งที่ 2 ผลงานทั้ง 2 ชิ้น

“ร่มไม้ของครู หมายเลข1,2”

ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์, กันยายน 2565



รูปภาพที่ 62 นำเสนอความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์ ครั้งที่ 2 ต่อคณะกรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อนำคำแนะนำ มาแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาผลงานให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผลงานทั้ง 2 ชิ้น

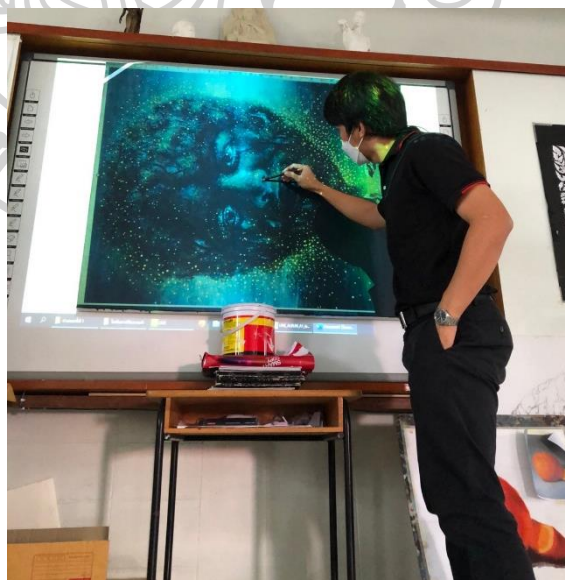
“ร่มไม้ของครู หมายเลข1,2”

ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์, กันยายน 2565

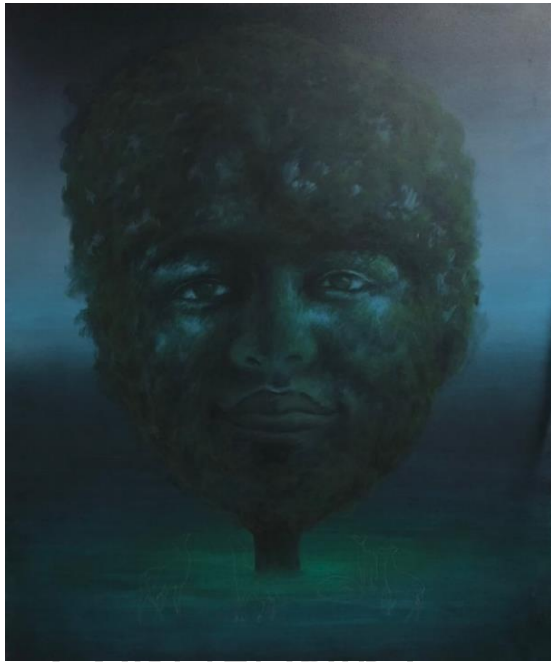
ผลงานชิ้นที่ 3 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 3” เทคนิคสีอะคริลิคบนเฟรมผ้าใบ ขนาด 100x120 ซม.



รูปภาพที่ 63 ลงสีพื้นหลัง ผลงานชิ้นที่ 3 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 3”
ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์, กันยายน 2565



รูปภาพที่ 64 ร่างโครงสร้างตามแบบร่าง(Sketch) ผลงานชิ้นที่ 3
“ร่มไม้ของครู หมายเลข 3”
ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์, กันยายน 2565



รูปภาพที่ 65 ลงสีและใส่องค์ประกอบต่างๆของต้นไม้โดยภาพรวม
ผลงานชิ้นที่ 3 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 3”
ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์, กันยายน 2565

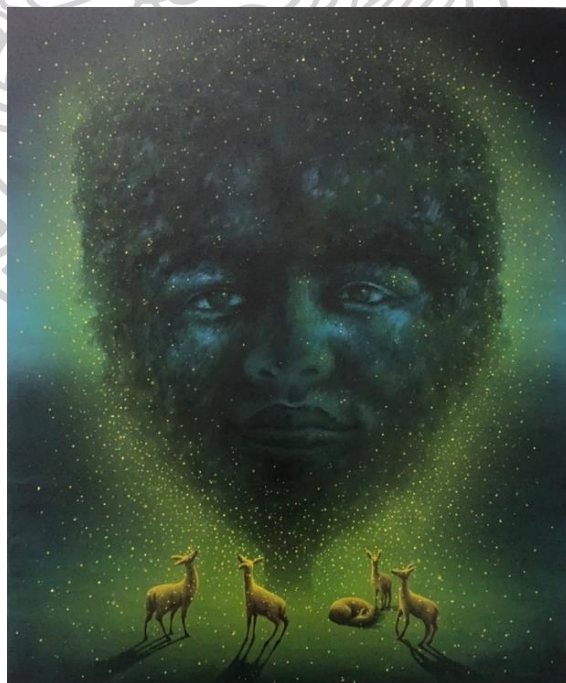


รูปภาพที่ 66 เพิ่มน้ำหนักอ่อนโดยใช้เครื่องพ่นสี (Airbrush) ผลงานชิ้นที่ 3
“ร่มไม้ของครู หมายเลข 3” ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์, กันยายน 2565



รูปภาพที่ 67 เพิ่มส่วนที่เป็นองค์ประกอบต่างๆ ผลงานชิ้นที่ 3 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 3”

ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์, กันยายน 2565



รูปภาพที่ 68 เก็บรายละเอียดทุกส่วนของภาพให้สมบูรณ์ ผลงานชิ้นที่ 3 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 3”

ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์, กันยายน 2565

ผลงานชิ้นที่ 4 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 4” เทคนิคสีอะคริลิคบนเฟรมผ้าใบ ขนาด 100x120 ซม.



รูปภาพที่ 69 ลงสีพื้นหลังและร่างภาพ ผลงานชิ้นที่ 4 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 4”

ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์, ตุลาคม 2565



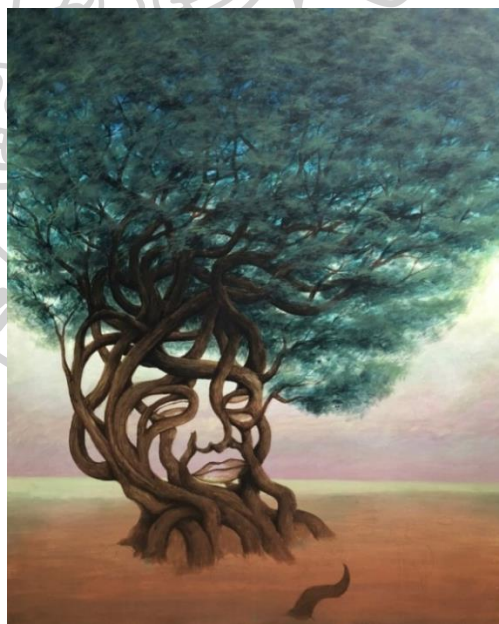
รูปภาพที่ 70 ลงสีโครงสร้างลำต้นและกิ่งไม้ตามรูปทรงใบหน้า (Portrait) ผลงานชิ้นที่ 4

“ร่มไม้ของครู หมายเลข 4”

ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์, ตุลาคม 2565



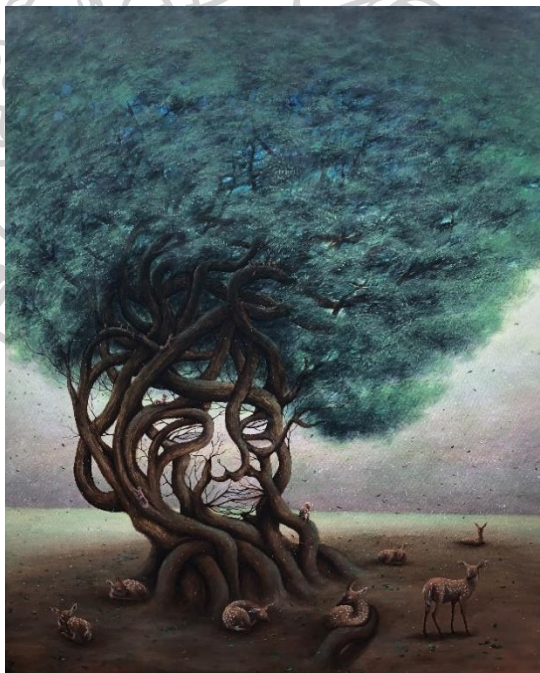
รูปภาพที่ 71 ลงสีโครงสร้างลำต้นและกิ่งไม้ตามรูปทรงใบหน้า (Portrait)
 ผลงานชิ้นที่ 4 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 4”
 ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์, ตุลาคม 2565



รูปภาพที่ 72 ลงสีและใส่องค์ประกอบต่างๆของต้นไม้โดยภาพรวม
 ผลงานชิ้นที่ 4 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 4”
 ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์, ตุลาคม 2565



รูปภาพที่ 73 เก็บรายละเอียดของสีบรรยากาศโดยเน้นน้ำหนักเข้ม
ผลงานชิ้นที่ 4 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 4”
ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์, ตุลาคม 2565



รูปภาพที่ 74 เพิ่มองค์ประกอบส่วนต่างๆและเก็บรายละเอียดของภาพให้สมบูรณ์
ผลงานชิ้นที่ 4 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 4”
ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์, ตุลาคม 2565



รูปภาพที่ 75 นำเสนอความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์ ครั้งที่ 3
ผลงานทั้ง 4 ชิ้น “ร่มไม้ของครู หมายเลข1,2,3,4”
ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์, ตุลาคม 2565



รูปภาพที่ 76 นำเสนอความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์ ครั้งที่ 3 ต่อคณะกรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา
เพื่อนำคำแนะนำ มาแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาผลงานให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น เพื่อเตรียมนำผลงานจัด
นิทรรศการผลงานทั้ง 4 ชิ้น “ร่มไม้ของครู หมายเลข1,2,3,4”
ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์, ตุลาคม 2565

สรุป

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ ด้วยเทคนิควิธีการและกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะประเภทจิตรกรรม(Painting) รูปแบบแนวเหนือจริง (Surrealism) ระบายสีอะคริลิกบนเฟรมผ้าใบ(Acrylic on canvas) ขนาด 100x120 เซนติเมตร จำนวน 4 ชิ้น ซึ่งเทคนิคนี้ยังเป็นส่วนหนึ่งในการนำไปจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนของผู้สร้างสรรค์เอง จึงมีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์ถึงประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม อีกทั้งยังมีความประทับใจและชื่นชอบตลอดจนศึกษา วิเคราะห์รูปแบบ เทคนิควิธีการรวมถึงกระบวนการสร้างสรรค์จากผลงานของศิลปิน ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ปรับใช้ให้เกิดลักษณะเฉพาะตนในการสร้างสรรค์ผลงาน ที่ต้องการถ่ายทอดเรื่องราวจากประสบการณ์ในการประกอบวิชาชีพครู โดยอาศัยอารมณ์ความรู้สึกของตนเองเป็นสื่อในการแสดงออกถึงความรักความเมตตาต่อศิษย์ มีความเป็นมิตร คอยดูแลเอาใจใส่ เปรียบเสมือนตนเองเป็นที่พึ่งพิงทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา พร้อมทั้งจะเสียสละ อดทน อดกลั้นต่อปัญหาและอุปสรรคต่างๆ เพื่อนำพาชีวิตนักเรียนให้เจริญเติบโตได้อย่างสมบูรณ์ จนก่อเกิดเป็นความรู้สึกภาคภูมิใจในความเป็นครูของตนเอง และมองเห็นคุณค่าของวิชาชีพครูมากยิ่งขึ้น โดยการแสดงออกผ่านสัญลักษณ์ทางรูปทรงของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เปรียบเสมือนครูคือต้นไม้ใหญ่แสดงรูปทรงผสมผสานกลมกลืนของใบหน้าของผู้สร้างสรรค์เอง (Portrait) แทนสัญลักษณ์ของครู และร่มเงาอันร่มรื่นที่ให้ความรู้สึกถึงความรักความเมตตาต่อศิษย์ คอยเป็นที่พึ่งพิงอิงอาศัยของเหล่าบรรดาลูกศิษย์ทั้งหลาย อีกทั้งยังได้นำรูปแบบและวิธีการจากการศึกษาผลงานศิลปกรรมของศิลปินมาเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนแนวคิด เทคนิควิธีการในการเขียนภาพจิตรกรรม(Painting) โดยใช้วัสดุอุปกรณ์และขั้นตอนดังนี้

- 1.เตรียมเฟรมผ้าใบสีขาว ขนาด 100 x 120 ซม.
- 2.ลงสีพื้นหลังด้วยสีอะคริลิก (Acrylic) ตามสีบรรยากาศของแบบภาพร่าง(Sketch)
- 3.ใช้ดินสอสีร่างแบบด้วยเครื่องฉายภาพ (Projector)
- 4.ลงสีโครงสร้างองค์ประกอบหลักหรือจุดเด่น เช่น ต้นไม้ กิ่งไม้ พุ่มไม้ รูปทรงใบหน้า
- 5.ลงสีโครงสร้างและองค์ประกอบรองหรือจุดรอง เช่น สัตว์ต่างๆ เงาร่มไม้
- 6.เก็บรายละเอียดของภาพให้สมบูรณ์

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะครั้งนี้ผ่านกระบวนการทดลองทางเทคนิค วิธีการเช่น การใช้อุปกรณ์เครื่องพ่นสี(Airbrush) ในการสร้างบรรยากาศความกลมกลืนของสีและแสงเงา ตลอดจนปรับปรุงพัฒนามาตรฐานรูปแบบของผลงานให้ลงตัวมากยิ่งขึ้น นำไปสู่ผลงานศิลปะที่สามารถสร้างความตระหนักถึงคุณค่าและจิตวิญญาณของความเป็นครูให้แก่ตนเองและผู้อื่น

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์การสร้างสรรค์

ผลงานสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ชุดนี้ในหัวข้อ “ครูคือร่มไม้ : บทเรียนเหนือความเป็นจริง” ต้องการถ่ายทอดเรื่องราวจากประสบการณ์ในการประกอบวิชาชีพครู โดยอาศัยอารมณ์ความรู้สึกของตนเองเป็นสื่อในการแสดงออกถึงความรักความเมตตาต่อศิษย์จนก่อให้เกิดเป็นความรู้สึกภาคภูมิใจในความเป็นครูของตนเองและการมองเห็นคุณค่าของวิชาชีพครูมากยิ่งขึ้น พัฒนาการในการสร้างสรรค์ผลงานครั้งนี้เริ่มจากแรงบันดาลใจสู่การสร้างสรรค์ผลงานโดยผ่านกระบวนการคิด วิเคราะห์ ทดลอง ทั้งด้านแนวความคิด ขั้นตอนกระบวนการสร้างสรรค์ รูปแบบและเทคนิควิธีการแสดงออก รวมไปถึงการแสดงออกสื่อสารเนื้อหาความต้องการผ่านผลงาน จึงสามารถวิเคราะห์การสร้างสรรค์ การพัฒนาผลงานในแต่ละช่วงได้ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์ช่วงก่อนวิทยานิพนธ์

- 4.1.1 วิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์ช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1 มี 2 ชิ้น
- 4.1.2 วิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์ช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 2 มี 2 ชิ้น
- 4.1.3 วิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์ช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3 มี 2 ชิ้น

4.2 วิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์

- 4.2.1 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 1”
- 4.2.2 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 2”
- 4.2.3 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 3”
- 4.2.4 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 4”
- 4.2.5 วิเคราะห์ผลงานศิลปกรรมของศิลปินและผลงานวิทยานิพนธ์

4.1 วิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์ช่วงก่อนวิทยานิพนธ์

การสร้างสรรค์ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ในช่วงนี้เป็นการพัฒนาผลงานที่มีความชัดเจนทั้งด้านแนวความคิด การสร้างสรรค์ผลงานและการแสดงออก ส่งผลให้ผลงานมีรูปแบบที่เป็นลักษณะเฉพาะมากยิ่งขึ้นคือการใช้สัญลักษณ์ทางจิตรกรรม ซึ่งสามารถวิเคราะห์ผลงานผ่านกระบวนการคิด การทดลองและพัฒนาการสร้างสรรค์ผลงาน ดังนี้

การใช้สัญลักษณ์ทางจิตรกรรม โดยการสร้างรูปทรงของสิ่งหนึ่งผสมผสานให้กลมกลืนกับอีกสิ่งหนึ่ง ให้เกิดความแปลกใหม่ น่าสนใจ จากการแปรเปลี่ยนทั้งลักษณะทางกายภาพและการสื่อความหมายจากความเป็นจริงให้ดูเหนือจริงมากยิ่งขึ้น เพื่อถ่ายทอดเรื่องราว เนื้อหาสาระตามจินตนาการ ประกอบกับการใช้พื้นที่ว่าง สีและแสงเงาของบรรยากาศเป็นส่วนทำให้ผลงานมีมิติ เกิดอารมณ์และความรู้สึก และมีจินตนาการ รวมทั้งการจัดองค์ประกอบที่เน้นการสื่อสารสัมพันธ์

ระหว่างจุดเด่นกับจุดรอง ที่ให้ความสงบนิ่ง ไม่หวั่นไหว หนักแน่นเป็นดั่งอุดมคติความเป็นครูสู่แนวความคิดของผู้สร้างสรรค์ การใช้สัญลักษณ์ที่สามารถสื่อความหมายให้ผู้ชมได้เข้าใจและขบคิด เกิดจินตนาการ ทำให้ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ มีความโดดเด่นและสามารถนำไปพัฒนาต่อยอดสู่การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์หัวข้อ ครูคือร่มไม้ : บทเรียนเหนือความเป็นจริง

4.1.1 วิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์ช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1 มี 2 ชั้น

4.1.1.1 วิเคราะห์ พัฒนาการด้านแรงบันดาลใจและแนวความคิด

จากประสบการณ์ในการรับราชการครู ระดับชั้นมัธยมศึกษา ปฏิบัติหน้าที่เป็นครูผู้สอน ครูที่ปรึกษา และครูผู้รับผิดชอบในการพัฒนานักเรียนทางด้านทัศนศิลป์ (กิจกรรมนักเรียนความสามารถพิเศษด้านทัศนศิลป์) ทำให้ข้าพเจ้าสัมผัสกับคำว่า ครู ได้มากยิ่งขึ้น ร่วมเดินทางและเรียนรู้ในระบบของการศึกษาเห็นถึงการพัฒนาและปัญหาเชิงโครงสร้างจนบางครั้งก็ท้อถอย เหนื่อยล้า บั่นทอนจิตใจ แต่ด้วยอุดมการณ์ความเป็นครู มุ่งมั่นและตั้งใจในการสอน เห็นพัฒนาการเติบโตของศิษย์รุ่นแล้วรุ่นเล่า ทำให้มีกำลังใจ ยกกระตือรือร้นวิญญานความเป็นครูให้สูงขึ้น ฝ่าฟันอุปสรรคปัญหาของระบบทั้งหลาย จนเกิดเป็นแรงบันดาลใจในการทำงานสร้างสรรค์ชุดนี้ขึ้น

ข้าพเจ้าสะท้อนแนวความคิด มุมมองเนื้อหาสาระผ่านสัญลักษณ์ทางจิตรกรรมเพื่อให้ผู้ชมได้เข้าใจแล้วเห็นความสำคัญของการศึกษามากขึ้น อีกทั้งยังเป็นเครื่องเตือนใจในการทำงานของข้าพเจ้าเอง ส่งต่อแรงบันดาลใจในการสร้างคนและการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะต่อไป

4.1.1.2 วิเคราะห์ พัฒนาการด้านรูปแบบและการแสดงออก

เป็นการใช้สัญลักษณ์ทางรูปทรงแทนพื้นที่แห่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูภายในโรงเรียน โดยองค์ประกอบของภาพเป็นการจำลองสภาพแวดล้อมจริงหรือภาพเสมือนจริงแต่ใช้สัญลักษณ์ทางรูปทรงของวัตถุต่างๆ เช่น เสาคอนกรีต เสื้อผ้าชุดนักเรียน เทียนไข ประกอบสร้าง ผสมผสานระหว่างความจริงที่เกิดขึ้นกับจินตนาการของผู้สร้างสรรค์ จึงเรียกได้ว่าเป็นรูปแบบผลงานศิลปะเหนือจริง (Surrealism) ส่วนบรรยากาศภาพใช้โทนสีที่เข้มและมืด ให้ความรู้สึกสงบ อบอวน อีกทั้งแสงที่ปรากฏภายในผลงานเน้นบางส่วนที่เป็นองค์ประกอบสำคัญหรือเป็นจุดเด่นของภาพ



รูปภาพที่ 77 วิเคราะห์ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1 ชั้นที่ 1

ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์,มกราคม 2565

ชื่อผลงาน : บ้านหลังที่สอง ขนาด : 60x80 ซม. เทคนิค : สีอะคริลิคบนเฟรมผ้าใบ



รูปภาพที่ 78 วิเคราะห์ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1 ชั้นที่ 2

ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์,มกราคม 2565

ชื่อผลงาน : ดวงประทีป ขนาด : 70x45 ซม. เทคนิค : สีอะคริลิคบนเฟรมผ้าใบ

4.1.2 วิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์ช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 2 มี 2 ชิ้น

4.1.2.1 วิเคราะห์ พัฒนาการด้านแรงบันดาลใจและแนวความคิด

ครู คือ ผู้สร้างคน ประโยคที่ดูธรรมดา แต่แฝงความหมายอันลึกซึ้งและยิ่งใหญ่สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้สร้างสรรค์เองก็เป็นหนึ่งในผู้ประกอบวิชาชีพนี้ จึงนำประสบการณ์มาถ่ายทอดสู่แนวความคิด เพราะครูต้องใช้ทั้งร่างกาย แรงใจ และสติปัญญา ในการปฏิบัติหน้าที่ของการเป็นผู้สร้างคน คือ นักเรียนหรือลูกศิษย์ของตนให้ประสบความสำเร็จไม่ว่าจะเป็นงานที่หนัก งานที่เหนื่อย หรืองานที่ยาก ครูก็พร้อมที่จะเสียสละและอดทนเพื่อส่งมอบสิ่งที่ดีให้กับนักเรียนให้มีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุข

4.1.2.2 วิเคราะห์ พัฒนาการด้านรูปแบบและการแสดงออก

ผลงานชุดนี้ใช้ตนเองเป็นสื่อกลางในการแสดงออก โดยในภาพจะมีคนสวมชุดข้าราชการครูกำลังปฏิบัติหน้าที่ที่แสดงออกถึงการสร้าง ตัดแต่ง ดูแล รักษาส่งผลให้ลักษณะทางกายภาพของรูปทรงต่างๆ ชัดเจนและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น แฝงนัยยะทางความหมายของครูผู้สร้างคน โดยใช้จินตนาการประกอบสร้างและผสมผสานรูปทรงของมนุษย์(Figure)ที่เป็นลักษณะของนักเรียนเข้ากับสภาพแวดล้อมที่คุ้นชินขยายรูปทรงของจุดเด่นหรือจุดสำคัญในการนำเสนอขนาดสัดส่วนที่ใหญ่เกินจริงเพื่อสะท้อน งานของครูที่ถึงแม้จะหนัก จะเหนื่อยหรือยากลำบากเพียงใด ก็มีโอกาสทำให้ครูต้องหยุดที่จะสร้างฝัน สร้างคนจนถึงการสร้างชาติในอนาคต บรรยากาศของสีและแสงมีความสว่างสดใสขึ้นกว่าผลงานชุดที่ 1 เพื่อตอบสนองความรู้สึกของผู้สร้างสรรค์และผู้ชมผลงาน



รูปภาพที่ 79 วิเคราะห์ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 2 ชั้นที่ 1
 ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์,กุมภาพันธ์ 2565
 ชื่อผลงาน : แจ็คผู้สร้างยักษ์ หมายเลข 1 ขนาด : 60x80 ซม.
 เทคนิค : สีอะคริลิคบนเฟรมผ้าใบ



รูปภาพที่ 80 วิเคราะห์ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 2 ชั้นที่ 2
 ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์,กุมภาพันธ์ 2565
 ชื่อผลงาน : แจ็คผู้สร้างยักษ์ หมายเลข 2 ขนาด : 100x80 ซม.
 เทคนิค : สีอะคริลิคบนเฟรมผ้า

4.1.3 วิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์ช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3 มี 2 ชิ้น

4.1.3.1 วิเคราะห์ พัฒนาการด้านแรงบันดาลใจและแนวความคิด

คำว่า "ครู" มาจากศัพท์ ภาษาสันสกฤต "คุรุ" และ ภาษาบาลี "ครุ" แปลว่า ผู้มีความหนักแน่น / ผู้ควรเคารพ /หนัก อันหมายถึงความรับผิดชอบในการอบรมสั่งสอน ข้าพเจ้าเคยตั้งคำถามกับนักเรียนว่า มุมมองที่นักเรียนมองเห็นครู นั้นเป็นอย่างไร คำตอบที่ได้คือ ครู เป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตัวและปฏิบัติงาน(ศิลปะ) บางทีครูไม่จำเป็นต้องสอนหรือสื่อสาร เพื่อให้ นักเรียนเข้าใจอย่างท่องแท้ แต่ครูสามารถเป็นบุคคลที่เป็นตัวอย่าง เป็นต้นแบบ แบบอย่างที่ดี ให้กับนักเรียนได้ แล้วสิ่งนั้นอาจจะมีค่ามากกว่าคำสอนของครู

4.1.3.2 วิเคราะห์ พัฒนาการด้านรูปแบบและการแสดงออก

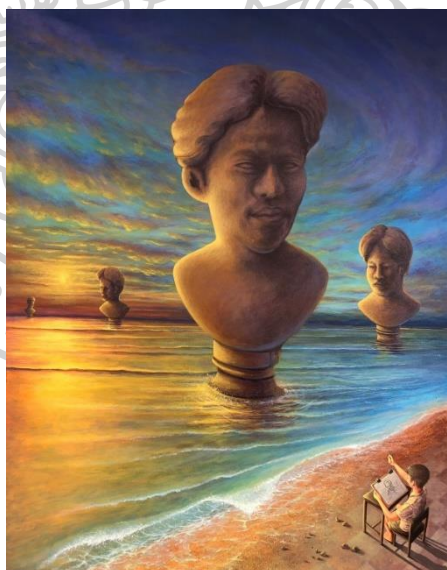
จากแรงบันดาลใจของประสบการณ์สู่แนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อถ่ายทอดเรื่องราว เนื้อหาสาระและอารมณ์ความรู้สึก ผ่านการใช้สัญลักษณ์ของจุดเด่นหรือส่วนสำคัญของผลงานแทนตัวตนของครูคือลักษณะใบหน้าของผู้สร้างสรรค์ที่เป็นต้นแบบหรือเป็นตัวอย่างในการประพฤติปฏิบัติตนให้กับนักเรียน นำรูปทรงของใบหน้าตนเองผสมผสานกลมกลืนเข้ากับวัตถุที่ใช้ในการเรียนการสอนนั่นคือ หุ่นนิ่ง(Still life) สื่อความหมายของรูปทรงทางวัตถุ วัสดุหรืออุปกรณ์ในการจัดการเรียนรู้วิชาศิลปะ แฝงนัยยะทางอันสำคัญ คือคำสั่งสอนของครูอาจจะเป็นมากกว่าการสื่อสาร การบรรยายอธิบายสิ่งต่างๆ แต่เป็นการทำให้นักเรียนเห็น เป็นต้นแบบและดูตัวเราเป็นแบบอย่างที่ดีได้ สร้างสภาพแวดล้อมภายในภาพอิงความเป็นธรรมชาติที่เป็นจริง แต่ให้ความรู้สึกมีจินตนาการจากการประสานกลมกลืนระหว่างองค์ประกอบต่างๆกับบรรยากาศของภาพให้ดูเหนือความเป็นจริง



รูปภาพที่ 81 วิเคราะห์ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3 ชั้นที่ 1

ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์, มีนาคม 2565

ชื่อผลงาน : ครุต้นแบบ หมายเลข 1 ขนาด : 60x80 ซม. เทคนิค : สีอะคริลิคบนเฟรมผ้าใบ



รูปภาพที่ 82 วิเคราะห์ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3 ชั้นที่ 2

ที่มา : ถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์, มีนาคม 2565

ชื่อผลงาน : ครุต้นแบบ หมายเลข 1 ขนาด : 100x80 ซม. เทคนิค : สีอะคริลิคบนเฟรมผ้าใบ

ตารางที่ 4 ตารางวิเคราะห์ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1-3

วิเคราะห์ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์	 ชุดที่ 1	 ชุดที่ 2	 ชุดที่ 3
แรงบันดาลใจและแนวความคิด	<p>ประสบการณ์ในการประกอบวิชาชีพครู ด้วยอุดมการณ์ความเป็นครู มุ่งมั่นและตั้งใจ ในหน้าที่ พัฒนาศิษย์ รุ่นแล้วรุ่นเล่าจนประสบความสำเร็จ ทำให้เห็นคุณค่าในวิชาชีพและ ยกกระต๊อบจิตวิญญาณความเป็นครูให้สูงขึ้น</p>	<p>ถ่ายทอดจากประสบการณ์สู่แนวคิด เพราะครูต้องใช้ทั้งแรงกาย แรงใจ และสติปัญญา ในการอบรมสั่งสอน นักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ไม่ว่าจะเป็งานที่หนักหรือยากลำบาก ครูก็พร้อมที่จะเสียสละและอดทนเพื่อลูกศิษย์</p>	<p>ครูเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านต่างๆ บางครั้งครูไม่จำเป็นต้องสอนหรือสื่อสารเพื่อให้นักเรียนเข้าใจอย่างท่องแท้ แต่ครูสามารถเป็นบุคคลที่เป็นตัวอย่าง เป็นต้นแบบที่ดีให้กับนักเรียนได้ แล้วสิ่งนั้นอาจจะมีความมากกว่าคำสอนของครู</p>
รูปแบบวิธีการและการแสดงออก	<p>ใช้สัญลักษณ์ทางรูปทรง ของวัตถุต่างๆ เช่น เสาธง เสื้อผ้าชุดนักเรียน เทียนไข ประกอบสร้างผสมผสานระหว่างความจริงที่เกิดขึ้นกับจินตนาการของผู้สร้างสรรค์ จึงเรียกได้ว่าเป็นรูปแบบผลงานศิลปะเหนือจริง</p>	<p>ครูกำลังปฏิบัติหน้าที่ที่สื่อถึงการสร้าง ตัดแต่งดูแล รักษาสภาพแวดล้อมของรูปทรง โดยประกอบสร้างและผสมผสานรูปทรงของมนุษย์(Figure)ที่เป็นลักษณะของนักเรียนให้ดูชัดเจนและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นผ่านสัดส่วนที่ใหญ่เกินจริง</p>	<p>ลักษณะใบหน้าของผู้สร้างสรรค์ที่เป็นต้นแบบในการประพุดิปฏิบัติตนแก่นักเรียนผสมผสานกลมกลืนเข้ากับสื่อ การสอน คือวัตถุหุ่นนิ่ง(Still life) สื่อถึงคือคำสั่งสอนของครูอาจจะเป็นมากกว่าการสื่อสาร</p>

ตารางที่ 4 ตารางวิเคราะห์ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1-3

วิเคราะห์ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์	 ชุดที่ 1	 ชุดที่ 2	 ชุดที่ 3
แนวทางพัฒนา	ปรับโทนให้มีมิติของความรู้สึกมีความสุข เพื่อ แสดงออกถึงความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนในด้านดี	การใช้โทนสีคุมบรรยากาศจะต้องให้ชัดเจนมากขึ้น เพราะต้องการให้รับรู้ถึงอารมณ์ความรู้สึกได้	การเพิ่มระยะ และมิติ ความลึกของบรรยากาศพื้นหลัง แสดงพื้นที่ให้ผู้ชมได้จินตนาการเพิ่มมากขึ้น

สรุป การวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์ช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ทั้ง 3 ชุด จำนวน 6 ชิ้น

การสร้างสรรค์ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์นั้น เป็นผลของการศึกษา เรียนรู้และทดลอง เทคนิควิธีการ กระบวนการสร้างสรรค์ รวมไปถึงการไตร่ตรองข้อมูล เนื้อหาสาระและวิเคราะห์ประเด็นของการประกอบวิชาชีพครูของผู้สร้างสรรค้อย่างลึกซึ้งและจริงจังมากยิ่งขึ้น ประกอบกับการตรวจสอบอารมณ์และความรู้สึกต่างๆของตนเองในช่วงเวลาขณะนั้น สังเกตเป็นประสบการณ์จนนำมาสู่แรงบันดาลใจและแนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงานแต่ละชิ้นที่มีรูปแบบและการแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ในการผสมผสานรูปทรงระหว่างตัวตน วัตถุ สิ่งแวดล้อมองค์ประกอบ บรรยากาศของภาพ อีกทั้งความสอดคล้องเชื่อมโยงของเนื้อหาสาระที่ต้องการนำเสนอในรูปแบบจิตกรรมแนวเหนือจริง(Surrealism) จนเกิดเป็นงานศิลปะที่มีลักษณะเฉพาะตัวของผู้สร้างสรรค์สู่การนำมาพัฒนาต่อยอดในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุด ครูคือร่มไม้ : บทเรียนเหนือความเป็นจริง

4.2 วิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ เป็นการสร้างสรรค์ผลงาน จากแนวคิดแรงบันดาลใจที่มีความชัดเจน ลักษณะรูปแบบผลงานจิตรกรรมแนวเหนือจริง ซึ่งแสดงออกความรักความเมตตาของครูที่มีให้แก่ศิษย์ เป็นเสมือนที่พึ่งพิงทั้งทางกาย ใจ และสติปัญญา ตลอดจนก่อให้เกิดเป็นความภาคภูมิใจในการประกอบวิชาชีพครูของผู้สร้างสรรค์ เพื่อผู้ชมผลงานได้รับรู้ถึงคุณค่า อุดมการณ์และจิตวิญญาณความเป็นครู โดยมีผลงานจำนวน 4 ชิ้น ซึ่งผลงานทั้ง 4 ชิ้น มีลักษณะเฉพาะทั้งด้านเนื้อหา รูปแบบทางกายภาพและการแสดงออก ดังนี้

4.2.1 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชิ้นที่ 1 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 1”

ผลงานชิ้นที่ 1 การใช้เทคนิคการระบายสีอะคริลิกบนเฟรมผ้าใบ (Acrylic on canvas) นอกจากจะเป็นเทคนิคที่ผู้สร้างสรรค์สนใจแล้วนั้น ยังมีความเกี่ยวข้องและเชื่อมโยงกับผู้สร้างสรรค์เอง กล่าวคือ เป็นเทคนิคที่ผู้สร้างสรรค์ได้ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน จนนำไปสู่แรงบันดาลใจ แนวความคิดที่มีความสัมพันธ์กับเทคนิควิธีการอีกด้วย ขนาดของผลงาน 100x120 ซม. โดยให้องค์ประกอบหลักของภาพเป็นโครงสร้างของต้นไม้และพุ่มไม้ขนาดใหญ่ที่ผสมกลมกลืนกับรูปทรงใบหน้าของตนเอง (Portrait) มุมหันหน้าเฉียงประมาณ 45 องศา เพื่อให้ใบหน้าครึ่งหนึ่งรับแสง แทนความหมายของการเป็นครูที่จะต้องมีความเสียสละ อดทน อดกลั้นต่ออุปสรรคต่างๆ ซึ่งอุปสรรคในที่นี้ใช้สีและแสงของบรรยากาศแสดงออกถึงความรู้สึกช่วงฤดูร้อนที่มีแสงแดดจัด ส่วนพื้นที่ว่าง (Space) ภายในผลงานเป็นตัวเชื่อมระหว่างพื้นที่กับท้องฟ้าให้เกิดความไกล มิติความรู้สึกให้เกิดจินตนาการ อีกทั้งเงาของร่มไม้ที่ปรากฏ แฝงนัยยะอันสำคัญคือ ความรักความเมตตาที่ครูมีให้กับลูกศิษย์ พร้อมทั้งดูแล ปกป้อง รักษาทุกชีวิตโดยไม่แบ่งแยก ช่วงวัย เพศ ลักษณะ อุปนิสัย และฐานะ ผ่านการแสดงออกของเหล่าสัตว์นานาพันธุ์ที่มารวมตัวกันหลบแดดใต้ร่มไม้อันอบอุ่นของคุณครู



รูปภาพที่ 83 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน : ร่มไม้ของครู หมายเลข 1

ขนาด : 100x120 ซม.

เทคนิค : สีอะคริลิคบนเฟรมผ้าใบ

ตารางที่ 5 ตารางวิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 1”

แนวความคิด	รูปแบบ	จุดเด่น	จุดด้อย	แนวทางพัฒนา
<p>ความเป็นครูจะต้องมีความเสียสละ ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจและสติปัญญา มีความอดทน อดกลั้นต่อสภาวะต่างๆ อันก่อให้เกิดอุปสรรคและปัญหา สามารถเป็นที่พึ่งพิงให้แก่ศิษย์ได้ทุกเมื่อ ทำทุกสิ่งด้วยความรัก ความเมตตา พร้อมทั้งจะดูแล ปกป้อง รักษาทุกชีวิตโดยไม่แบ่งแยก ช่วงวัย เพศ ลักษณะ อุปนิสัยและฐานะ อีกทั้งแนวความคิดยังมีเชื่อมโยงสัมพันธ์กับเทคนิควิธีการอีกด้วย</p>	<p>รูปแบบของผลงานชิ้นนี้เป็นไปตามเป้าหมายที่ ต้องการสามารถแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ได้อย่างครบถ้วน และสมบูรณ์</p>	<p>สามารถแทนสัญลักษณ์เพื่อสื่อความหมาย ในการแสดงออกของแนวความคิดของรูปแบบ เช่น รูปทรงของต้นไม้ และใบหน้า สี และแสงบรรยากาศของภาพ องค์ประกอบ จุดเด่นและจุดรองมีความสอดคล้องและเป็นเอกภาพ</p>	<p>รูปทรงของต้นไม้และใบหน้าคน (Portrait) ยังไม่ผสมกลมกลืนกัน ค่อนข้างชัดเจนเกินไป ขาดความรู้สึก เป็นธรรมชาติของต้นไม้และพุ่มไม้</p>	<p>พัฒนาด้านรูปแบบ ในการสร้างรูปทรงของต้นไม้และใบหน้าคนให้ผสมกลมกลืนและเป็นธรรมชาติให้มากยิ่งขึ้น</p>

4.2.2 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 2”

ผลงานชิ้นที่ 2 เป็นการพัฒนาต่อยอดจากชิ้นที่ 1 โดยการปรับเทคนิควิธีการระบายสีอะคริลิกในส่วนของต้นไม้และพุ่มไม้เพื่อให้เกิดรูปทรงที่ผสมกลมกลืนกับใบหน้าตนเอง (Self Portrait) โดยใช้พู่กันหัวแบนจุ่มกระแทกเป็นร่องรอยจุดสี ให้ความคล้ายกับใบไม้ระยะไกลอาศัยการเว้นร่องไม้และพุ่มไม้ ให้มองเห็นทะลุเห็นบรรยากาศของพื้นหลัง เพื่อให้ใกล้เคียงกับความเป็นธรรมชาติของต้นไม้มากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังทำให้เกิดความรู้สึกโปร่งสบาย ไม่อึดอัดจนเกินไป

องค์ประกอบหลักของภาพเป็นโครงสร้างของต้นไม้ขนาดใหญ่ที่ผสมกลมกลืนกับรูปทรงใบหน้าของตนเอง(Self Portrait) มุมหน้าตรงเอียงด้านขวาของภาพเล็กน้อย ลักษณะของใบหน้าสงบนิ่ง สายตามองตรง อมยิ้มมุมปากเล็กน้อยเพื่อให้ความรู้สึกตั้งใจ หนักแน่นและไม่หวั่นไหวกับสิ่งใด สื่อความหมายของครูผู้มีอุดมการณ์อันแน่วแน่มั่นยืนหยัดกับหน้าที่ของครู ถึงแม้จะมีอุปสรรคความยากลำบากเพียงใดที่ใช้สัญญาผ่านสื่อบรรยากาศอันมืดครึ้ม ที่มีสายลมพัดและพายุฝน ก็ยังคงไม่สามารถทำให้ต้นไม้แห่งความเป็นครูต้นนี้ เอนอ่อน หรือล้มลงได้ ส่วนพื้นที่ว่าง(Space) ภายในผลงานยังคงใช้เป็นตัวเชื่อมระหว่างพื้นที่กับท้องฟ้าเพื่อให้เกิดมิติของความไกลและความลึกก่อให้เกิดจินตนาการ อีกทั้งเงาของร่มไม้ที่ปรากฏ แผงนัยยะอันสำคัญคือ ความรักความเมตตาที่ครูมีให้กับศิษย์พร้อมที่จะดูแล ปกป้อง รักษาทุกชีวิตโดยไม่แบ่งแยก ช่วงวัย เพศ ลักษณะ อุปนิสัยและฐานะ ผ่านการแสดงออกของฝูงนกและกวางที่มารวมตัวกันเพื่อหลบพายุฝนใต้ร่มไม้ของคุณครู



รูปภาพที่ 84 ตารางวิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 2”

ชื่อผลงาน : ร่มไม้ของครู หมายเลข 2 ขนาด : 100x120 ซม. เทคนิค : สีอะคริลิคบนเฟรมผ้าใบ

ตารางที่ 6 ตารางวิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2 “ร่วมไม้ของครู หมายเลข 2”

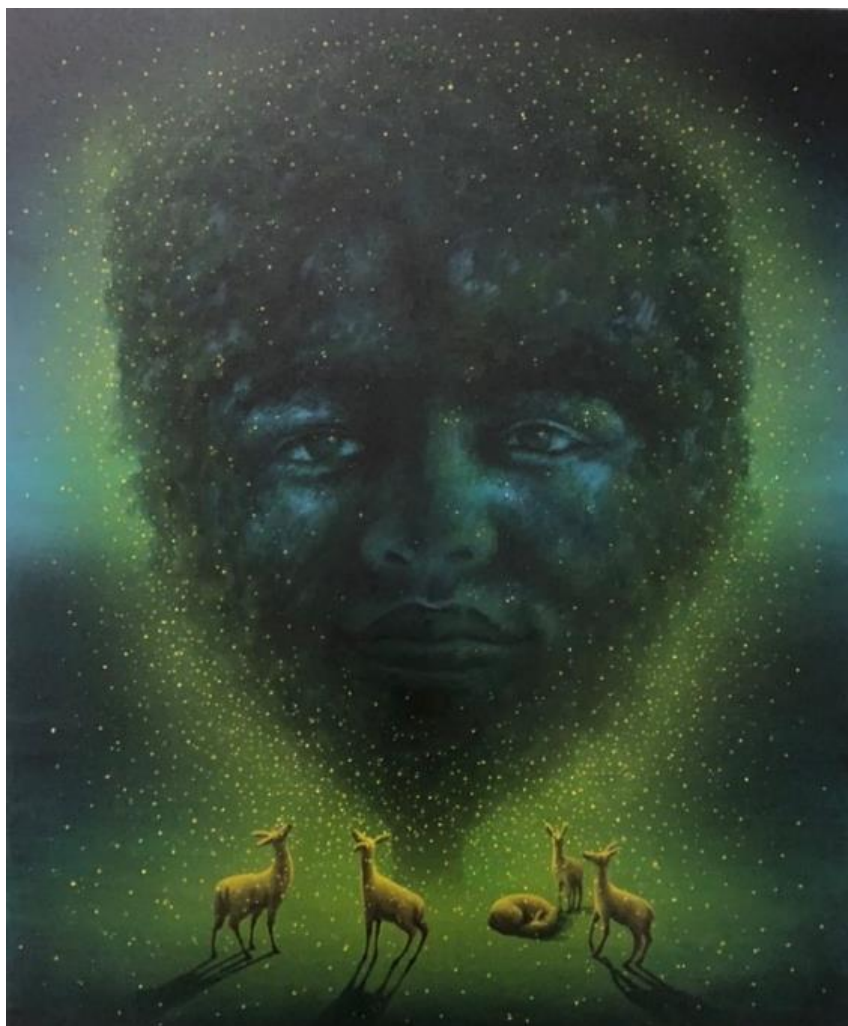
แนวความคิด	รูปแบบ	จุดเด่น	จุดด้อย	แนวทางพัฒนา
ข้าพเจ้าต้องการถ่ายทอด อุดมการณ์ และจิตวิญญาณแห่งความเป็นครูของข้าพเจ้า ในการประพฤติตน ปฏิบัติหน้าที่ อันต้องอาศัยความมุ่งมั่น ตั้งใจอดทนและแน่วแน่มั่นยืนหยัดในความเป็นครูต่อสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งจะพัฒนา ร่วมแก้ปัญหา และฝ่าฟันอุปสรรค ด้วยการมอบความรัก ความเมตตาต่อศิษย์ เพื่อให้สามารถเจริญเติบโตอยู่ในสังคมได้ได้ปกติสุข การแสดงออกในผลงานจิตรกรรมเหนือจริง ใช้สัญลักษณ์ทางรูปทรงที่สื่อความหมายและความรู้สึกเป็นไปตามขอบเขตของแนวคิด	มีการปรับเทคนิควิธีการระบายสีอะคริลิกในส่วนของต้นไม้และพุ่มไม้เพื่อให้เกิดรูปทรงที่ผสมกลมกลืนกับใบหน้าตนเอง (Self Portrait) มากยิ่งขึ้น โดยใช้พู่กันหัวแบนจุ่มกระแทกเป็นร่องรอยจุดสี ให้มีความคล้ายกับใบไม้ระยะไกลอาศัยการเว้นร่องไม้และพุ่มไม้ให้มองทะลุเห็นบรรยากาศของพื้นที่หลัง เพื่อให้ใกล้เคียงกับความ เป็นธรรมชาติของต้นไม้มากยิ่งขึ้น ทำให้ลักษณะทางกายภาพของผลงานโดยรวมมีความสมบูรณ์ และการแสดงเชิงสัญลักษณ์ชัดเจนมากยิ่งขึ้น	สามารถแทนสัญลักษณ์ สื่อความหมาย ในการแสดงออกของแนวความคิดสู่รูปแบบ เช่น รูปทรงของต้นไม้ และใบหน้า สีและแสง บรรยากาศของภาพองค์ประกอบ จุดเด่นและจุดรอง มีความสอดคล้องและสัมพันธ์กัน	ลักษณะการแสดงอารมณ์ของใบหน้าคน (Self Portrait) ให้ความรู้สึกที่ยังไม่ค่อยชัดเจน	พัฒนาด้านรูปแบบของการแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกของลักษณะใบหน้าให้ชัดเจน

4.2.3 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 3”

ผลงานชั้นที่ 3 การแสดงออกด้วยบรรยากาศตอนกลางคืน โดยใช้ความมืดเป็นส่วนขับให้แสงสว่างได้ทำหน้าที่ตามความหมาย ความงาม และความรู้สึกตามที่ผู้สร้างสรรค์ต้องการนำเสนอ โดยมีการพัฒนาเทคนิควิธีการระบายสีอะคริลิก ด้วยอุปกรณ์เครื่องพ่นสี(Airbrush) เพื่อให้ส่วนของพื้นหลังและบรรยากาศมีความกลมกลืนมากยิ่งขึ้น

ความโดดเด่นของผลงานชิ้นนี้คือแสงสว่างระยิบระยับรอบ ๆ บริเวณต้นไม้ และพุ่มไม้ ผ่านเทคนิคการผสมจุดสี(Pointillism) เป็นแสงหิ่งห้อยที่แทนตัวนักเรียนผู้ผ่านเรียนรู้จากครู ตำแหน่งองค์ประกอบหลักของภาพอยู่กึ่งกลางเฟรมผ้าใบ เป็นโครงสร้างของต้นไม้และพุ่มไม้ที่มีสัดส่วนขนาดใหญ่ขึ้นกว่าชั้นที่ 1-2 ผสมกลมกลืนกับรูปทรงใบหน้าของตนเอง(Self Portrait) มุมหน้าตรง ลักษณะของใบหน้าเอียงอ้อม สงบ สายตามองตรง มีรอยยิ้มอันเป็นมิตร ใบหน้าแสดงความรู้สึกถึงความศรัทธา ความปลื้มปิติและภาคภูมิใจในความเป็นครู สู่การทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จ โดยให้บรรยากาศของสีและแสงนั้นเป็นส่วนขยายความรู้สึกโดยภาพรวม อีกทั้งพื้นที่ว่าง(Space) ภายในผลงานยังคงใช้เป็นตัวเชื่อมระหว่างพื้นที่กับท้องฟ้าเพื่อให้เกิดมิติของความไกลและความลึกก่อให้เกิดจินตนาการ ส่วนเงาร่มไม้ที่ปรากฏ เปรียบเสมือนเป็นแบบอย่างที่ดี ในการประพฤติ ปฏิบัติตน ที่อุดมไปด้วยความรู้ ความรัก ความเมตตา ตลอดจนสร้างความศรัทธาซึ่งกันและกันระหว่างครูกับศิษย์ สู่การแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ของฝูงหิ่งห้อยที่บินให้แสงสว่างและกว้างที่มารวมตัวกันได้ร่มไม้เพื่อแสดงเคารพบูชาและสำนึกในคุณค่าของความเป็นครู





รูปภาพที่ 85 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3

ชื่อผลงาน : รวมไม้ของครู หมายเลข 3

ขนาด : 100x120 ซม.

เทคนิค : สีอะคริลิคบนเฟรมผ้าใบ

ตารางที่ 7 ตารางวิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3 “ร่วมไม้ของครู หมายเลข 3”

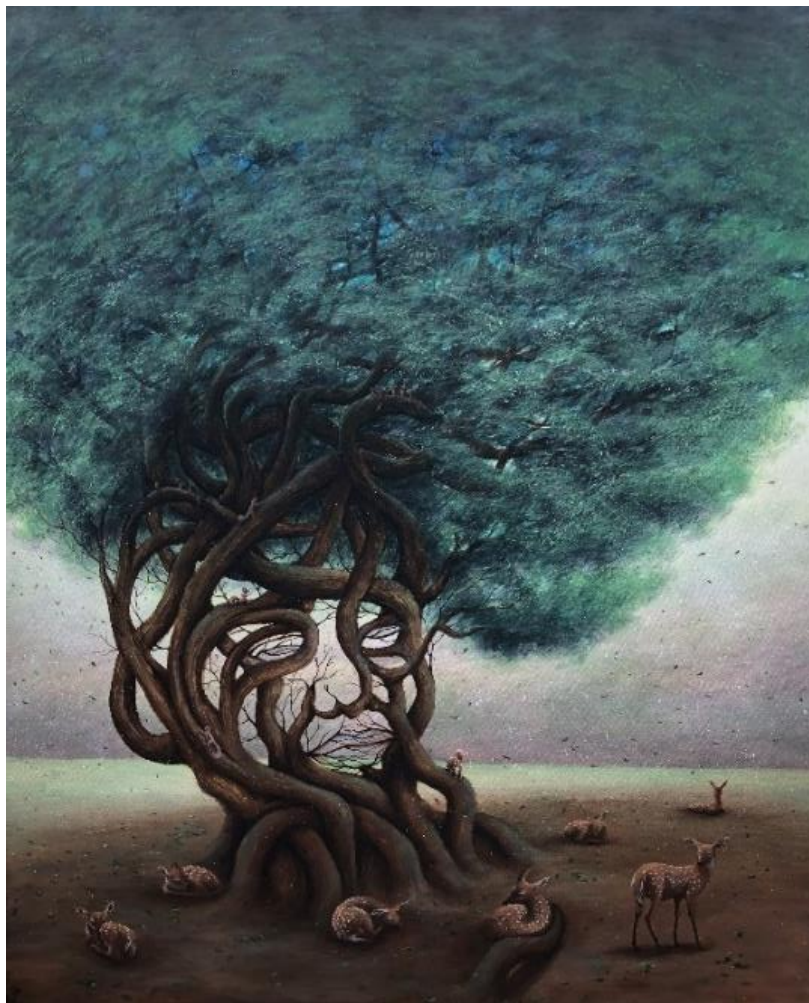
แนวความคิด	รูปแบบ	จุดเด่น	จุดด้อย	แนวทางพัฒนา
ข้าพเจ้าต้องการ แสดงออกถึง ความ ศรัทธา ความปลื้มปิติ และภาคภูมิใจใน ความเป็นครู สู่การ ทำให้นักเรียนประสบ ความสำเร็จ เปรียบเสมือนครูเป็น แบบอย่างที่ดี ในการ ประพฤติ ปฏิบัติตน ที่อุดมไปด้วยความรู้ ความรัก ความ เมตตา ตลอดจน สร้างความศรัทธาซึ่ง กันและกันระหว่างครู กับศิษย์ สู่การ แสดงออกเชิง สัญลักษณ์เพื่อแสดง การเคารพบูชาและ สำนึกในคุณค่าของ ความเป็นครู	การแสดงออก ด้วยบรรยากาศ ตอนกลางคืน โดย ใช้น้ำหนักของสี เข้มแสดงถึงความ มืดเป็นส่วนขับให้ แสงสว่างได้ทำ หน้าที่ตาม ความหมาย ความ งาม และ ความรู้สึกตามที่ผู้ สร้างสรรค์ ต้องการนำเสนอ ได้ตามเป้าหมายที่ วางไว้	มีการใช้เทคนิค วิธีการระบาย สีอะคริลิก ด้วย อุปกรณ์เครื่องพ่น สี(Airbrush) เพื่อ ช่วยให้ส่วนของ พื้นหลังและ บรรยากาศมี ความกลมกลืน มากยิ่งขึ้น ความโดดเด่นของ ผลงานชิ้นนี้คือ แสงสว่าง ระยิบระยับรอบ ๆ บริเวณต้นไม้ และพุ่มไม้ โดยใช้ เทคนิคการผสม จุดสี(Pointillism) ทำให้เกิด สุนทรีย์ภาพใน การชมผลงาน มากขึ้น	ลักษณะท่าทาง และสัดส่วนของ ฝูงกวางบางตัว ขาดความเป็น ธรรมชาติ และ จำนวนของหิ้ง ห้อยอาจจะมาก เกินกว่าแบบร่าง (Sketch)	ถ้าหากจะพัฒนาชิ้น ต่อไป จะต้องศึกษา ข้อมูลโครงสร้าง ท่าทางของกวางให้ มากยิ่งขึ้น เพื่อ นำไปต่อยอดให้ ผลงานอื่นๆ

4.2.4 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4 “ร่มไม้ของครู หมายเลข 4”

ผลงานชั้นที่ 4 มีความแตกต่างจากผลงานเดิมทั้ง 3 ชั้นที่ผ่านมา เพราะมีการพัฒนาโครงสร้างทางรูปทรงของการผสมกลมกลืนกับใบหน้า(Portrait) และการจัดวางองค์ประกอบที่เสริมสร้างจินตนาการให้กับผู้ชมมากยิ่งขึ้น ยังมีการใช้เทคนิควิธีการระบายสีอะคริลิค ด้วยอุปกรณ์เครื่องพ่นสี(Airbrush) เพื่อนำหนักของพื้นหลังและบรรยากาศเกิดความกลมกลืน

การพัฒนาผลงานนี้ ต้องการนำเสนอรูปแบบที่แตกต่างจากชั้นเดิม เพื่อหลีกเลี่ยงความจำเจ การซ้ำซาก จึงปรับโครงสร้างหลักทางรูปทรงโดยใช้ส่วนของลำต้นและกิ่งก้านของต้นไม้ในการผสมกลมกลืนกับใบหน้า (Portrait) ที่ไม่ต้องคำนึงถึงความคล้ายหรือความเหมือนตนเอง แต่เปิดโอกาสให้ผู้ชมได้ใช้จินตนาการ ในการประกอบสร้างรูปทรงส่วนต่างๆของต้นไม้มากยิ่งขึ้น รวมถึงลดทอนการแสดงอารมณ์ความรู้สึกทางลักษณะของใบหน้าลง ให้องค์ประกอบอื่นๆเป็นสื่อในการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกแทน กล่าวคือ ในส่วนโครงสร้างของพุ่มไม้ขยายแผ่กิ่งก้านใบหลุดออกไปนอกกรอบภาพของเฟรมผ้าใบ เพื่อเสริมสร้างจินตนาการถึงร่มไม้ที่กว้างใหญ่อันไร้ขอบเขตในการมองเห็น แผงนัยยะที่สำคัญคือ อดมการณ์และจิตวิญญาณของความเป็นครูนั้นมีความยิ่งใหญ่ แพร่คุณงามและความดีเป็นที่ประจักษ์ต่อศิษย์ ต่อสังคมและประเทศชาติ ในส่วนของพื้นหลังสร้างน้ำหนักสีให้ดูคล้ายหมอกในฤดูหนาว แต่ควบคุมบรรยากาศของภาพในบริเวณร่มไม้ให้ดูอบอุ่นผ่านการแสดงออกของเงาที่ปกคลุมไปทั่วบริเวณ ให้เหล่าฝูงกวาง กระรอกและนก ได้พักพิง อาศัยร่วมเงาแห่งความรัก ความอบอุ่น ความเมตตาและความปรารถนาดีจากครู





รูปภาพที่ 86 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4

ชื่อผลงาน : ร่มไม้ของครู หมายเลข 4

ขนาด : 100x120 ซม. เทคนิค : สีอะคริลิคบนเฟรมผ้าใบ

ตารางที่ 8 ตารางวิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 4 “ร่วมไม้ของครู หมายเลข 4”

แนวความคิด	รูปแบบ	จุดเด่น	จุดด้อย	แนวทางพัฒนา
แรงบันดาลใจในการประกอบวิชาชีพครูสู่แนวคิดหลักและการพัฒนาความคิดในการสร้างสรรค์ผลงานที่ต้องการถ่ายทอดคุณค่าอุดมการณ์และจิตวิญญาณของความเป็นครู ที่มีความยิ่งใหญ่ แพรวพวงงาม และความดีเป็นที่ประจักษ์ต่อศิษย์ ต่อสังคมและประเทศชาติ โดยใช้สัญลักษณ์ของต้นไม้และร่มเงา แทนความรัก ความอบอุ่น ความเมตตาและความปรารถนาดีจากคุณครู	พัฒนาโครงสร้างทางรูปทรงโดยใช้ส่วนของลำต้นและกิ่งก้านของต้นไม้ในการผสมผสานความกลมกลืนกับใบหน้า (Portrait) ที่ไม่ต้องคำนึงถึงความคล้ายหรือความเหมือนตนเอง แต่เปิดโอกาสให้ผู้ชมได้ใช้จินตนาการ ในการประกอบสร้างรูปทรงส่วนต่างๆ ของต้นไม้มากยิ่งขึ้น รวมถึงลดทอนการแสดงความงามความรู้สึกลงทางลักษณะของใบหน้าลง ให้องค์ประกอบอื่นๆ เป็นสื่อในการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกแทน กล่าวคือ ในส่วนโครงสร้างของพุ่มไม้ขยายแผ่กิ่งก้านใบหลุดออกไปนอกกรอบภาพของเฟรมผ้าใบ	ความแตกต่างจากผลงานเดิมทั้ง 3 ชิ้นที่ผ่านมา เพราะมีการพัฒนาโครงสร้างทางรูปทรงของการผสมกลมกลืนกับใบหน้า (Portrait) และการจัดวางองค์ประกอบที่เสริมสร้างจินตนาการให้กับผู้ชมมากยิ่งขึ้น	โครงสร้างและการควบคุมน้ำหนักของพุ่มไม้มีการแก้ไขปรับปรุงหลายครั้ง อาจทำให้บรรยากาศโดยรวมของผลงานดูขัดแย้งกันบ้าง	ถ้าหากมีการแก้ไขปรับปรุงผลงานบ่อยครั้ง อาจจะต้องมีทบทวนถึงขั้นตอนกระบวนการทำงาน ตั้งแต่เริ่มต้น เช่นการแก้ไข ปรับปรุงแบบร่างหรือสเก็ตให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น จะช่วยลดปัญหาในขั้นตอนของการทำงานได้ดีขึ้นอีกด้วย

ตารางที่ 9 ตารางวิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ทั้ง 4 ชิ้น

วิเคราะห์ ผลงาน วิทยานิพนธ์	ร่มไม้ของครู หมายเลข 1 	ร่มไม้ของครู หมายเลข 2 	ร่มไม้ของครู หมายเลข 3 	ร่มไม้ของครู หมายเลข 4 
การนำเสนอ	แสดงออกถึงความ เสียสละ ความ อดทน อดกลั้นต่อ สถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดจากความรัก ความเมตตาของครู สามารถเป็นที่พึ่งพิง ให้แก่ศิษย์ได้ทุกเมื่อ	ต้องการถ่ายทอด อุดมการณ์และจิต วิญญาณแห่งความ เป็นครู สะท้อน ความมุ่งมั่น ตั้งใจ และแน่วแน่ยืนหยัด ต่อสถานการณ์ ต่างๆที่เกิดขึ้น	แสดงออกถึง ความ ศรัทธา ความปลื้มปิติ และภาคภูมิใจ ระหว่างครูกับ นักเรียน แสดงออก เชิงสัญลักษณ์เพื่อ แสดงเคารพบูชาและ สำนึกในความเป็นครู	คุณค่าอุดมการณ์ และจิตวิญญาณ ของความเป็นครู ที่ มีความยิ่งใหญ่ แพร่ คุณงามและความดี เป็นที่ประจักษ์ต่อ ศิษย์ ต่อสังคมและ ประเทศชาติ
จุดเด่น	สามารถ แทนสัญลักษณ์เพื่อสื่อ ความหมาย ในการ แสดงออกได้อย่าง ครบถ้วนสมบูรณ์	พัฒนารูปทรงของ ต้นไม้และใบหน้าให้ ผสมกลมกลืนและมี ความเป็นธรรมชาติ มากขึ้น	น้ำหนักของภาพ สามารถสื่อ ความหมาย และ ความรู้สึกได้ตาม เป้าหมายที่วางไว้	ปรับโครงสร้างทาง รูปทรง และการจัด วางองค์ประกอบให้ มีจินตนาการแก่ ผู้ชมมากยิ่งขึ้น
จุดด้อย	รูปทรงของต้นไม้ และใบหน้าคน (Portrait) ยังไม่ ผสมกลมกลืนกัน ค่อนข้างชัดเจน เกินไป ขาดความ เป็นธรรมชาติ	ลักษณะการแสดง อารมณ์ของใบหน้า คน(Self Portrait) ให้ความรู้สึกที่ยังไม่ ค่อยชัดเจน	ลักษณะท่าทางและ สัดส่วนของฝูงกวาง บางตัว ขาดความ เป็นธรรมชาติ และ จำนวนของหิ่งห้อย อาจจะมากเกินไป แบบร่าง(Sketch)	โครงสร้างและการ น้ำหนักของพุ่มไม้มี การแก้ไข ปรับปรุง หลายครั้งอาจทำให้ บรรยากาศโดยรวม ของผลงานดูขัดแย้ง กันบ้าง




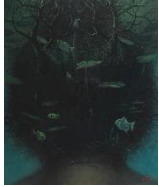
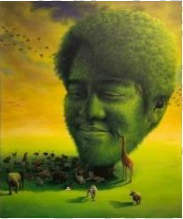



ตารางที่ 9 ตารางวิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ทั้ง 4 ชิ้น (ต่อ)

วิเคราะห์ ผลงาน วิทยานิพนธ์	ร่มไม้ของครู หมายเลข 1 	ร่มไม้ของครู หมายเลข 2 	ร่มไม้ของครู หมายเลข 3 	ร่มไม้ของครู หมายเลข 4 
แนวทาง พัฒนา	พัฒนาด้านรูปแบบ ในการสร้างรูปทรง ของต้นไม้และ ใบหน้าคนให้ผสม กลมกลืนและเป็น ธรรมชาติให้มาก ยิ่งขึ้น	พัฒนาด้านรูปแบบ ของการแสดงออก ทางอารมณ์และ ความรู้สึกของ ลักษณะใบหน้าให้ ชัดเจน	ถ้าหากจะพัฒนาขึ้น ต่อไป จะต้องศึกษา ข้อมูลโครงสร้าง ท่าทางของกวางให้ มากยิ่งขึ้น เพื่อนำไป ต่อยอดให้ผลงาน อื่นๆ	ทบทวนถึงขั้นตอน กระบวนการทำงาน ขั้นต้นเช่นการแก้ไข ปรับปรุงแบบร่าง หรือสเก็ต ให้สมบูรณ์มาก ยิ่งขึ้น




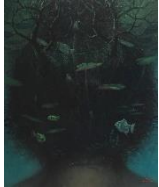
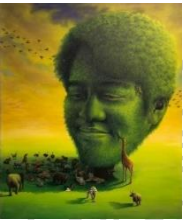





4.2.5 วิเคราะห์ผลงานศิลปกรรมของศิลปินและผลงานวิทยานิพนธ์

ตารางที่ 10 ตารางเปรียบเทียบผลงานศิลปกรรมของศิลปินและผลงานวิทยานิพนธ์

ผลงาน	ผลงาน ศิลปิน	ผลงาน : Paranoiac Face ศิลปิน : ซัลวาดอร์ ดาลี 	ผลงาน : The hesitation waltz ศิลปิน : เรอเน มากริตต์ 	ผลงาน : หลิ่งเซา, ศิลปิน : ประทีป คชบัว 	ผลงาน : นี้น้ำทะเลชีวิต ศิลปิน : จงจิตร มูลมาตย์ 
	ผลงาน วิทยานิพนธ์	ร่มไม้ของครู 1 	ร่มไม้ของครู 2 	ร่มไม้ของครู 3 	ร่มไม้ของครู 4 
ความ สอดคล้อง					
รูปแบบ	รูปแบบงานเหนือจริงที่ แสดงออกสัญลักษณ์ของรูปทรง (ใบหน้าของมนุษย์)ที่สะท้อน สภาวะจิตใจสำนึกต่อ ประสบการณ์ของศิลปิน	การผสมผสาน รูปร่าง รูปทรง ของธรรมชาติที่มี อยู่จริงให้ แตกต่างและแปร สภาพเป็นรูปทรง ใหม่ตามแนวคิด จินตนาการและ เรื่องราว ให้เกิน จริง	โครงสร้างของ ต้นไม้ และพุ่มไม้ ถูกตัดแปลง แปรเปลี่ยน รูปทรงให้เกิดสิ่ง ใหม่ ที่น่าสนใจ และสะท้อน แนวคิดและ จินตนาการของ ศิลปิน	ใช้สัญลักษณ์ของ ใบหน้ามนุษย์ (Portrait) ซ่อน เร้นหรืออำพราง ให้กลมกลืนกับ สิ่งแวดล้อมเพื่อ สื่อความหมาย แฝงให้ผู้ชมได้คิด และจินตนาการ มากขึ้น	
เทคนิค	จิตรกรรม	จิตรกรรม	จิตรกรรม	จิตรกรรม	

ตารางที่ 10 ตารางเปรียบเทียบผลงานศิลปกรรมของศิลปินและผลงาน (ต่อ)

ผลงาน	ผลงานศิลปิน	ผลงาน : Paranoiac Face ศิลปิน : ซัลวาดอร์ ดาลี 	ผลงาน : The hesitation waltz ศิลปิน : เรอเน มากิริตต์ 	ผลงาน : หลั่งเขา, ศิลปิน : ประทีป คชบัว 	ผลงาน : นี่แหละชีวิต ศิลปิน : จงจิตร มุลมาตย์ 
	ผลงานวิทยานิพนธ์	ร่มไม้ของครู 1 	ร่มไม้ของครู 2 	ร่มไม้ของครู 3 	ร่มไม้ของครู 4 
ความสอดคล้อง					
การ แสดงออก หรือ นำเสนอ	จุดเด่นเป็นส่วนนำเสนอสัญลักษณ์ที่แฝงความหมายและความรู้สึก บรรยากาศของสีและแสงเงามีความแตกต่างอย่างชัดเจนทำให้รูปทรงดูเด่นชัดขึ้น อีกทั้งพื้นที่ว่างโดยรอบช่วยเพิ่มระยะ มิติและจินตนาการให้กับผลงาน	โทนสีของภาพให้อารมณ์ความรู้สึกที่คล้ายกัน มีความมืดครึ้มองค์ประกอบที่เน้นการสื่อความหมายของจุดเด่นเป็นสำคัญ	การใช้สัญลักษณ์เพื่อสื่อความหมายใหม่โดยศิลปินนำเสนอร่างกายใบหน้า ตามอุดมคติ ที่มีความคล้ายคลึงกัน	จัดองค์ประกอบให้หลุดพ้นออกจากกรอบเฟรมเพื่อให้อิสระต่อสายตาและเพิ่มจินตนาการแฝงสัญลักษณ์ในการใช้พื้นที่ภายนอก	

สรุปการเปรียบเทียบผลงานศิลปกรรมของศิลปินและผลงาน ชุด ครูคือร่มไม้ : บทเรียนเหนือความเป็นจริง

จากการศึกษาผลงานศิลปกรรมของศิลปินทั้ง 4 ท่าน ซึ่งได้ผ่านการวิเคราะห์และเปรียบเทียบทั้งกายภาพ เทคนิควิธีการ รูปแบบและการนำเสนอ พบว่ามีลักษณะสอดคล้องกับผลงานวิทยานิพนธ์ ชุด ครูคือร่มไม้ : บทเรียนเหนือความเป็นจริง ในเรื่องการเลือกใช้สัญลักษณ์ทางจิตรกรรม ซึ่งการใช้สัญลักษณ์ของสิ่งรอบตัว ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมที่มีอยู่จริงถูกแปรเปลี่ยนหรือดัดแปลงให้เกิดสิ่งใหม่ตามแนวความคิดและจินตนาการของการสร้างสรรค์ให้ดูเหนือจากความเป็นจริงขึ้นอย่างน่าสนใจ โดยมีการผสมผสานรูปทรงขององค์ประกอบมากกว่าหนึ่งสิ่งเข้าด้วยกันอย่างกลมกลืน การใช้สัญลักษณ์ของสิ่งรอบตัว ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมที่มีอยู่จริงแปรเปลี่ยน ดัดแปลงให้เกิดสิ่งใหม่อย่างน่าสนใจ แต่มีลักษณะที่แตกต่างของการสื่อความหมายและเรื่องราวจากแนวคิดของศิลปิน รวมถึงการจัด

องค์ประกอบที่เน้นจุดเด่นของภาพให้มีความโดดเด่น น่าสนใจโดยอาศัยโทนสี แสง เงา ของบรรยากาศสะท้อนอารมณ์และความรู้สึกที่ต้องการจะถ่ายทอดและการนำเสนอที่มีความหมายเชิงสัญลักษณ์ในรูปแบบจิตรกรรมแนวเหนือจริง (Surrealism)

สรุปการวิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์

การสร้างสรรคผลงานวิทยานิพนธ์ หัวข้อ ครูคือร่มไม้ : บทเรียนเหนือความเป็นจริง เป็นการสร้างสรรค์ผลงานที่ต้องการถ่ายทอดเรื่องราวจากประสบการณ์ในการประกอบวิชาชีพครู โดยอาศัยอารมณ์ความรู้สึกของตนเองเป็นสื่อในการแสดงออกถึงความรักความเมตตาต่อศิษย์จนก่อให้เกิดเป็นความรู้สึกภาคภูมิใจในความเป็นครูของตนเองและการมองเห็นคุณค่าของวิชาชีพครูมากยิ่งขึ้น พัฒนาการในการสร้างสรรค์ผลงานครั้งนี้เริ่มจากแรงบันดาลใจสู่การสร้างสรรคผลงานโดยผ่านกระบวนการคิด วิเคราะห์ ทดลองทั้งด้านแนวความคิด ขั้นตอนกระบวนการสร้างสรรค์ รูปแบบและเทคนิควิธีการแสดงออก รวมไปถึงการสื่อสารเนื้อหาผ่านผลงานลักษณะรูปแบบผลงานจิตรกรรมแนวเหนือจริง เพื่อผู้ชมผลงานได้รับรู้คุณค่า อุดมการณ์และจิตวิญญาณความเป็นครู

ผลงานโดยรวมมีความลงตัวในเรื่องรูปแบบ เนื้อหา เทคนิคที่แสดงออกถึงอารมณ์ความรู้สึก และการนำเสนอผลงานศิลปะสร้างสรรค์มีการพัฒนามากกว่าผลงานชุดก่อน วิทยานิพนธ์ในการจัดองค์ประกอบภาพ การผสมผสานทางเทคนิค รูปแบบผลงานจิตรกรรมเหนือจริงที่มีความพึงพอใจเป็นอย่างมาก มีความสมบูรณ์แบบในทางด้านเนื้อหาและรูปแบบมากที่สุด เทคนิควิธีการ วัสดุอุปกรณ์ที่มีความสัมพันธ์ลงตัวตรงตามรูปแบบเรื่องราวในการถ่ายทอดแสดงออกมาจากประสบการณ์และความรู้สึก อีกทั้งยังมีการนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาชีวิตประวัติและศิลปกรรมของศิลปินทั้ง 4 ท่าน มาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงผลงานศิลปะสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่อง ให้สอดคล้องตรงตามเป้าหมายที่ต้องการแสดงออกถึงความรักความเมตตาและความปรารถนาดีของครูที่มีต่อศิษย์จนก่อให้เกิดเป็นความรู้สึกภาคภูมิใจในความเป็นครูของตนเองและการมองเห็นคุณค่าของวิชาชีพครู

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุปการสร้างสรรค้วทยาพนธ์

ผลงานการสร้างสรรค้วทยาพนธ์ในหัวข้อ “ครูคือร่มไม้ : บทเรียนเหนือความเป็นจริง” เป็นการสร้างสรรค์ผลงานที่ต้องการถ่ายทอดเรื่องราวจากประสบการณ์ในการประกอบวิชาชีพครู โดยอาศัยอารมณ์ความรู้สึกของตนเองเป็นสื่อในการแสดงออกถึงความรักความเมตตาต่อศิษย์จนก่อให้เกิดเป็นความรู้สึกภาคภูมิใจในความเป็นครูของตนเองและการมองเห็นคุณค่าของวิชาชีพครูมากยิ่งขึ้นพัฒนาการในการสร้างสรรค์ผลงานครั้งนี้เริ่มจากแรงบันดาลใจสู่การสร้างสรรค้วทยาพนธ์ผ่านกระบวนการคิด วิเคราะห์ ทดลองทั้งด้านแนวความคิด ขั้นตอนกระบวนการสร้างสรรค์ รูปแบบและเทคนิควิธีการแสดงออก รวมไปถึงการสื่อสารเนื้อหาผ่านผลงานลักษณะรูปแบบผลงานจิตรกรรมแนวเหนือจริง (Surrealism) เพื่อผู้ชมผลงานได้รับรู้คุณค่าอุดมการณ์และจิตวิญญาณความเป็นครู

การสร้างสรรค้วทยาพนธ์นี้มีกระบวนการหรือขั้นตอนตามลำดับ โดยเริ่มจากการศึกษาข้อมูลรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับวิชาชีพครู ไตร่ตรองประสบการณ์ ตลอดจนการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง อิทธิพลทางศิลปกรรม แนวคิด รูปแบบเทคนิควิธีการจากศิลปิน นำมาสู่การปฏิบัติสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่ถ่ายทอดแนวคิดการสร้างสรรค้วทยาพนธ์จากประสบการณ์ของตนเอง โดยนำเสนอผ่านการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม (Painting) ในรูปแบบศิลปะแนวเหนือจริง(Surrealism) จำนวน 4 ชิ้น ที่แสดงออกผ่านสัญลักษณ์หรือสัญลักษณ์ทางรูปทรงของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เปรียบเสมือนครูคือต้นไม้ใหญ่ ให้ร่มเงาอันร่มรื่น คอยเป็นที่พึ่งพิงอิงอาศัยของเหล่าบรรดาศิษย์ทั้งหลาย เพื่อการเจริญเติบโตของงามและความสมบูรณ์ของชีวิต แฝงนัยยะทางความหมายและความรู้สึกระหว่างครูกับนักเรียน สะท้อนเรื่องราวของผู้สร้างสรรค์ที่มีอุดมการณ์และจิตวิญญาณของการเป็นครูผู้ให้ ผู้สร้างและผู้เติมเต็มชีวิตแก่ศิษย์ ผ่านกาลเวลาแต่ละช่วงของเหตุการณ์ในการจัดการเรียนรู้ของครู ก่อเกิดเป็นบทเรียนแห่งการเรียนรู้ ความรักและความผูกพัน และความรู้สึกภาคภูมิใจในความเป็นครูของตนเองและการมองเห็นคุณค่าของวิชาชีพครู

ผลงานสร้างสรรค์ทั้ง 4 ชิ้น มีรูปแบบ เนื้อหา เทคนิคที่แสดงออกถึงอารมณ์ความรู้สึก และการนำเสนอผลงานศิลปะสร้างสรรค์ที่มีการพัฒนาทั้งการจัดองค์ประกอบภาพ การผสมผสานทางเทคนิค รูปแบบผลงานจิตรกรรมเหนือจริงที่มีความพึงพอใจเป็นอย่างมาก มีความสมบูรณ์แบบทั้งในด้านเนื้อหาและรูปแบบ เทคนิควิธีการ วัสดุอุปกรณ์ที่มีความสัมพันธ์ลงตัวตรงตามรูปแบบเรื่องราวในการถ่ายทอดแสดงออกมาจากประสบการณ์และความรู้สึก อีกทั้งยังมีการพัฒนาปรับปรุงผลงานสร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สอดคล้องตรงตามเป้าหมายที่ต้องการแสดงออกถึงความรักความ

เมตตาและความปรารถนาดีของครูที่มีต่อศิษย์ นำไปสู่การถ่ายทอดให้รู้ถึงคุณค่าและจิตวิญญาณของความเป็นครูให้แก่ตนเองและผู้อื่น

อภิปราย

1.การพัฒนาการด้านแรงบันดาลใจและแนวคิด

การสร้างสรรคผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์เป็นการสร้างสรรค์ที่มีแรงบันดาลใจมาจากประสบการณ์ในการประกอบอาชีพครู สู่แนวความคิดที่ค่อนข้างหลากหลายประเด็น กล่าวคือเป็นการพัฒนาผลงานที่แยกเป็นชุด แต่ละชุดผลงานมีการพัฒนาแนวความคิดดังนี้

ชุดที่ 1 สะท้อนแนวคิดเกี่ยวกับอุดมการณ์ความเป็นครู ที่มีมุ่งมั่นและตั้งใจในหน้าที่ พัฒนาศิษย์รุ่นแล้วรุ่นเล่าจนประสบความสำเร็จ ทำให้เห็นคุณค่าในวิชาชีพและยกระดับจิตวิญญาณความเป็นครูให้สูงขึ้น

ชุดที่ 2 สะท้อนแนวคิดความเป็นครูต้องใช้ทั้งร่างกาย แรงใจ และสติปัญญา ในการอบรมสั่งสอนนักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ไม่ว่าจะเป็นงานที่หนัก หรือยากลำบาก ครูก็พร้อมที่จะเสียสละและอดทนเพื่อลูกศิษย์

ชุดที่ 3 สะท้อนแนวคิด ครูเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนและปฏิบัติงาน บางครั้งครูไม่จำเป็นต้องสอนหรือสื่อสารเพื่อให้นักเรียนเข้าใจอย่างท่องแท้ แต่ครูสามารถเป็นบุคคลที่เป็นตัวอย่าง เป็นต้นแบบ แบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียนได้ แล้วสิ่งนี้อาจจะมีค่ามากกว่าคำสอนของครู

จะเห็นได้ว่าผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ทั้ง 3 ชุดนั้น มีความแตกต่างกันทั้งด้านแนวคิด ส่งผลให้รูปแบบและการแสดงออกมีความแตกต่างและหลากหลายเช่นเดียวกัน ซึ่งผู้สร้างสรรค์ได้รับองค์ความรู้ ประสบการณ์ คำแนะนำจากคณาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ตลอดจนการวิเคราะห์แนวคิด รูปแบบ เนื้อหาสาระและวิธีการแสดงออกเพื่อนำมาพัฒนาต่อยอดในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ หัวข้อ ครูคือร่มไม้ : บทเรียนเหนือความเป็นจริง ซึ่งเป็นผลของการศึกษา เรียนรู้ และทดลอง เทคนิควิธีการ กระบวนการสร้างสรรค์ รวมไปถึงการไต่ตรองข้อมูล เนื้อหาสาระและวิเคราะห์ประเด็นของการประกอบวิชาชีพครูของผู้สร้างสรรค์อย่างลึกซึ้งและจริงจังมากยิ่งขึ้น ประกอบกับการตรวจสอบอารมณ์และความรู้สึกต่างๆของตนเองในช่วงเวลาขณะนั้น สัมผัสเป็นประสบการณ์จนนำมาสู่แรงบันดาลใจและแนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงานแต่ละชิ้นที่มีรูปแบบและการแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ในการผสมผสานรูปทรงระหว่างตัวตน วัตถุ สิ่งแวดล้อม องค์ประกอบ บรรยากาศของภาพ อีกทั้งความสอดคล้องเชื่อมโยงของเนื้อหาสาระที่ต้องการนำเสนอ โดยเริ่มจากการศึกษาข้อมูลรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับวิชาชีพครู ไต่ตรองประสบการณ์ ตลอดจนการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง อิทธิพลทางศิลปกรรม แนวคิด รูปแบบเทคนิควิธีการจากศิลปิน นำมาสู่การปฏิบัติสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่ถ่ายทอดแนวคิดการสร้างสรรค์จากประสบการณ์ของ

ตนเองในการประกอบวิชาชีพครูที่มีความชัดเจนมากขึ้น โดยอาศัยอารมณ์ความรู้สึกของตนเองเป็นสื่อในการแสดงออกถึงความรักความเมตตาต่อศิษย์ มีความเป็นมิตร คอยดูแลเอาใจใส่ เปรียบเสมือนตนเองเป็นที่พึ่งพิงทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา พร้อมทั้งจะเสียสละ อดทน อดกลั้นต่อปัญหาและอุปสรรคต่างๆ เพื่อนำพาชีวิตนักเรียนให้เจริญเติบโตได้อย่างสมบูรณ์ จนก่อเกิดเป็นความรู้สึกภาคภูมิใจในความเป็นครูของตนเอง และมองเห็นคุณค่าของวิชาชีพครูมากยิ่งขึ้น นำเสนอผ่านสัญลักษณ์ทางรูปทรงของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เปรียบเสมือนครูคือต้นไม้ใหญ่หยั่งรากฝังลึกลงดินอย่างแข็งแรงตั้งตระหง่านคอยเป็นที่พึ่งพิงอิงอาศัยของเหล่าบรรดาลูกศิษย์ทั้งหลายที่แทนด้วยหมู่สัตว์น้อยใหญ่ ให้ร่มเงาอันร่มรื่น เป็นมิตรกับระบบนิเวศที่มีความเกื้อหนุนเชื่อมโยงเกิดเป็นวัฏจักรสัมพันธ์พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันในการเจริญเติบโตงอกงามและความสมบูรณ์ของชีวิต แผงนัยยะทางความหมายและความรู้สึกระหว่างครูกับนักเรียน ผ่านกาลเวลาแต่ละช่วงของเหตุการณ์ในการจัดการเรียนรู้ของครู ก่อเกิดเป็นบทเรียนแห่งการเรียนรู้ แห่งความรักและความผูกพันซึ่งกันและกัน

2.การพัฒนาการด้านรูปแบบ เทคนิค เนื้อหา

จากอิทธิพลทางศิลปกรรมและการศึกษาผลงานของศิลปินทั้ง 4 ท่าน ได้แก่ ซัลวาดอร์ ดาลี (Salvador Dali) ,เรอเน มากริตต์ (René Magritte) ,ประทีป คชบัว และจงจิตร มุลมาตย์ มีกระบวนการคิด แรงบันดาลใจที่ชัดเจน มีการศึกษาทดลอง สร้างสรรค์ผลงานอย่างต่อเนื่อง และมีการสื่อความหมาย การนำเสนอผลงานที่สามารถทำให้ผู้ชมมีความเข้าใจ เข้าถึง และซาบซึ้ง โดยกระบวนการเฉพาะตัวของแต่ละคนและด้วยความแตกต่างของทั้ง 4 ศิลปิน อิทธิพลทางศิลปกรรมทำให้ผู้สร้างสรรค์ได้ศึกษาและวิเคราะห์เทียบเคียงกับผลงานของผู้เขียนเอง เพื่อนำข้อมูลแนวความคิดที่มาจากประสบการณ์และความรู้สึกที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้คุณค่าของความเป็นครู ภาระกิจหรือเคารพบูชาครูของศิลปิน เป็นการบันทึกและถ่ายทอดจากความรู้สึก ในช่วงจังหวะของชีวิตที่ศิลปินต้องเผชิญกับสิ่งต่างๆ ผ่านเข้ามาและยังวนเวียนอยู่ในจิตใจ ตลอดจนกระบวนการสร้างสรรค์ เทคนิคและรูปแบบวิธีการในการเรียนรู้ พัฒนาและนำไปประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้

การสร้างสรรค์ผลงานด้วยเทคนิควิธีการและกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะประเภทจิตรกรรมแนวเหนือจริง (Surrealism) ระบายสีอะคริลิกบนเฟรมผ้าใบ (Acrylic on canvas) ซึ่งเทคนิคนี้ยังเป็นส่วนหนึ่งในการนำไปจัดการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียนของผู้สร้างสรรค์เอง จึงมีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์ถึงประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม อีกทั้งการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะครั้งนี้ผ่านกระบวนการทดลองทางเทคนิค วิธีการเช่น การใช้อุปกรณ์เครื่องพ่นสี (Airbrush) ในการสร้างบรรยากาศความกลมกลืนของสีและแสงเงา ตลอดจนปรับปรุงพัฒนารูปแบบของผลงานให้ลงตัวมากยิ่งขึ้น แรงบันดาลใจจากประสบการณ์ในการประกอบวิชาชีพครูของตนเองนำไปสู่แนวความคิดการ

สร้างสรรค์ผลงาน แสดงออกผ่านสัญลักษณ์ทางรูปทรงของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เปรียบเสมือนครูคือ ต้นไม้ใหญ่แสดงรูปทรงผสมผสานกลมกลืนของใบหน้าของผู้สร้างสรรค์เอง (Portrait) แทนสัญลักษณ์ของครู และร่มเงาอันร่มรื่นที่ให้ความรู้สึกถึงความรักความเมตตาของครูที่มีต่อศิษย์ คอยเป็นที่พิทักษ์ป้องภัยของบรรดาลูกศิษย์ที่แทนด้วยเหล่าสัตว์น้อยใหญ่ ซึ่งได้นำรูปแบบและวิธีการจากการศึกษา ผลงานศิลปกรรมของศิลปินมาเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนเทคนิควิธีการในการสร้างสรรค์ผลงาน วิทยานิพนธ์หัวข้อ “ครูคือร่มไม้ : บทเรียนเหนือความเป็นจริง” จำนวนผลงานทั้งหมด 4 ชิ้น

3.การสร้างสรรค์ผลงานที่บรรลุตามวัตถุประสงค์

การสร้างสรรค์ผลงานและพัฒนาแนวความคิดของตนเอง ผ่านกระบวนการหรือ ขั้นตอนตามลำดับ โดยเริ่มจากการศึกษาข้อมูลรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับวิชาชีพครู ไตร่ตรอง ประสบการณ์ ตลอดจนการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง อิทธิพลแนวความคิดและรูปแบบเทคนิค วิธีการทางศิลปกรรมของศิลปิน นำมาสู่การปฏิบัติสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ตามกระบวนการ รูปแบบ เทคนิควิธีการ ที่ถ่ายทอดแนวคิดการสร้างสรรคจากประสบการณ์ของตนเอง โดยอาศัยอารมณ์ ความรู้สึกของตนเองเป็นสื่อในการแสดงออกถึงความรักความเมตตาต่อศิษย์ มีความเป็นมิตร คอยดูแลเอาใจใส่ เปรียบเสมือนตนเองเป็นที่พึ่งพิงทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา พร้อมทั้งจะเสียสละ อดทน อดกลั้นต่อปัญหาและอุปสรรคต่างๆ เพื่อนำพาชีวิตนักเรียนให้เจริญเติบโตได้อย่างสมบูรณ์ จนก่อเกิดเป็นความรู้สึกภาคภูมิใจในความเป็นครูของตนเอง และมองเห็นคุณค่าของวิชาชีพครูมากยิ่งขึ้น โดยเสนอผ่านการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม(Painting) ในรูปแบบเหนือจริง(Surrealism) แสดงออกผ่านสัญลักษณ์ทางรูปทรงของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เปรียบเสมือนครูคือต้นไม้ใหญ่ ใ้ร่มเงาอันร่มรื่น คอยเป็นที่พิทักษ์ป้องภัยของเหล่าบรรดาลูกศิษย์ทั้งหลาย เพื่อการเจริญเติบโตของงามและความสมบูรณ์ของชีวิต แฝงนัยยะทางความหมายและความรู้สึกระหว่างครูกับนักเรียน สะท้อนเรื่องราวของผู้สร้างสรรค์ที่มีอุดมการณ์และจิตวิญญาณของการเป็นครู

ข้อเสนอแนะ

1.การนำเสนอเรื่องราวที่ถ่ายทอดจากประสบการณ์ตรงของผู้สร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้องกับ วิชาชีพครู ควรศึกษาข้อมูลด้านทฤษฎีการจัดการเรียนรู้และข้อมูลจากนักวิจัยเพิ่มเติม ซึ่งจะเป็น ประโยชน์ในการเรียนรู้และดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานเพื่อสื่อสารผลงานตามความต้องการให้ดียิ่งขึ้น

2. ข้อมูลที่ได้ศึกษาและกระบวนการสร้างสรรค์จากวิทยานิพนธ์ชุดนี้ สามารถนำไปปรับปรุงพัฒนาต่อยอดกับเทคนิค วิธีการให้เหมาะสมตามที่ต้องการหรือเสริมสร้างแนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงานของตนเองให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

3. สามารถทำการทดลองหรือพัฒนาต่อยอดรูปแบบ เทคนิควิธีการและการใช้วัสดุอุปกรณ์อื่นๆ นอกจากการระบายสีอะคริลิคบนเฟรมผ้าใบ เพื่อสะท้อนตามความต้องการที่จะพัฒนารูปแบบผลงานและเทคนิคการแสดงออกให้สมบูรณ์หรือแปลกใหม่ต่อไป



รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กัลยาณี พรมทอง.(2560).**บทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของครู.**วันที่
ค้นข้อมูล 29 สิงหาคม,สืบค้นจาก <http://www.ipebk.ac.th/bep/wp-content/uploads/2017/11/Kanlayanee-B3L03.pdf>
- ข้าวศิลปะ, (2561). **รวมภาพผลงาน "นี่แหละ...ชีวิต (C'est la vie)".**วันที่ค้นข้อมูล 15 กันยายน
2565.สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/ArtBridgeChiangRai/ posts/2245060928898217/>
- คณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์งานพระราชพิธีบรมราชาภิเษก.(2562).**ข่าวประชาสัมพันธ์.**วันที่ค้น
ข้อมูล 29 สิงหาคม,สืบค้นจาก<http://www.phralan.in.th/coronation/newsdetail.php?id=1164>
- คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.(2565).**เอกสารประกอบการสอนวิชา EDC๑๑๐๒
คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณและจิตวิญญาณความเป็นครู.**วันที่ค้นข้อมูล 29 สิงหาคม
2565,สืบค้นจากhttps://eledu.ssru.ac.th/kalanyoo_pe/pluginfile.php/50/mod_resource/content/1.pdf
- เจนวิทย์ วาริย่อ.(2564).**การพัฒนาโมเดลการวัดสมรรถนะครูผู้ช่วยตามความต้องการจำเป็นใน
มุมมองของครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.**วันที่ค้นข้อมูล 29 สิงหาคม 2565,สืบค้นจาก
<https://so05.tci-thaijo.org/index.php/RRBR/article/view/254079/171804>
- ชลุด นิมเสมอ, (2559). **องค์ประกอบศิลปะ, กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พรินต์ติ้งแอนด์ลิซซิ่ง, 3-26,433**
ณรัตน์ พิพิธกุล, นันทภูมิ เกษลา, ลินดา จันทะชิต, วันวิสา ป้อมประสิทธิ์, อรุณา เชษฐา และ
พงศธร สุกิจญาณ. (2565). **สถานะของ “วิชาชีพครู” ในปัจจุบัน , วารสารมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี,11(1), 214-217,วันที่ค้นข้อมูล 29 สิงหาคม,สืบค้น
จาก <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/hsudru/issue/view/17446/4959>**
- ไทยโพสต์.(2563).**วิโชค มุกตมณี บูชา ”ครูใหญ่วงการศิลปะ” จัดกิจกรรมรำลึก 111 ปี อ.เพื่อ
หริพิทักษ์.**วันที่ค้นข้อมูล 23 สิงหาคม 2565,สืบค้นจาก <https://www.thaipost.net/main/detail/60259>
- ผู้จัดการออนไลน์.(2563). **สิ้น “วิโชค มุกตมณี” ศิลปินแห่งชาติ สิริอายุ 67 ปี ด้วยโรคมะเร็งต่อม
น้ำเหลือง.,วันที่ค้นข้อมูล 23 สิงหาคม 2565,สืบค้นจาก <https://mgronline.com/>**

qol/detail/9630000058852

- วีรบุช จาดศรี.(2557).การศึกษาแนวคิดการออกแบบเครื่องประดับของชาลาวาดอร์ ดาลี ในช่วงปี ค.ศ. 1940 – 1970 กับความเชื่อมโยงในผลงานจิตรกรรมของเขา,วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, ปีที่ 7 ฉบับที่ 3, 9-10 สืบค้นจาก <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/17811>
- วัลนิกา ฉลากบาง.(2559).จิตวิญญาณความเป็นครู : คุณลักษณะสำคัญของครูมืออาชีพ.วารสาร มหาวิทยาลัยนครพนม,6(2),124-126,วันที่ค้นข้อมูล 29 สิงหาคม 2565,สืบค้นจาก <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/npj/article/view/65307/53417>
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี.(2564).การปรากฏตัวของใบหน้าและจานผลไม้บนชายหาด.วันที่ค้นข้อมูล 26 สิงหาคม 2565,สืบค้นจาก https://en.wikipedia.org/wiki/Apparition_of_Face_and_Fruit_Dish_on_a_Beach
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี.(2565). The Face of War (ใบหน้าของสงคราม).วันที่ค้นข้อมูล 26 สิงหาคม 2565,สืบค้นจาก https://en.wikipedia.org/wiki/The_Face_of_War
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี.(2565). Galatea of the Spheres (กาลาเทียแห่งทรงกลม).วันที่ค้นข้อมูล30 สิงหาคม 2565,สืบค้นจาก https://en.wikipedia.org/wiki/Galatea_of_the_Spheres
- ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ(NECTEC) งานพัฒนาเนื้อหาสาระดิจิทัล. (2559).วันครู วันที่ค้นข้อมูล 29 สิงหาคม,สืบค้นจากhttps://www.nectec.or.th/thailand/thai_teacher.html
- สารานุกรมเสรี.(2564). ลัทธิเหนือจริง.วันที่ค้นข้อมูล 29 สิงหาคม 2564, สืบค้นจาก <https://th.wikipedia.org/wiki/ลัทธิเหนือจริง>
- สุธีรัตน์ อุปพงษ์.(2559). อธิพจน์ศิลปะเซอร์เรียลลิสม์ (Surrealism) ที่ปรากฏในการกำกับศิลป์ของ มิเชล กอนดรีในภาพยนตร์เรื่อง The Science of Sleep.วารสารวิชาการ Veridian E-Journal,Silpakorn University.9(2).2336-2340 มหาวิทยาลัยศิลปากร,วันที่ค้นข้อมูล 30 สิงหาคม 2565,สืบค้นจาก <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/75553/60864>

ภาษาอังกฤษ

Andrew J.West, (2556). Destiny to Imagination Prateep Kochabua, กรุงเทพฯ: MOCA

Museum of Contemporary Art.

Takieng.(2561). ซัลบาโต ดาลี อัจฉริยะหลุดโลกผู้สร้างงานศิลปะเหนือจริงที่โดดเด่นเหนือใคร
วันที่ค้นข้อมูล 26 สิงหาคม 2565,สืบค้นจาก <https://www.takieng.com/stories/10537>

Salvador DaliPaintings, Biography, and Quotes.(2561).Paranoiac Face, 1937 by
Salvador Dali วันที่ค้นข้อมูล 26 สิงหาคม 2565,สืบค้นจาก <https://www.dalipaintings.com/paranoiac-face.jsp>

WURKON.(2563). HBD René Magritte ศิลปินผู้ท้าทายโลกแห่งความเป็นจริงด้วยสิ่งธรรมดา ที่
ไม่ธรรมดา.วันที่ค้นข้อมูล 30 สิงหาคม 2565, สืบค้นจาก <https://www.wurkon.com/blog/239-hbd-ren-magritte>





ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายภาคิน อิศวมงคล
วัน เดือน ปี เกิด	31 ธันวาคม 2536
สถานที่เกิด	โรงพยาบาลอุทัยธานี จ.อุทัยธานี
วุฒิการศึกษา	พ.ศ.2560 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี วุฒิการศึกษา : ศึกษาศาสตร์บัณฑิต(กศ.บ.) สาขาการสอนศิลปะ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ.2563 กำลังศึกษาปริญญาโท มหาวิทยาลัยศิลปากร สาขาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์
ที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ 222/198 ซอย 9 หมู่บ้านคชาวีลล์ บางนา-เทพารักษ์ หมู่ 11 ต.บางพลีใหญ่ อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ
รางวัลที่ได้รับ	- ปี พ.ศ.2558 รางวัลสนับสนุนในการแสดงงานศิลปกรรมร่วมสมัยของ ศิลปินรุ่นใหม่ ครั้งที่ 32 ปี - ปี พ.ศ.2558 ร่วมแสดงนิทรรศการศิลปกรรม"นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต" ครั้งที่ 27 ปี

